İÇ SAHİFELERDE
3 üncüde: İçtimaî ve hukukî tetkikler *Safaeddin Karanakçı*
4 üncüde: Hikâye: Çömez *Cevad Sadık*
5 incide: Büyük san'atkâr Naşid hayatını anlatıyor. *Salâhaddin Güngör*
6 mcıda: Tayyare piyangosunda kazanan numaraların listesi.

Cumhuriyet

Ondördüncü yıl sayı: 4965

İSTANBUL — CAĞALOĞLU
Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul - Posta kutusu: İstanbul. No 246
Telefon: Başmuharrir ve evi: 22366. Tahrir heyetî: 24298. İdare ve matbaa kısmı 24299 - 24290

Cumartesi 12 Mart 1938

Ömer Seyfeddin
Külliyatının ikincisi olan
Yüksek ökçeler
ile üçüncüsü olan
BOMBA
Bugün çıktı. Tanesi 50 kuruş
A. Halid Kitabevi

Alman Orduları Avusturyaya Girdi

Berlinin tazyiki üzerine Şuşnig çekilmeğe mecbur oldu

Yeni hükûmeti M. Says İnkart teşkil etti

Reisicumhur Miklas da istifa ediyor

Viyana üzerinde Alman tayyareleri uçuyor, Başvekâlet dairesinde Hitler'in bayrağı dalgalanıyor

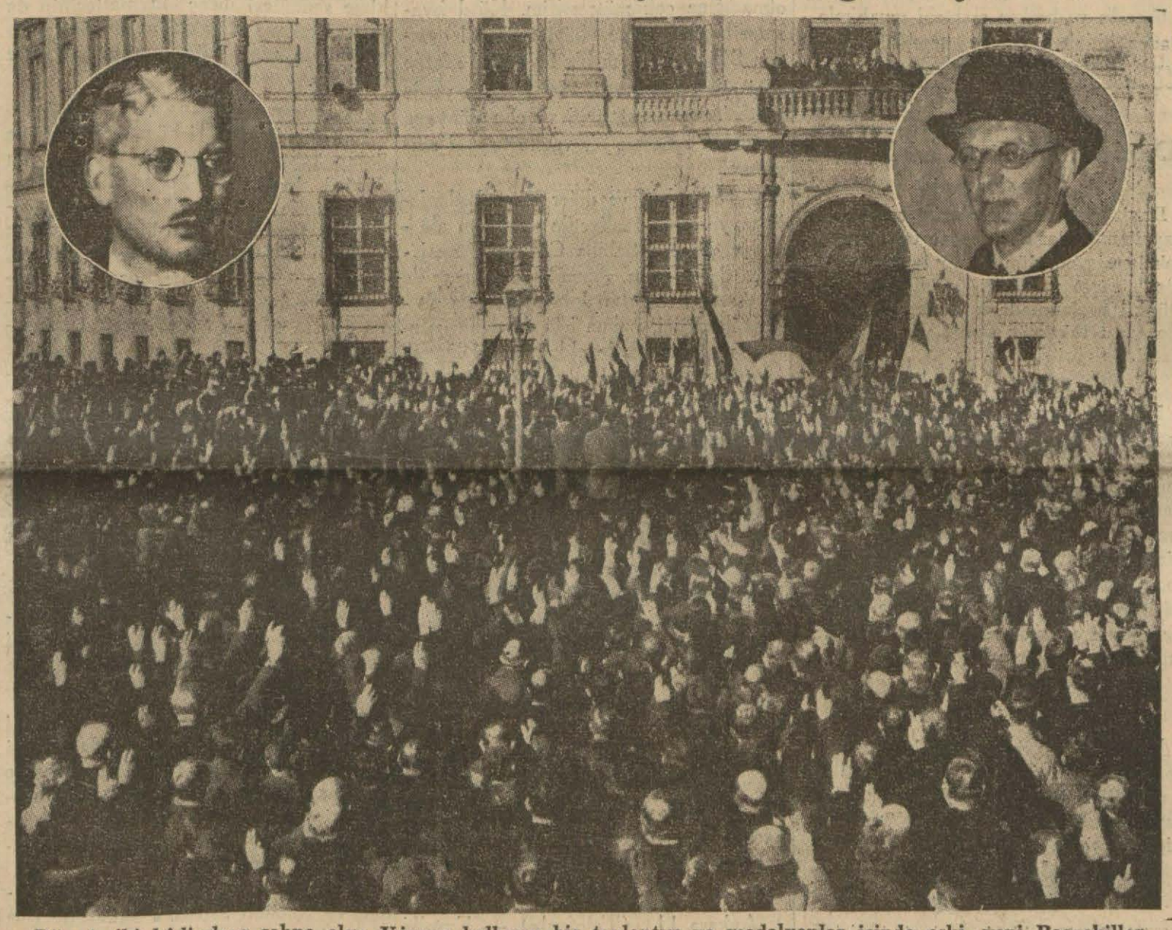

Dün tarihî hâdiselere sahne olan Viyana halkının bir toplantısı ve madalyonlar içinde eski, yeni Başvekiller

Londra 11 (Hususî) — Viyanadan bildirildiğine göre, Almanya, Avusturya hükûmetine bir ültimatom vererek, bugün saat on dokuz buçuğa kadar Başvekil M. Şuşnig'in istifa etmesini ve Dahiliye Nazırı M. Zays İnkart'ın riyasetinde yeni bir kabine kurulmasını, ayrıca pazar günü yapılacak olan plebisitin tehirini istemiştir.

Kabine M. Şuşnig'in riyasetinde uzun bir içtima aktederek, Alman mutalebatını müzakere etmiştir. Salâhiyettar mehafilde temin edildiğine göre, kabine müzakereleri zaman zaman vahim bir şekil almıştır.

Kabine toplantısından sonra, neşredilen resmî bir tebliğ plebisitin tehir edildi-

[Arkası Sa. 7 sütun 1 de]

Bir Devlet intihar mı ediyor?

Plebisitte muvaffak olamadıkları takdirde Nazilerin daha şiddetli vasıtalara baş vuracaklarını hesab edemiyen Şuşnig son kararile hatalı bir harekette bulunmuştur. Avusturyanın istikbali her zamankinden ziyade tehlikededir.

Avusturya hakkında çok heyecanlı haberler geliyor. Yarın yapılacak olan plebisit memleketin her tarafında büyük bir asabiyet uyandırmıştır. Viyana, Linç, Salzburg gibi şehirlerde nasyonal sosyalistlerle vatanseverler arasında kanlı döğüşler oluyor. Almanyanın silâh altındaki kıt'alarını takviye ettiğini, hududa motörlü kuvvetler gönderdiğini işitiyoruz.

* * *

Evvelki gün yazdığım yazıda şöyle demiştim:

«Kendi kendini izah edemiyen, kendine bir nazariye bulamıyan cemiyet zayıftır. Dışarıdan yabancı bir nazariye ithal etmeğe mecbur kalır. Bu ise bünyesine uyamıyacağı için yaşayışını aksatır.»

Avusturyayı, izahını bulamıyan cemiyetlere dair canlı bir misal olarak önümüzde görüyoruz.

Bu izahsızlığın ve nazariye açlığının kabahati Avusturyalılarda değildir; doğrudan doğruya 1919 Sen Jermen sulh muahedesini imzalıyan galib devletlerin kahramanlarına aiddir. Bir milletin siyasî kuruluşu yıkılır, iktısadî temelleri parçalanır, bütün yaşama imkânları elinden alınır ve üstelik ona «Sen müstakil kalacaksın!» denirse o millet günün birinde işte böyle kendisi ve başkaları için bir ıstırab yuvası vaziyetine düşmekten kurtulamaz.

* * *

Avusturyanın istiklâli uğrunda çalışan birçok Avusturyalılar var. Bunlar haksız değildirler. Irk, dil ve kültür birliklerine rağmen Almanyadan ayrı bir Avusturya tasavvur etmek kabildir. Avusturya, şimal ve cenub, Cermen ve Lâtin medeniyetleri arasında asırlardanberi köprü vazifesini görmüştür. Bu iki kültürün birleşmesinden doğan, bütün insanlığın iftihar edeceği bir Avusturya kültürü vardır. Cermen ve Lâtin camiaları arasında «artık köprüye ihtiyac kalmadı» diyemeyiz. O yıkılırsa çok muhtemeldir ki arada manevî bir uçurum hasıl olur.

Fakat ekonomik temelleri sağlam olmıyan bir cemiyet, mevcudiyetini sadece manevî gıdalarla idame ettiremez. Medeniyet dünyasında herhangi bir vazife görmek istiyen bir cemiyet her şeyden önce «ben ekmeğimi alnımın terile kazanıyorum» diyebilmelidir. İşte Avusturya için bu imkân mevcud değil.

Ve bunun içindir ki nasyonal sosyalizmin Avusturyada inkişaf imkânları bulabilmesinin sebebini daha ziyade bu memleketin içinde yüzdüğü ekonomik imkânsızlıklarda aramalıyız.

Avusturya açtır. Yaşamak için daha büyük bir camiaya katılmağa muhtacdır. Irk, dil birliği ve kültür yakınlığı yüzünden bu memlekette Almanya ile birleşmeğe doğru kuvvetli bir cereyan inkişaf etmiştir.

* * *

Herşeye rağmen istiklâllerini muhafazaya azmetmiş Avusturyalıların başında tabiî herkesten evvel hükûmet ve onun reisi Şuşnig bulunuyor.

Şuşnig, şubatın yedisinde Berchtesgaden'de Hitler'le görüştüğü zaman efkârı umumiye Almanyanın, Avusturyayı ilhak etmesi yolunda bu iki adamın anlaştıklarına kani olmuştu. Fakat hâdiseler süratle ve şaşırtıcı bir şekilde inkişaf ettiler. Bugün anî kararlar verilmesini icab ettirecek vaziyetler karşısında bulunuyoruz. İktidar mevkiine geldiği gündenberi Anschluss kâbusile âsabı bozulan Avusturya Başvekili, Hitler'in ötedenberi ısrarla taleb

NADİR NADİ

[Arkası Sa. 3 sütun 4 te]

Alman kıtaatı hududu dün öğleyin geçti ve tezahüratla karşılandı

Fakat Berlin askerî işgali hâlâ tekzib etmektedir. Çekoslovakyanın seferberlik yaptığı da yalanlandı

Hitler'in muavini tayyare ile Viyanaya gitti

Viyana 11 — Bu sabah Viyanaya gelen haberlere göre, Alman Millî Müdafaa ordusunun motörlü kıtaatı, muhtelif kollardan Avusturya - Bavyera hududunun muhtelif noktalarına doğru sevkedilmektedir. Diğer taraftan, Alman kıtaatının trenlerle hududa doğru sevkedilmekte olduğu ve bu hududun Almanya cihetinden sıkı surette kapatılmış bulunduğu da haber verilmektedir. Şu halde Almanya, Avusturya üzerinde müsellâh bir tazyik icra edecek demektir.

Alman ordusu Pasav'dan girdi

Paris 11 (Hususî, geceyarısından sonra) — Çek ajansına göre, Avusturya hududunda tahşidat yapan Alman kıtaatı Pasav mıntakasından Avusturya topraklarına girmişlerdir. Ayni habere göre Alman kıtaatı halen Linz şehrine girmiş bulunmaktadırlar. Motörlü Alman kıtaatı yarın Viyanada beklenmektedir.

Dün Viyanaya gittiği tekzib edilen Mareşal Göring

Ajanslar teyid ediyor

Münih 11 — Havas - Alman kıtaatı Avusturya hududunu geçmiştir.

[Arkası Sa. 7 sütun 3 te]

M. Blum istişarelerini dün de bitiremedi

Sosyalist ve Radikal sosyalistlerin kuracağı kabineye komünist partisinin de muzaheret edeceği anlaşılıyor

Fransız Devlet ve parti adamlarının bir kompozisyonu: Sağda: M. Alber Saro, M. Flanden, ortada M. Heryo ve M. Delbo, solda komünist M. Kaşen ve M. Leon Blum

Paris 11 (Hususî) — M. Leon Blum yeni kabineyi kurmak üzere bugün de temaslarına devam etmiş ve saat 15 te Elize sarayına giderek müzakerelerinin neticesi hakkında Cumhurreisine malûmat vermiştir.

[Arkası Sa. 5 sütun 4 te]

Ingiltere Berlini şiddetle protesto etti

Alman Hariciye Nazırı Londradan çok menfi cevablar alarak döndü

İtalya, Avusturya için Fransa ile hiçbir teşriki mesaide bulunamıyacağını bildirdi

Londra 11 — Röyterin öğrendiğine göre Berlindeki İngiliz büyük elçisi hükûmetinden aldığı talimat üzerine Almanyanın Avusturyaya verdiği ikinci ültimatoma müteallik olarak fevkalâde şiddetli bir ifade ile yazılmış bir nota vermiş ve müstakil bir devletin istiklâlile telifi mümkün olmıyan bir vaziyet yaratmak üzere silâhlı kuvvetlere istinaden yapılan böyle bir cebir hareketini protesto etmiştir. Muhtırada bu hareketin, akıbetini tahmin imkânsız olan en vahim akislere sebeb olabileceği kaydedilmektedir.

Kral Corc, Ribentrop'u kabul etti

Londra 11 (Hususî) — Kral Corc, bugün Alman Hariciye Nazırı M. Fon Ribentrop'u Bukingam sarayında kabul etmiştir. Mülâkat yarım saat sürmüştür. Bu mülâkattan sonra, Başvekili M. Çemberlayn Alman Hariciye Nazırı şerefine bir ziyafet vermiştir. Ziyafette Lord Halifaks ile Hariciye Nezareti daimî müsteşarı da hazır bulunmuşlardır. Ziyafetten sonra M. Çemberlayn Alman

Kont Ciano

Hariciye Nazırile uzun bir mülâkatta bulunmuştur.

[Arkası Sa. 7 sütun 5 te]

Atatürk

Dün Ankarada Türkkuşu sahasını teftiş ettiler

Ankara 11 — Reisicumhur Atatürk bugün saat dokuzda Etimesud Türkkuşu meydanını şereflendirmişler, vazife uçuşu yapmakta olan öğretmen namzedlerinin uçuşlarını takib ederek hepsi hakkında izahat almışlar, meydan tesisatını ve malzemeyi tetkik ve Türkkuşu genclerine ayrı ayrı iltifatta bulunmuşlardır.

Atatürk saat 12 de alandan ayrılmışlar ve gördükleri intizam ve mükemmeliyetten dolayı takdir ve memnuniyetlerini izhar buyurmuşlardır.

Büyük Şefin bu değeri ölçülmez alâkaları Türkkuşu gencleri arasında geniş bir sevinc, heyecan ve coşkunluk uyandırmıştır. (a.a.)

Büyük san'atkâr Naşid hayatını anlatıyor

Muharririmiz Salâhaddin Güngöre meşakkat ve macera ile geçen 35 san'at yılını anlatan bu güzide artistin söylediklerini 5 inci sahifemizde okuyunuz.

Franko ordusu yıldırım hızile ilerliyor

Harekât o kadar seri inkişaf ediyor ki iki ordu arasında irtibat kalmadı

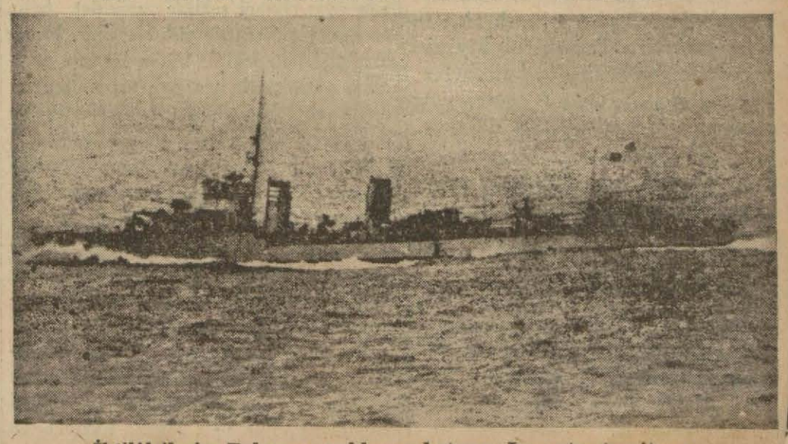

İhtilâlcilerin Boleares zırhlısını batıran Lepanto torpitosu

(Yazısı 5 inci sahifamizde)

KÖYCÜLÜK DAVAMIZ

Köylerin muallim ihtiyacını nasıl karşılıyabiliriz?

Yazan: *CAFER SENO*

Memlekette umumî seviyenin yüksel - mesi yolunda Cumhuriyet hükûmetinin ötedenberi göstermekte olduğu dikkat ve alâka, köy kalkınma hareketile daha geniş bir çalışma devresine girmiş oldu..

Köyler, Türk camiasının en büyük bir ekseriyeti, onun istinad edebileceği en mühim ve esaslı bir kuvvet membaıdır. Şehirler nekadar ilerilerse ilerlesin, köyler, bu tempoya ayak uyduramazlarsa bütün kalkınma ve yenileşme hareketleri beyhude olur, memleket geri vaziyetinden kurtulamaz.

Bunu düşünen hükûmet, köyleri de bu umumî ahenge uydurmak için teşebbüs ettiği köy kalkınma hareketile çok müspet ve faydalı bir işe girişmiş oldu..

Bu arada Maarif Vekâletinin hazır - ladığı faaliyet programı, memleketin çok büyük ve hayatî bir ihtiyacına tekabül ettiği için mühimdir. Hatta bu işte geç bile kaldığımızı söyliyebiliriz.

Buna teessüf etmektense, işte gösterilecek ciddî bir takib fikrile, kaybedilen zamanları telâfi edebileceğimizi düşünmek daha iyidir. Yeter ki meselenin ehemmiyet ve şümulü takdir edilerek, yeni tecrübelere hacet kalmadan seri ve müsbet neticeler verebilecek isabetli kararlarla işe başlanmış olsun..

Mesele, mahiyeti itibarile hiçbir itiraz ve münakaşaya tahammül etmiyecek kadar açık ve sarih olmakla beraber tatbikatta takib edilecek esaslar üzerinde düşünülmesi iktıza eden ehemmiyetli noktalar vardır.

Türkiyenin vaziyetinde olan bir memleket için, umumî kültürün yükselmesinde, bilhassa köylerin kalkınma hareketinde takib edilecek faaliyet programlarının birinci şartı en seri, en geniş ve en iyi neticeler verebilecek kabiliyette olmasıdır. Bu şartları haiz olmıyan çalışmalardan esaslı bir fayda beklenemez. Normal şartlar dahilinde bütün köylerin muallim ihtiyacını karşılıyabilmek için şöyle böyle asra yakın bir zaman beklemek icab ettiğine göre, bütün köylülerin okuyup yazma öğrenmeleri için kaç sene beklemek lâzım geleceğini Allah bilir..

Bunun için halk kültür faaliyetinde bu üç nokta, gözönünde tutulması lâzım gelen mühim unsurlardır..

Köy kalkınma hareketinin maarif programında bu cihetler sağlam teminat altına alınmış değildir. Tesisi düşünülen santral mektebleri, köy muallim mektebleri, çavuş kursları.. Bunlar, güzel tasavvurlardır. Fakat gerek sürat bakımından, gerekse genişlik ve ihtısas cihetinden arzu edilen müsbet neticeleri verebilecek kabiliyeti haiz değildirler.

Sade ve basit olması iktıza eden çalışma şekli, bu programla mürekkeb ve karışık bir hal almış, tatbik kabiliyeti kısmen azalmıştır. Halbuki bu gibi faaliyet programlarında netice, iki kere ikinin dört edeceği kadar kat'î ve muayyen olmalıdır.

On iki sene evvel Tanin gazetesinde bu bahse aid olmak üzere «köylerde muallim ve doktor» unvanile neşretmiş olduğum bir yazıda köyler için delege usulünü ileri sürmüş, bu usulün amelî faydalarından bahsetmiştim.

Köylerin kalkınması faaliyetinin bir faydası olur fikrile o yazıdan bazı parçaları buraya nakletmeği faydasız bulmuyorum.

«Tahminlere nazaran Türk vatanında kırk bin köy vardır. Bu kadar köyü muallim ve doktorla teçhiz etmek bugünkü vaziyete nazaran muhal değilse bile, çok uzun senelere mütevakkıftır. Manen ve maddeten bitkin bir halde bulunan Anadolu köyleri âcil ve seri tedbirlere muhtacdır.

Bunun için hükûmet bütün masarifi köylüye aid olmak üzere, her köyden muallim yetiştirmek için, en zeki ve müstaidlerden iki çocuk seçmelidir. Doktorluk için de muhite göre iki veya üç köye aid olarak iki çocuk almalıdır. Bunları, vilâyet merkezlerinde mevcuda ilâveten tesis edilecek mekteblerde leylî olarak tahsil ettirdikten sonra meslek mekteblerine sevkeder. Oradan çıkacak olan talebeleri ufak bir stajı müteakıb köylerine iade ederek vazifelerine başlatır..

Bu işte, devletin bütçesine külfet teşkil edecek bir cihet olmadığı için bütçe meselesi mevzuu bahsolamaz. Çünkü her talebenin bilhesab taayyün edecek masrafını hükûmet mensub olduğu köye tahmil edecektir. Daha doğrusu her köy kendi muallim ve doktorunu bizzat kendi içinden ve kendi masrafile yetiştirmiş olacaktır. Burada hükûmetin vazifesi, işi teşkilâtlandırmaktan ve ona nezaret etmekten ibarettir.

Talebe, mektebden çıkıp vazifeye başladıktan sonra, ücretini temin etmek gene köylüye aid olmalıdır. Köyünde vazife alan genc, esasen oralı ve hayat istinadgâhları da kısmen evvelce temin edilmiş olmakla, ücretin köylüye yük teşkil etmiyecek kadar ehven olması da kabildir.

Bu suretle hükûmet hiçbir masraf ihtiyar etmeden, az bir zamanda Anadolunun her köşesi muhitine merbut münevverlere malik olursa memleket hayatında en büyük bir feyz ve inkişaf başlamış demektir.»

On iki sene evvel öne sürdüğümüz bu teklife göre hükûmet, muallim yetiştirmek için her köyden bir çocuk alsa kırk bin talebe toplamış olur. Halbuki tesbit edilen muallim ihtiyacı otuz altı bindir. Her çocuğun azamî masrafı on beş lira olduğuna nazaran her köye isabet edecek masraf miktarı on beş lirayı geçmez. Bu parayı temin edecek köyler olduğu gibi, edemiyecek köyler de vardır. Bu vaziyette büyük köyler fakir köylerin masrafına iştirak ettirilir. Bu suretle on beş lira olması lâzım gelen beher çocuğun masrafı büyük köyler için otuz lira olarak hesab edilir. Her sene veya her ay köy idaresi bu parayı toplayıp mal sandıklarına yatırmakla mükellef tutulmalıdır.

Köylerden seçilecek çocukların ilk tahsilleri en yakın kaza merkezinde yaptırılır. Her kaza merkezinde toplanacak çocukların miktarı o kazaya merbut köyler adedine müsavidir. Bu suretle elli köyü olan bir kazada elli çocuk toplanmış olur. Bunlar, köylü hesabına ufak bir ücretle aileler yanına pansiyon olarak dağıtılırsa iskân ve iaşe için ayrıca teşkilâta lüzum kalmaz. Yalnız gerek tahsillerini ve gerek haricî yaşayışlarını hususî bir dikkat ve itina ile takib ederek kendilerini daimî bir nezaret ve kontrol altında bulundurmak lâzımdır. Bu da kaza maarif memurlarının yapabileceği gayet kolay bir iştir.

Bu şartlar dahilinde ilk tahsillerini ikmal eden gencler, üç senelik orta ve bir senelik meslekî tahsilden sonra köylerine dönerek vazifelerine başlarlar.

Hükûmet için bütün müşkülât bu dört senelik tahsil esnasındadır. Filhakika bugünkü ihtiyaca göre tesbit edilen otuz altı bin genci muayyen merkezlerde okutmak ve barındırmak, bugünkü vaziyete göre, oldukça mühim bir meseledir. Bina ve tesisat noktasından başlangıcda biraz müşkülâtı mucib olsa bile iktihamı mümkün olmıyan bir mesele değildir.

Otuz altı bin üzerinden vasatî olarak her vilâyete 630 talebe isabet eder. Talebeleri leylî olarak barındıracak müsaid binalar bulunmıyan yerlerde çocuklar kazalarda olduğu gibi kısmen leylî yapılır, kısmen de aileler yanına pansiyon olarak taksim edilir. Mevcud mektebler tevsi ve yahud ilâve edilmek suretile okuma meselesi halledilir. Buna imkân olmıyan yerlerde çocuklar daha müsaid vaziyette bulunan büyük merkezlerde toplanır.

Bu kadar yüksek adedli bir kütleyi bir defada okutmak mümkün olamazsa bu takdirde muayyen bir nisbet gözetilir, talebe adedi yarıya veya üçte bire indirilerek sıra takib edilir. Meselâ: Üç yüz köyü olan bir vilâyette mühim olan yüz köyden çocuk alınır, okutulur. Bunlar köylerine iade edilince ikinci yüz köyün çocukları tahsile sevkedilir. Arada geçecek zaman ilk tahsil müddetinden ibarettir. Bu suretle bütün köylere muntazam bir plân ve tertib dahilinde muallim temin etmek imkânı hasıl olur.

Otuz altı bin çocuğun birden tahsile sevkedilmesi bütün köylerin muallim ihtiyacını nihayet sekiz, dokuz senede temin eder. İkinci şekilde müddet belki on beş, yirmi seneye yükselecektir. Fakat bugünkü bati şekilde bütün köylere muallim yetiştirmek için pek uzun seneler beklemek lâzım olduğu düşünülürse, bu ihtiyacı nihayet yirmi senede tamamen karşılıyabilmek çok mühim bir muvaffakiyettir. Müddeti kısaltıp uzatmak devletin elindedir. Devlet fedakârlığa katlanır, imkân bulursa bu ihtiyacı nihayet, on sene gibi ehemmiyetsiz bir müddet içinde de başarabilir. Bu da devletin kültür siyasetine vereceği öneme bağlıdır.

Esas noktalarını izah ettiğimiz bu şekil, gerek sürat, gerek genişlik ve gerek verim cihetinden her türlü amelî kıymeti haizdir. Kültür ve ihtısas bakımından daha sağlam ve müsbet neticeler verebilir.

Yurdun her köşesini nurlandıracak genc unsurları, devletin nezareti ve onun himayesi altında yetiştirmek devletçilik siyasetinin mühim bir şartıdır.

Kendi tabiî inkişafına bırakılsaydı, bugün hiçbir kıymet ifade etmiyecek olan millî iktısad ve sanayiimiz, ancak devletin yaratıcı ve kurtarıcı elile inkişaf etmiş ve etmekte olan bir varlık haline gelmiştir. Ondan daha az ehemmiyetli olmıyan manevî kalkınma hareketi de ancak devletin sosyal bir kıymet ifade eden ellerinde en seri ve müspet bir inkişafa mazhar olabilir..

Cafer Seno

İtizar

«Devrilen Kazan» tefrikamızı mündericatımızın çokluğundan dolayı bugün koyamadık. Karilerimizden özür dileriz. Roman yarınki nüshamızda çıkacaktır.

Şehir ve Memleket Haberleri

Yeni ondülâsyon talimatnamesi

Ondüle makineleri, ancak Belediyenin müsaadesi ile getirtilebilecektir

Belediye, İstanbul dahilinde saçları daimî surette kıvırmağa mahsus âletler hakkındaki talimatnameyi dün Berberler Cemiyetine ve sair alâkadarlara bildirmiştir. Ötedenberi makinelerin fenalığı ve acemilikler dolayısile birer kaza makinesi haline gelen altı aylık ondüle makineleri bu suretle sıkı bir kontrol altına alınmış olacaktır.

Yeni talimatnameye göre, saçları daimî kıvırmağa mahsus aletler elektrikle teshin esası üzerine yapılmış olacak ve umumî tertibat itibarile gerek kullananlar ve gerekse saçları kıvrılanlar için bir kaza yapmıyacak şekilde tertib ve imal edilecektir. Buhar ve havagazi ile ısıtılan aletlerin kullanılması menolunmuştur.

Belediye fen heyeti, 30 hazirana kadar berber dükkânları, güzellik müesseseleri ve mümasili yerlerdeki aletleri muayene edip damgalıyacak ve bundan sonra sıkı bir kontrol yapılacaktır. Yeni alet getirmek istiyenler, Belediyeden müsaade istiyeceklerdir.

Öndüle aletleri her sene ağustosta Belediye tarafından muayene edilecektir.

Bu makineleri kullananlar, Sıhhat Vekâleti tarafından gönderilecek bir cild mütehassısı, Belediye fen heyetinden bir mühendis ve berber mektebi muallimlerinden birinin iştirakile teşekkül edecek heyet tarafından imtihan edileceklerdir.

MÜTEFERRİK

Denizbankta takdiri kıymet komisyonu

Denizbank müesseselerile menkul ve gayrimenkullerine kıymet takdir edecek komisyon, dün ilk toplantısını Deniz Ticaret müdürlüğünde yapmıştır. Dünkü toplanmada komisyonun çalışma tarzı takarrür etmiş ve hazırlıklar üzerinde görüşülmüştür.

İlk umumî mağaza

Millî ve bazı ecnebi bankalarla Ticaret Odalarının iştirakile kurulan umumî mağazalar şirketinin Ankarada toplanan heyeti umumiyesinde bulunan murahhaslar şehrimize dönmüşlerdir. Bu işletmenin müdürlüğüne Fahir tayin edilmiştir. Verilen karara göre, ilk umumî mağaza Mersin limanında kurulacaktır. Bu ilk tecrübe olacaktır. İkinci umumî mağazanın İzmirde kurulması mukarrerdir.

Rasadhanede miknatis dairesi

İstanbul Rasadhanesinde bir miknatis dairesinin tesisi kararlaşmıştır. Bu tesisat bilhassa tayyarecilik noktasından kıymetlidir. Hükûmet yakında icab eden tahsisatı gönderecektir.

Diş tabiblerinin ilmî toplantısı

Türk Diş Tabibleri cemiyeti ilmî toplantısı salı günü saat 18 de Etıbba Odasında toplanacak ve Prof. Salâhaddin Erk ile Prof. Ziya Cemal B. Aksoy tarafından iki mühim tebliğ yapılacaktır.

ŞEHİR İŞLERİ

Mimarların bir müracaati

Mimarlar cemiyeti Belediyeye müracaat ederek şehir plânının detayları hazırlanırken şehri iyi bilen Türk mimarlarından da istifade edilmesini istemişti. Fakat plân ve teferruatını tamamile mütehassıs Prostun hazırlaması lâzım geldiğinden bu istek kabul edilememiştir.

Temizliğe riayet etmiyen esnaf

Son yirmi dört saat zarfında Eminönü kazası dahilinde 74 esnaf, temizliğe riayetsizliklerinden dolayı yakalanmış ve cezalandırılmıştır.

ECNEBİ MEHAFİLDE

Şahinşahın doğum günü

İran Şahinşahı Hazretlerinin doğumunun yıldönümü münasebetile İran General Konsolosu salı günü 15 mart 1938 tarihinde saat 10 dan 12 ye kadar İran kolonisini kabul edecektir.

Amerikanın meşhur tayyarecisi

M. Riçard, Sabiha Gökçeni Amerikaya davet etti

Maruf kadın tayyarecimiz Sabiha Gökçen

Amerikanın en büyük sivil tayyare mektebi müdürü ve Amerikanın tanınmış tayyarecilerinden M. Riçard Vathem, Türk havacılığı hakkında tetkiklerde bulunmak üzere Ankaraya gitmiş ve dün şehrimize dönmüştür. M. Riçhard, dün Tokatlıyan otelinde kendisile görüşen bir arkadaşımıza şunları söylemiştir:

«— Ankaradaki Tayyare Motör mektebini ve Etimes'uddaki modern tayyare alanını, hangarları, tedris kısımlarını, depolarını gezdim. Bilâmuba - lâğa Ankaradaki mekteble havacılık müesseselerini her bakımdan dünyanın en büyük tayyare müesseselerile kıyas edilebilecek derecede mükemmel buldum.

Ankara ziyaretimden istifade ederek, Türkiyenin değerli kadın tayyarecisi Sabiha Gökçenle görüşmek şerefine nail oldum. Sabiha Gökçeni tayyare alanında iş başında gördükten sonra büyük kabiliyetine hayran oldum. Amerikada Sabiha Gökçen gibi bir kadın tayyarecimiz olmadığına çok müteessifim. Kürd isyanının bastırılmasında büyük bir rol oynıyan Sabiha Gökçen bir tayyareci sıfatile beni adeta teshir etti. Her gittiğim yerde kendisinden bahsetmeği ve onu dünyaya tanıtmayı kendime bir vazife telâkki ediyorum.

Amerikadaki ve diğer memleketlerdeki tayyarecilik faaliyetile yakından alâkadar görünen Sabiha Gökçeni Amerikaya davet ettim. Amerikaya tayyare ile ve mevcud rökorları kırmak suretile gitmek istediğini, bunun için de daha çalışmak mecburiyetinde olduğunu söyliyerek bu sene haziranda Balkan turnesine çıkacağını ilâve etti.

Tayyarecilik sahasında sarfedilen büyük emekler sayesinde, Türkiyenin pek kısa bir müddet zarfında dünya tayyareciliğinde mümtaz bir mevki işgal edeceği muhakkaktır.

Sabiha Gökçen ayrıca Amerikadaki 550 mevcudlu tayyare mektebimizle 8 saat zarfında pilotluk öğreten Link Trainer makinesile «kör uçuş» hakkında izahat istedi ve Amerikadaki kadın tayyarecilerinin miktarı, çalışma tarzlarile alâkadar oldu.»

Türkiyeyi ve Ankarayı çok beğenen ve yakında tekrar memleketimize gelerek kör uçuş makinelerile gösteriler yapacak olan M. Riçard bugün Romanyaya hareket edecektir.

Tayyareci Hirş

Ankara 11 (Telefonla) — Evvelki gün şehrimize gelmiş olan meşhur tayyareci Hirş, bu sabah dokuz buçukta Ankaradan ayrıldı ve hava meydanında havacılarımız tarafından uğurlandı.

KÜLTÜR İŞLERİ

Maarif Vekilinin tetkikleri

Maarif Vekili Saffet Arıkan, dün Parkotelinden bir yere çıkmamış ve öğleden sonra, Üniversite Rektörü ile Maarif müdürü Tevfiğin ziyaretlerini kabul etmiştir. Saffet Arıkan, şehrimize rahatsızlığını tedavi ettirmek üzere gelmiştir. Birkaç gün kaldıktan sonra Ankaraya dönecektir.

Vekilin imkân bulduğu takdirde, Üniversitede bazı tetkiklerde bulunması da muhtemeldir.

Paket postasında bir yeniliğe doğru...

Paketler, ücret mukabilinde mürselünileyhe kadar götürülecek

Yeni bir şekilde tanzim edilen İstanbul paket posta gümrüğünde işlerin azamî sür'atle yürümesi, gerek haricî gerekse dahilî paket irsalâtının en kolay bir şekle sokulması ve kıymeti mukaddereli mektubların geliş ve gidişini, tanzim maksadile paket posta gümrüğü talimatnamesinin yeniden tadiline karar verilmiştir. Posta ve Telgraf Umum Müdürlüğü posta işleri müdürü İbrahim, bu iş için Ankaradan şehrimize gelmiştir. Dün Gümrük Başmüdürlüğünde İstanbul gümrükleri Başmüdürü Mustafa Nuri, posta işleri müdürü İbrahim, İstanbul posta, telgraf müdürü Yusuf, paket postanesi posta ve gümrük müdürlerinin iştirakile bir toplantı yapılmış ve talimatname üzerinde müzakerelere başlanmıştır. Öğrendiğimize göre, yeni şekille paketlerin de bir ücret mukabilinde mektub ve telgraflar gibi mürselünileyhin kapısına kadar gönderilmesi mevzuubahstir.

BORSALARDA

Cumhuriyet Merkez Bankası hisse senedleri yükseliyor

Cumhuriyet Merkez Bankası hisse senedleri, dün borsada 101 liraya yükselmiştir. Bu suretle, Merkez Bankamızın hisse senedleri ihrac kıymetlerinin de üstüne çıkmış olmaktadır. Bu da hükûmetimizin malî itibarının büyük bir delilidir.

Fransız frangında vaziyet

Bir müddettenberi düşmekte olan ve Şotan kabinesinin istifası üzerine bu düşüşü hızlanan Fransız frangının kıymetinde dün bir yükselme görülmüştür. Evvelki akşam bir İngiliz lirası karşılığı 159 frankta kapanan frank, dün öğle üzeri 158,75 franga kadar yükselmiş ve öğleden sonra bu yükselmesine devam ederek 157,87 frankta kapanmıştır.

Bu suretle frank bir gün evvelki düşüşünü telâfi etmiş olmaktadır.

Borsa heyeti

Ankaraya gitmiş olan borsa acentaları heyeti, bu sabah şehrimize dönecektir.

ADLİYEDE

Elektrik şirketi davası

Ehli hibre raporunun henüz gelmemiş olması dolayısile Elektrik şirketi davası başka güne tehir edilmiştir.

İki sarhoş cezasını buldu

Sabıkalı Reşad ve Necib adlarında iki sarhoş, dün gece Şehremininde Hamdi ve Ali isimlerinde iki kişinin evlerine taarruz etmişler, sokaktan geçmekte olan iki çalgıcıyı dövmüşler ve müdahalede bulunan polis memuru Kâzıma hakaret etmişlerdir.

Asliye dördüncü cezaya verilen Reşad ve Necibin zabıtaya hakaretle sarhoşlukları sabit görülerek, otuz beşer gün hapis ve 36 şar lira para cezasına mahkûm edilmişlerdir.

Polise hakaret eden adam

Ali Yılmaz adında biri, Adliyede aleyhine şehadette bulunan iki polise hakaret etmiş, muhakemeye verilmiştir.

Dün asliye dördüncü cezada cürmü sabit görülen Ali Yılmaz, 7 gün hapse, 3 lira ağır para cezasına mahkûm edilmiştir.

C. H. PARTİSİNDE

Çengelköyde müsamere

Bu akşam saat 21 de Çengelköy Parti binasında bir çaylı dans tertib edilmiştir. Parti reisinin himmetile tertib olunan bu toplanmalar, Çengelköylüler için çok istifadeli olmaktadır.

Gazi köprüsü dubalarının inşaatı

Solda yukarıda, dün denize indirilen bir duba, diğerleri bir arada ve dubaların perçinlenmesinden bir intıba

Balatta, yapılmakta olan, Gazi köprüsü dubalarının inşaatı ilerlemektedir. Dün bir duba daha denize indirilmiştir. Dubaların hepsi 26, ihtiyatile beraber 28 olacaktır. Halen 200 kadar amele çalışmaktadır. Her duba vasatî 20 günde yapılmaktadır. Dubalardan birisi yerine konmuş ve üzerinde köprü ayaklarının ve parmaklıklarının inşasına da başlanmıştır.

Siyasî icmal

Fransadaki yeni buhran

Fransada kabine ağır bir buhranı atlatır atlatmaz, daha karışık bir yenisine uğradı. Başvekil M. Şotan «Halk cephesi» namı altında birleşmiş üç büyük sol partiden yalnız kendi partisi olan radikal sosyalistlerden başka diğer iki partinin de müzaheret vadini alarak yeni kabineyi teşkil ettikten sonra, bütün sol partilerin ve bahusus sosyalistlerle komünistlerin ve bunların arkasında bulunan amele sendikalarının, beş milyon azalı birliğinin ötedenberi lüzum gördüğü modern mesai yasasile meşgul olmuştu.

Bu yasa patronlarla amele arasında ve alelûmum sây ile sermaye beynindeki alâka ve münasebetleri en asrî esaslar üzerinde tanzim ederek kanunlaştıracak ve Fransayı mütemadiyen çalkalamakta olan fabrikaların amele tarafından işgaline ve grevler yapılmasına bir nihayet verecektir. Çok şümullü olacak olan bu yasanın, ücretlerin hayat pahalılığına göre değişmesinde tutulacak miyar ve nisbetleri, amele ile patronlar arasındaki ihtilâflara bakacak hakemlerin vazifelerini tayin eden ilk kısmına aid kanun parlamentoya verildiği zaman, meb'usan meclisi, kendi ekseriyetini teşkil eden solların ve binaenaleyh amelenin lehine fazla kaymış olan bu kanunu derhal kabul etmişti.

Fakat âyan meclisinin ekseriyeti, kanunda ücretlerle hayat pahalılığı arasındaki nisbeti mutedil bir hale getirmek ve hakemlere her türlü idare esrarının verilmesini menetmek için mühim tadilât yapmıştı. Meb'usların ekseriyeti ise, bu tadilleri patronların lehine sayarak kabule yanaşmamıştı. Şotan, kanun lâyihası iki meclis arasında mekik dokurken kâh sol partileri, kâh âyanı istifa ile tehdid ederek nihayet ilk kanunu parlamentodan çıkarmıştı. Bu müzakere ve kararlarda mumaileyhin kabinesi iki defa her iki mecliste ittifaka yakın ekseriyet temin etmişti.

Zâhirde mevkii bu kadar sağlam görünen Şotan mezkûr kanunun kabulünden daha bir hafta geçmeden istifa etmek zaruretini hissederek bütün dünyayı hayrette bırakmıştır. Neden?

Fransa şimdiye kadar kendisine çok pahalıya mal olan ve feci inkisarlara sebebiyet veren haricdeki ittifaklarından, dostluklardan ve Milletler Cemiyetinden artık ümid beslemediğinden en sağlam emniyet çaresi olarak son derecede silâhlanmak lüzumunu hissetmiştir.

Daha yeni kabine kurulduğu zaman Harbiye, Bahriye ve Hava Nezaretleri, Millî Müdafaa Nazırı ünvanını alan Daladier'nin elinde birleştirilmiş ve teknik müdafaa işleri dahi genelkurmay başkanının elinde toplanmıştı. Ayni zamanda, iki ay içinde, Fransa mevcud müdafaa masarifine üç milyarlık fevkalâde tahsisat eklemişti.

Lâkin bu kâfi görülmediğinden gelecek on ay için de on milyardan fazla daha eklemek icab etmektedir. Zaten parası bozuk ve bütçesi aksak olan Fransanın, bukadar büyük yeni masraflara, memleketin malî ve iktısadî bünyesini bir daha tamir kabul etmez bir surette sarsmıyarak karşılık temin etmesi, azası küçük ve münevver burjuva sınıfından mürekkeb olan radikal sosyalist parti ve kabinesini çok düşündürmüştür.

İşin içinden çıkmak için kabine müdafaaya aid fevkalâde tahsisatı hususî bir vezne ve teşekkül ile idare etmeği memleketin malî itibarı için elzem bulmuştur. Bu kadar parayı yalnız ağır faizli bir istikraz ile temin mümkün olmadığından komünistlerle sosyalistlerin gözbebeği olan içtimaî masrafları da tahdid ve tenkis etmeğe, amele sendikaları birliğinin en büyük muvaffakiyeti olan haftada kırk saatten fazla çalışmağı meneden kanunu tamamile tatbik etmiyerek istihsali arttırmağa ve bu tedbirleri de kabine kararnameleri ile serbestçe icra mevkiine koymak için geniş salâhiyet almağa lüzum görmüştür. Şota'nın bu düşüncelerini açması sosyalistler, komünistler ve amele birliğinde bomba gibi patlamış ve bu suretle yeni buhran da meydana çıkmıştır.

Muharrem Feyzi TOGAY

ÜNİVERSİTEDE

Tıb bayramı

14 martta Üniversitede bir tıb bayramı yapılacaktır. Bu bayramda Üniversite Rektörile dekanlar ve tıb talebeleri söylevler vereceklerdir. Bir komite, hazırlıklarla meşgul bulunmaktadır.

Cumhuriyet

Nüshası 5 kuruştur

Abone şeraiti	Türkiye için	Haric için
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
Altı aylık	750 »	1450 »
Üç aylık	400 »	800 »
Bir aylık	150 »	Yoktur

SON HABERLER

Ankara Hukuk ilmini yayma kurumunda

Başvekil ilmî müsabaka mükâfatlarını tevzi etti

Gencleri tebrik eden Celâl Bayara Kurumun çalışmaları etrafında izahat verildi

Ankara 11 — Başbakan Celâl Bayar bugün Vekiller Heyetinin içtimaından sonra Adliye Vekili Sükrü Saracoğlu ve Kalemi Mahsus Müdürü olduğu halde Hukuk İlmini Yayma Kurumunun Belediyeler Bankası binasındaki merkezine uğrıyarak Kurumun davetlileri arasında bir saat kadar kalmışlardır.

Başbakan Hukuk İlmini Yayma Kurumunun bu yıl için yüksek mekteb talebeleri arasında tertib ettiği ilmî müsabakanın mükâfatlarını bizzat tevzi ve kazanan gencleri tebrik etmişlerdir.

Hükûmet reisi genclere hitabları arasında ilmin hayat için olduğuna ve Atatürkün açtığı yeni hayatın bu şekildeki ilmî muvaffakiyetlerin genişlemesini beklediğine bilhassa işaret buyurmuşlardır.

Başbakana Kurumun son yıllardaki çalışmaları etraflıca arz, hükûmet ve Partice yapılan muzaheretlerden dolayı teşekkür edilmiştir. Kurumun tertib ettiği ilmî müsabakanın neticeleri şunlardır:

A — Birinci sual «Tam kaza davalarile iptal davaları arasındaki farklar ve iptal davalarının hukukî neticeleri» olup buna yedi talebe cevab vermiş, birinciliği Siyasal Bilgiler Okulundan Barık Uluğ ile Rebii kazanmıştır.

B — İkinci sual «Esas hukuk bakımından kanun, nizamname, meclis kararları, kararname ve talimatnamelerin hukukî mahiyetleri» olup buna da yedi talebe cevab vermiştir. Birinciliği Ankara Hukuk Fakültesinden Hakkı Savran kazanmıştır. Siyasal Bilgiler Okulundan Mustafa Arıkan'ın cevabı da takdir edilmiştir.

C — Üçüncü sual «Faiz ve buna müteallik hükümlerin ticaret hukuku bakımından tetkiki» olup bu suale de üç talebe cevab vermiştir. Birinciliği Ankara Hukuk Fakültesinden Hasan Talât İlgüner kazanmıştır. Ayni Fakülteden Mustafa Şık Simav'ın cevabı takdir edilmiştir.

Müsabakada birinciliği kazananlara elliser lira mükâfat verilmiştir. (a.a.)

Mecliste dünkü müzakereler

Dispozisyon komplimanter tâbiri münakaşaları mucib oldu

Ankara 11 (Telefonla) — Meclis, bugün Tevfik Fikret Sılayın başkanlığında toplandı. Tekirdağ meb'usu Faik Öztarak ile 9 arkadaşının memurlar hakkındaki kanun teklifini tetkik eden dahilî encümen mazbatası okundu. Encümen, bu teklifin muhtelit bir encümende tetkikini faydalı bulmaktaydı. Teklif kabul edildi.

Bundan sonra demir yollarile eşya nakliyatına müteallik beynelmilel mukavelenameye istinaden teşekkül eden heyetle beynelmilel nakliyat komitesi tarafından ittihaz olunacak kararların mer'iyet sureti hakkındaki kanun lâyihası görüşüldü. İlk sözü Refik İnce aldı. Bu lâyihanın muhafazasile mükellef olduğumuz esas prensiplere ne dereceye kadar uygun olduğunu tesbit için bazı sualler sordu. Nafıa encümeni mazbata muharriri Ahmed Hilmi cevab verdi. Bu sırada mazbatada geçen dispozisyon komplemanter tâbiri üzerinde münakaşalar oldu. Nafıa encümeni mazbata muharriri, kaydin yanlışlığa girdiğini, asıl metinden çıkarılmış olduğunu söyledi. Ziya Gevher Etili, kanunlarda sarahati temin için türkçe karşılığın uzun bile olsa kullanılması lâzım olduğunu ileri sürdü.

Nafıa Vekilimizin izahatı

Müzakerelerin sonunda Nafıa Vekili Çetinkaya söz alarak dedi ki:

«— Beynelmilel nakliyat işlerinde alâkadar olan diğer devletlerle mutabakat halinde bulunulması zaruridir. Bizim de dahil olduğumuz beynelmilel bir toplantı mukavele yapmış, ve bu mukavele bir kanunla tasdik edilmiştir. Bu komite, beynelmilel mukaveleye aid işlere bakar. Şimdi vakit vakit bu komite tarafından ilâveler, izahlar, tefsirler, tebliğler tebliğ edilmektedir. Bunları birer kanun halinde ikidebir Meclise getirmekte bir menfaat veya zarar yoktur. Biz, Vekâlete salâhiyet verilsin, lüzumuna göre, tadil, tefsir, izah edilsin diyoruz.»

Ali Çetinkaya, maddeler üzerinde izahat verdikten sonra beyanatını şöyle bitirdi:

«— Bu salâhiyeti beynelmilel işlere vakit ve zamanında mümaşat etmek için istemekteyiz.»

Bundan sonra Refik İncenin takriri okundu ve teklifi veçhile lâyihanın bir defa da Teşkilâtı Esasiye Encümeninde tetkiki kabul olundu. Meclis pazartesi günü toplanacaktır.

İzmir Valisile Belediye reisi de Ankaraya gidiyorlar

Ankara 11 (Telefonla) — Birkaç gündenberi şehrimizde bulunan İzmir Belediye reis muavini Suad, belediye ve fuar işleri etrafında temaslarda bulunduktan sonra bu akşam İzmire döndü. İzmir Valisi Fazlı Güleç ve Belediye reisi Behçet Uzer pazartesi günü şehrimizde bulunacaklardır.

Kont Ciano'nun raporu

Roma 11 — Büyük faşist meclisi haricî vaziyet hakkında Kont Ciano tarafından hazırlanan raporu tasvib etmiştir.

Hatay görüşmeleri lehimizde gidiyor

Neticenin istediğimiz şekilde ve hafta sonuna kadar bitmesi muhtemel

Cenevre 11 — Anadolu Ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Komite müzakereleri, Türk projesinin ortaya attığı en mühim prensip meseleleri üzerinde müsaid şekilde cereyan etmektedir. Müzakeratın hafta nihayetinde ikmali melhuzdur. Neticenin noktai nazarımıza muvafık olacağı şimdiden tahmin olunabilir.

Hatay maliyesini zayıf düşürmiye çalışıyorlar

Antakya 11 (Hususî) — Müstemlekeciler, Hatay maliyesini zayıflatmak maksadile Sancak namına bir istikraz yapmayı düşünüyorlar. Bundan bir müddet evvel Hasan Cebbarenin evinde Dömenk'in reisliği altında yapılan içtimada Süveydiye ve Arsüz yollarının yaptırılması için bir istikraz akdi teklif edilmiştir. Böyle bir istikrazın hukukan tanınmasına takdiren imkân olmıyacağı, gerek parayı verenler ve gerekse alanların mes'ul tutulacakları tabiidir.

Fakir kaçakçılık mahkûmları hakkında faydalı bir karar

Ankara 11 (Telefonla) — Kaçakçılık suçundan dolayı sürgün cezasına mahkûm edilen fakir şahısların iktısadî vaziyeti müsaid ve iş sahası mevcud vilâyet ve kaza merkezlerine gönderilmesinin muvafık olacağı alâkadarlara bildirilmiştir.

Yeni bir lâyiha

Ankara 11 (Telefonla) — İcar ve isticar kuntratlarile ferağ ve intikal ilmühaberlerinin ve nüfus hüviyet cüzdanlarının bedeli mukabilinde satılması hakkındaki kanun lâyihası, Bütçe Encümeninden çıktı. Lâyihada icar ve isticar kuntratlarına aid mevcud hükümler muhafaza edilmekte, ferağ ve intikal ilmühaberleri içinse, köylü düşünülerek beş kuruş ücret konulmaktadır. Bez kablı nüfus cüzdanları beş kuruşa, marokenler 50 kuruşa satılacaktır.

Mütehassıs Leyman geliyor

Ankara 11 (Telefonla) — Adliye Vekâletinin icra işlerini tetkik için angaje ettiği İsviçreli mütehassıs Leyman'ın bugün Lozandan İstanbula müteveccihen hareket ettiği telgrafla Vekâlete bildirildi.

Prens Seyfülislâmın memleketimizi ziyareti

Ankara 11 (Telefonla) — İmam Yahyanın oğlu Prens Seyfülislâmın önümüzdeki günlerde memleketimizi ziyaret edeceği teeyyüd etmektedir. Prens, Türkiyede bir hafta kadar kalacak, bunun iki gününü Ankarada, beşini İstanbulda hükûmetin misafiri olarak geçirecektir.

Ankaradaki resim sergisi

Ankara 11 (Telefonla) — Halkevinde açılan resim sergisi, çarşamba günü kapanacaktır. Hayli rağbet bulan ve beğenilen bu serginin kapanışı münasebetile çarşamba akşamı Halkevinde bir toplantı yapılacak, konser ve temsili, danslı bir çay takib edecektir.

Hâdiseler arasında

Okyanus ötesinde Türk dostluğu

Eski Türkiyenin bir Piyer Loti'si vardı ve olup olacağı da bundan ibaretti. Boğaziçinde bir fıstık ağacının kuruması vak'asından tutun da Balkan Harbinde Türk ordularının mahvoluşuna kadar bize aid her felâkete ağlıyan bir tek dostumuz o idi. Yeni Türkiyenin dostları Piyer Loti ile, onun tekerrüründen başka birşey olmıyan çömezinden ibaret değildir. Daha az şairane olsa bile, daha riyazî bir sağlamlıkla Türk hakikatini kalemle müdafaa edenler, bugün, hemen her dost memlekette birer grup teşkil edecek kadar çokturlar. Hatta bu memleket, Arjantin gibi, yirmi bin kilometro uzakta bile olsa!

M. Blanko Vijalta, Arjantinin İstanbul Viskonsolosudur ve şimdi izinli olarak memleketinde bulunuyor. Ali Naci Karacanın dost elile, bana Türkiyeye dair yazdığı kitabları göndermiş. *El cuadro de İstambul* = İstbul Levhaları ve *El pueblo Turco* = Türk Milleti. Yüz yirmi milyonluk İspanyol ve Cenubî Amerika ahalisine hitab eden bu eserleri, ispanyolca bilmediğim için, okumuş değilim. Fakat, bir senedenberi Arjantinde bulunan arkadaşım temin ediyor ki, bu eserlerin orada uyandırdığı geniş alâka, muharririni, «Tarihte Atatürk» adlı yeni ve pek büyük bir eseri hazırlamağa ayrıca teşvik etmiştir.

M. Blanko Vijalta, beş seneden fazla bir zaman Türkiyede yaşadığı için, bize dair bildiği şeyler, Beyoğlu veya Ankara otellerinde on gün kalarak sigara kutularının arkasına aldıkları notlarla hakkımızda üç cild kitab yazan muharrirlerin panorama intıbalarından ibaret değildir. Bunun için eserlerinde rivayet ve efsaneden ziyade vesika ve müşahede bulunduğunu söyliyenlere inanmak kolay oluyor.

Arjantinli dostumuzun memleketimize ve bana hediyesine memleketim ve kendim namına teşekkür için bu satırları yazarken, okyanusları aşan bu Türk sevgisine karşı duyduğumuz şükran hislerinin aradaki mesafe nisbetinde büyüdüğünü de ilâve etmek isteriz. Çünkü en büyük alâkaların düşmanı telâkki ettiğimiz zamana ve mesafeye bile mukavemet eden bir dostluğun kıymetini diğerlerinden ayırmasını da bilenlerdeniz.

PEYAMİ SAFA

Ankara istasyonuna bitişik evler

Bunların yıkılarak meydanın genişletilmesi kararlaştı

Ankara 11 (Telefonla) — Ankara istasyonunun hemen bitişiğinde bir takım köhne evler bulunmaktadır. İstasyon peronları örtüleceğinden, meydan da genişletileceğinden manzarayı bozan binaların istimlâkile yıkılması takarrür etmiş, bunun için Devlet Demiryolları Umum Müdürlüğünün yeni yıl bütçesine 600 bin lira tahsisat konulmuştur. İstasyonun üstü, teşrinievvele kadar örtülecektir. Demir markizler, Almanyaya sipariş edilmiş ve imalâtı bitmiş olduğundan yakında memleketimize sevkedilecektir.

Devlet Demiryolları yol dairesi reis muavini mühendis Alâeddin, markizlerin montaj işlerinde bulunmak üzere bu akşam Almanyaya hareket etti.

Kont Ciano'nun ziyareti

Ankara 11 (Telefonla) — İtalya Hariciye Nazırı Kont Ciano'nun memleketimizi ziyareti kat'î şekilde takarrür etmiştir. Söylendiğine göre, ziyaretin nisan ayı içinde olması muhtemeldir. Hariciye mehafilinden yaptığım tahkikata nazaran, ziyaret tarihi henüz tesbit edilmiş değildir.

Müzeleri ziyaret ücretleri indiriliyor

Ankara 11 (Telefonla) — Müzeleri ziyaret edenlerden alınacak ücretlere dair kanun lâyihasına göre, umuma açılmış müzelerle açık müze haline konulmuş tarihî binaları ve tanzim edilmiş üren yerlerini ziyaret edenlerden onar, açık bulunan millî saraylarla Topkapı sarayı müzesini ve müştemilâtını ziyaret edenlerden ellişer, Ayasofyayı ziyaret edenlerden yirmi beşer kuruş duhuliye alınacaktır. Sıhhiye müzeleri duhuliyesiz ziyaret edilecektir. Millî bayram ve umumî hafta tatil günlerinde bu ücretler ayrıca indirilecektir.

Denizbank Umum müdürü

Ankara 11 (Telefonla) — Denizbank Umum müdürü Yusuf Ziya, bu akşam İstanbula hareket etti.

İçtimaî ve hukukî tetkikler

Boşanma ve sebepleri

Yazan : *SAFAEDDIN KARANAKÇI*

İstanbul ve Bükreş Hukuk Fakültelerinden mezun

Aramızda hâlâ imam nikâhının kerametine inanarak, medenî kanunun boşanma vak'alarını çoğalttığını iddia edenler vardır.

Filhakika hemen hemen hergün kurulan bir aile yuvasının dağıldığını veya sarsıntılar geçirmekte olduğunu duyuyoruz.

Bir aile kurmak, cemiyet hayatı için nekadar ehemmiyetli ve memnuniyeti mucib bir hâdise ise, bir aile dağılması da ayni derece mühim ve teessürü mucibdir. Bu itibarla boşanma müessesesini yalnız hukukî bakımdan tetkik ve mütalea etmekte isabet yoktur.

Aile kurmak ve aile dağıtmak herşeyden evvel bir cemiyet, intizamı âmmeyi alâkadar eden bir millet işidir.

Medenî kanunlar; boşanmanın muayyen bir tarifini yapmamıştır. Fakat bize göre boşanma, kanunen muayyen sebebler tahtında ve taraflardan birinin talebi üzerine mahkemenin izdivac akdine nihayet vermesidir.

Boşanma; hukukçular ve içtimaiyatçılar arasında münakaşa mevzuu olmuştur. Bunlardan bazıları cemiyetin inkişaf ve tasfiyesi için boşanma müessesesinin lüzumlu olduğunu, bir kısmı da cemiyetin esas hücresini teşkil eden ailenin idamesi için cemiyette boşanmaya yer verilmemesini öne sürmüşlerdir.

Her biri kendine göre müeyyidelere ve ilmî vesikalara dayanan bu mekteb telâkkilerini burada tetkik ve mütalea edecek değiliz.

Ahkâmı sabıkamızda boşamak, münhasıran ve müstakillen erkeğe verilmiş bir haktı. Erkek bu hakkını istediği yerde ve istediği zamanda ağzından çıkardığı bir iki kelime ile istimal edebilirdi. Bunun için hâkimden hüküm almağa, koca tarafından verilen bu kararı mazbut ve muntazam bir şekilde tescile bile lüzum yoktu.

Medenî kanunumuz ve hukuku usul muhakemeleri kanunu boşanma sebeblerini tayin ve buna müteallik muhakeme usullerini tesbit etmişlerdir. Bunların tetkikinden kolayca anlıyabiliriz, ki boşanmak o kadar kolay birşey değildir. Vazı kanun; hukuk usul muhakemeleri kanununda, boşanma kararını vermeğe salâhiyetli mahkemeye gitmeden evvel, sulh teşebbüsü mecburiyeti vazetmiştir. (Hukuk usul muhakemeleri kanunu madde 494 - 500).

Medenî kanunumuzdaki boşanma sebebleri Fransız ve İsviçre medenî kanunlarında olduğu gibi tayini detenminatiftir. (Medenî kanun madde 129-164).

Zina, cana kasd, pek fena muamele, karı veya kocadan birinin diğerini terzil edici bir cürüm işlemesi veya haysiyetsiz bir hayat sürmesi; evlenmenin tahmil ettiği vazifeleri ifa etmemek maksadile karının kocayı, kocanın karıyı terketmesi, müşterek hayatın devamını diğer taraf için çekilmez bir hale getirecek dimağ hastalığile gene müşterek hayatı tahammülsuz bir hale getirecek şiddetli geçimsizlikten ibaret sebeblerin mevcudiyetinde tarafların ikrar ve iştirakleri boşanma kararını almağa kâfi değildir. Hâkim, bu hususta serdolunan hâdise ve sebeblerin mevcudivetine vicdanen kani olmadıkça ne ayrılık ve ne de boşanma kararı verebilir.

Türk vazı kanunu aile birliğini idame endişesile İngiltere, Belçika, Holanda, Yunanistan, Lehistan; Avusturya ve Amerikada olduğu gibi boşanmadan evvel bir de ayrılık müessesesi tanımıştır.

Vazı kanunumuzun, aile birliğinin temadisi gayesine matuf bütün bu gayretlerine rağmen boşanma vak'alarının azalmadığını görüyoruz.

Aşağıdaki rakamlar birkaç sene zarfındaki boşanma vak'alarını göstermeleri itibarile şayanı dikkattirler.

(1) Sene	Boşanma vak'ası
1932	2004
1933	2113
1934	2479
1935	2383

Boşanmaya müteallik bugünkü mevzuatımız, yalnız ahkâmı sabıkaya değil; bir çok muasır Avrupa hukuk telâkki ve müesseselerine nazaran aile birliğinin idamesini temin etmek üzere şart ve kayıdlar koymuş olmasına rağmen boşanma vak'alarının bu kadar fazla oluşu tetkik ve mütaleaya değer bir mevzudur.

Fakat bu; ;yalnız bizde değildir. Bütün dünya memleketlerinde boşanma vak'aları bilhassa Umumî Harbden sonra şayanı hayret derecede artmıştır.

Almanyada 1913 senesinde 10,000 evlide 27,9 kişi boşanmakta iken bu nisbet 1935 senesinde 75,2 ye çıkmıştır.

Fransada Umumî Harbden evvel 10,000 evlide 37,2 kişi boşanmakta iken bu aded 1923 te 52,9 a çıkmış, 1934 te 48,3 e düşmüştür.

Belcikada 1913 senesinde 10,000 evliden 15,9 u boşanmakta iken bu nisbet 1933 senesinde 30 u bulmuştur.

An'aneye bağlı İngiltere bize çok şayanı dikkat bir rakam vermektedir. Umumî Harbden evvel İngilterede talâk hemen hemen yok gibi ve nisbet on bin evlide ancak iki idi. Bu nisbet bugün 10,5 a yükselmiştir. Romanya Umumî Harbden evvelki nisbeti muhafaza etmekte, on bin evlide 44,1 kişi boşanmaktadır.

Avrupa boşanma vak'alarında rökor kıran memleket Letonyadır. Harbden evvel bir Rus eyaleti olan bu memlekette harbden evvel boşanma nisbetini taayyün edecek rakamlardan mahrumuz. Fakat bugün Letonyada 10,000 evlide 91,5 kişi boşanmaktadır.

Uzakşarkta Japonya, denizler ötesinde Amerika, her sahada oldukları gibi boşanma vak'alarında da birbirlerine rakibdirler. Japonyada 10,000 evlide 113,3; Amerikada ise 10,000 evlide 128,5 kişi boşanmaktadırlar. Bu rökorların birincisinde sefaletin; ikincisinde ise «Amerikan» lılığın tesirlerini inkâr edemeyiz.

Boşanma vak'alarının bu şekilde artmasında ahlâkî ve iktısadî sebeblerin amil olduğuna hiç şüphe yoktur. Umumî Harbin müesses ahlâk ve iktısad kaidelerini yıktığını biliyoruz. Bu yıkılışlar her sahada olduğu gibi cemiyetin aile hayatında da tesirlerini göstermiştir.

Memleketimizdeki boşanma vak'alarını tetkik ve mütalea edecek olursak görürüz ki verilen kararların hemen hemen yüzde doksanı zina ve imtizacsızığa müsteniddir.

Talâk kararlarından bir çoğunun zina dolayısile verilmesi, üzerinde durulacak bir meseledir. Bu hâdiselerde objektif bir tetkik yapacak olursak, kocasını âşıkile aldatan kadınların ufak bir kısmı macera ve aşkın; mühim bir kısmı da lüks ve servetin kurbanıdırlar. Binaenaleyh zina vak'alarında lüks ve servet gibi iktısadî endişeler; ruhî ve fizyolojik menfaatlerle muvazidir. Mutavassıt bir sınıfa mensub bir kadın lüks ve servetin esiridir. Kocası bunu temin edemeyince kadın, kendisine bunu ilk temin eden erkeğin olmak tehlikesine maruzdur.

Harbsonu erkeğin dünkü erkeğe nazaran biraz daha sıcakkanlı ve hatta biraz frivole oluşu; gene bazı erkekler tarafından kolay kazanılan paranın bol surette sarfedilişi zinanın dolayısile boşanmaların müsebbibi olduğuna şüphe yoktur.

Bana kalırsa imtizacsızlık münhasıran ve müstakillen iktısadî bir mana ifade etmektedir. Sinema şeridlerinin ve bazı edebî romanların şımarttığı genc kız; hayalinde yaşattığı konforu, Rönar arjante mantoyu; spor otomobili, orijinal krepdöşin, kokuyu otuz beş lira aslî maaşlı kocasından beklemektedir. Koca bunu temin edemeyince huysuzluklar; anlaşamamazlıklar başgösteriyor ve aile birliği bir cehennem azabı halini alarak müşterek hayat çekilmez bir hale geliyor.

Netice olarak diyebilirim ki; aile birliğinin temadisi için kanunî şart ve kayıdlar kâfi değildir. İktısadî ve ahlâkî şartları düzeltmek lâzımdır. Zira iktısadî seviyesi yüksek olan cemiyetlerin ahlâk seviyesi daima yüksektir.

İşte yeni bir mevzu.

SAFAEDDİN KARANAKÇİ

(1) Bu rakamlara mahkemelerce verilen ayrılık kararları dahil değildir.

Kardeş Macarların kadirşinaslığı

Estergon'da bulunan Türk mezar taşları hürmetle yeniden dikildi

Budapeşte 11 — Macar ajansı bildiriyor:

1934 denberi Estergom'da, doktor Antuan Leopold'un nezareti altında yapılan kazılar esnasında kalenin Türklerin işgali altında bulunduğu zamanlara aid birçok Türk mezar taşları bulunmuştur. Estergom, malûm olduğu üzere, 1543 ten 1595 e ve bilâhare 1605 den 1683 e kadar Türklerin elinde bulunmuştu. Kalenin şark tarafında bulunan Türk mezarlığı, sonradan vukua gelen birçok değişiklik ve yapılan inşaat sebebinden kaybolmuştu. Bu sefer meydana çıkarılan Türk mezar taşları, sırf bunun için ayrılan hususî bir arsaya muntazam bir surette dikilmiştir. Macarlar bu mezar taşlarını yeniden hürmetle dikmek suretile, büyük şecaat ve cesaret ve harbculuk göstermiş olan eski muhasımlarına karşı duydukları yüksek saygı hislerini bir kere daha isbat etmişlerdir. (a.a.)

HEM NALINA MIHINA

Kendi kendimizin kuvvetine...

Fransada kabine buhranı var. Hem de alelâde değil, ciddî bir buhran.

Sovyet Rusyada çok mühim ve heyecanlı bir dava cereyan ediyor.

İspanyadaki kanlı boğuşma tekrar alevlendi.

Romanyanın Sovyet Rusya ile arası açıldı.

Çekoslovakya, endişe içinde.

Avusturya, Alman ordusunun hududu geçmesinden korkuyor.

Hulâsa, birçok memleketlerin başlarında büyük derdler var. Bu arada, Başvekilimiz, bir Fransız muharririne vaki olan beyanatında şöyle diyor:

«— Bizim için emniyet, evvelâ, kendi kendimizin kuvvetine, sonra ittifaklarımıza dayanır. Jeografik vaziyetimiz, Avrupada ve Yakınşarkta rol oynamamıza müsaiddir. Öyle bir rol ki hertürlü yabancı ideolojik ilhamlardan azade bir halde, bu ideolojilerin hiçbirine karşı da cephe almak istememekte ve yalnız sulhun hizmetinde bulunmayı arzu etmektedir.»

Gazeteci, Başvekil Celâl Bayarın bu kuvvetli sözlerini yazdıktan sonra, beyanatının sonuna şu mütaleayı ilâve ediyor:

«Bu mülâkattan ve dünyanın bu köşesinde topladığım intıbalardan edindiğim kanaat şudur ki Türkleri, bu derecelerde modern olan bu eski milleti, her an daha ziyade, hesaba katmak lâzımdır ve lâzım gelecektir. ***Onların dostluğu veya düsmanlığı, ihmali ihtiyatsızlık olabilecek bir unsurdur.»***

Fransız muharririne bu son cümleyi yazdıran Başvekilimizin o sakin, emin fakat enerjik halile söylediği **«Bizim için emniyet, evvelâ kendi kendimizin kuvvetine dayanır.»** sözü olduğuna şüphe yoktur.

Atatürk Türkiyesi, emniyet ve müdafaa işlerinde, asla güzel ve tatlı hulyalara kapılmamıştır. Büyük Şef, 19 mayıs 1919 da Samsuna ayak bastığı günden itibaren, hep kendi kendimizin kuvvetine dayanmıştır.

Dün olduğu gibi bugün de, herşeyden evvel kendi kendimizin kuvvetine dayanıyoruz. Yarın da, gene herşeyden evvel, kendi kendimizin kuvvetine dayanacağız. Çünkü, bize müttefiklerimizin dostluğunu ve sadakatini temin eden ve edecek olan da gene kendi kendimizin kuvvetidir. Fransız muharririne, **«Türklerin dostluğu veya düşmanlığı, ihmali ihtiyatsızlık olabilecek bir unsurdur.»** dedirten de gene kendi kendimizin kuvvetidir.

Başvekilin bu mühim ve kuvvetli beyanatı, Avrupanın şu karışık günlerinde tam zamanında ve tam yerinde olmuştur.

Kendi kendimizin kuvvetine dayanarak emniyet içinde, medeniyet yolunda yürüyoruz.

Ankara Borsası

Hükûmet, nakil işi için Borsaya nakdî muavenette bulunuyor

Ankara 11 (Telefonla) — Hükûmet, borsanın Ankaraya nakli münasebetile borsaya nakdî yardımda bulunmak kararını vermiştir. 1 nisanda açılacak olan borsa için hazırlıklar devam ediyor.

Vekiller Heyeti, son bir kararname ile İstanbul borsasında halen iş görmekte bulunan meclis ile itirazları tetkik heyetinin bir nisandan itibaren Ankara borsası meclisini ve oranın tetkik heyetini teşkil etmelerine, İstanbul borsası muamelâtından ileri gelen iş ve ihtilâfları da rüyete salâhiyetli olacaklarına karar verdi.

İstanbul Borsası kotuna dahil şirketlere dair tahvil ve hisse senedlerinin kotasyonu İstanbul Borsası kapalı kaldığı müddetçe Ankara Borsasında devam edecektir. İstanbul Borsasının 1937 malî yılı bütçesi, Ankara Borsasında mer'i olacak ve Ankara borsasının tesis masraflarını karşılamak üzere mezkûr bütçenin masraf fasıllarında 4 bin liralık bir kısım açılacaktır.

Dumlupınar yatı mektebinde dün geceki yangın

Dün gece saat 20,30 da Balmumcuda Dumlupınar yatı mektebinin samanlığında atılan bir sigara yüzünden yangın çıkmış, vaktinde yetişen İtfaiye sam lığın çatısı yandıktan sonra ateşi sö dürmüştür. Tahkikat devam ediyo

Küçük hikâye

Çömez

Bir teşrinisani akşamı Pariste Lyon garının rutubetli istasyonunda indiler, erkeğin ellerinde iki ağır valiz vardı; kadın ufaktefek, silikti, kucağında, kundağının bezleri arasından küçük pembe burnu görünen sekiz aylık bir çocuk taşıyordu.

Vaultier Parise hayatını kazanmağa geliyordu. Taşra mekteblerinden birinde tarih hocasıydı. Serbestisini ve azlini pek de bayağı olmıyan bir hâdiseye medyundu. Mekteb müdirile aralarında kara kedi vardı, vilâyet gazetesinde müdürün öldüğü haberini neşrettirmiş ve görülmemiş bir rezalet koparmıştı. Mekteb müdürü, bütün bir sabah, sıhhatli sıhhatli, bahtsız dul karısına gelen çiçekleri ve taziye mektublarını almıştı. Tetkikat ve tahkikat muzibi meydana çıkarmış ve mektebin haysiyet divanı Vaultier'ye istediği kadar muziblik yapabilmek imkânını bahşetmişti.

Sabık tarih muallimi, o zaman şöhretinin evci balâsında olan böcek âlimi Bouriscot'ya karşı prestiş derecesine varan bir hayran besliyordu.

Hatta Bouriscot'nun romanımsı bir biyografisini yazmıştı ve henüz neşredilmemiş olan dürtyüz sahife imtidadınca, çocukluğunun, gençliğinin ve olgun çağının mümeyyiz vasıflarını unutmaksızın, yükselişinin sebeblerini tahlil ediyordu.

Pariste, Lyon garında inerken Vaultier onu düşünüyordu. Hayatını kazanmak için, eserine ve profesör Bouriscot-nun minnettarlığına güveniyordu. Çok geçmeden teşebbüslerini kısmak mecburiyetinde kaldı, zira şöhretşiar Bouriscot kendisini kabul etmemişti. Karısı ve çocuğile sol sahilin aşağılık otellerinden birine yerleşmiş olan Vaultier, kendisini kibar ve profesyonel bir lâkaydi ile karşılıyan birçok tâbilere uğramıştı. Beş ayrı kitabevi için, eserini beş nüsha olarak daktilo ettirmişti. Her hafta, safdil ve emin, kitabcılara uğruyor, fakat her seferinde: «Edebî heyetimiz henüz toplanmadı» cevabını alıyordu.

Ve rüyasına girmiyen şey vuku buldu. Bir sabah, her ne işi varsa terkedip büyük tâbi Boock'e uğramasını bildiren bir mektub aldı. Küçük bir değişiklikten sonra Bouriscot'ya dair eseri derhal matbaaya gönderildi. Kitabcıdan keyifli keyifli çıkarken, gazete satılan bir barakanın camekânında gündelik gazetelerden birinin ilk sahifesinde büyük böcek âliminin ölümü haberini omuzlarını silkerek okudu. Şimdi, tâbiin, pılıyı pırtıyı toplayıp öteki dünyaya hicret eden bir adamın biyografisini neşretmekteki acelesini anlıyordu.

Fakat Vaultier'nin kendine tükenmek bilmez bir itimadı vardı ve kitabının bütün kitabcı camekânlarında görüneceğini düşündükçe içi içine sığmıyordu.

Büyük tâbi Boock, hiç ehemmiyet vermiyormuş gibi, eserini istihkarla karşılamıştı:

— Bu cins kitablar artık satılmıyor, diyordu. Şimdi biyografist oldunuz çıktınız.

Ve gayet mahremane ilâve etmişti:

— İnanın bana. Bu branşta ihtısas kazanmalısınız. Bir ayağı mezarda olan meşhurları gözetleyin, zira eserlerinizi ancak onlar öldükleri zaman basabilirim. Meselâ az daha harbi kazanacak olan General X son günlerini yaşamaktadır. Sokakta elarabasile gezdirildiğini duydum. Ve Akademi azasından Z.. Ah! bu zat için acele etmeniz lâzımdır. Hergün ölüm haberi bekleniyor.

Vaultier nasıl teşekkür edeceğini bilemiyordu. Böylece, nihayet hayatını kazanmak imkânlarına malik olmuştu. Birkaç hafta zarfında «hayatları» malzemesini topladı, onları mülâkatlarla, hatıralarla ve aile fotograflarile süslüyordu. Akademi azasından olan zat üç kişilik evlilik hayatlarında mütehassıs geçiniyordu, yani daima kocadan, karıdan ve âşıktan dem vurmuştu. Generale gelince, onun ayakta, at üstünde, tayyareden inerken, hücumdan evvel askerlerini cenge davet ederken, muhtelif resimlerini tedarik etmişti. Kendi çalışmasından oldukça iftihar duyuyordu. Büyük tâbi Boock buna memnun oldu ve müsveddelerini görünce Vaultier'yi tebrik etti.

Bu üç aylık arama devresi muharriri gerek vücudca, gerekse nakden harab düşürmüştü. Vaultier genc karısını ve çocuğunu taşraya, doğduğu memlekete göndermek mecburiyetinde kalmıştı.

Karısına şöyle yazıyordu:

«Cesaret karıcığım. Eserlerim hüsnü kabul görüyor. İtiraf etmek lâzımdır ki, ...edelleri ancak, hayatlarından bahsetti...n adamların ölümünde ödenecektir. ...rsın ve bilirsin ki bu çeşid kitablar ...lite ile atbaşı gitmelidir. Bunun için ...lmamız gerektir. «Kahramanla...deyse mezarı boylıyacaklar. ...yor ve gözetliyorum. Geçen ...rali elarabasında gördüm. ...aşındadır, uyuyordu, gör - ...cenaze dersin. Akademi azasından olan zata gelince, günden güne soluyor ve eriyor. Sabır karıcığım sabır, güzel günler uzak değildir. Kahramanlarımın izini adım adım takib ediyorum. Tekrar ediyorum, onları bir saniye olsun gözden kaçırmıyorum. İtiraf ederim ki onları sıkboğaz etmek istediğim ümidsizlik anlarım da olmuyor değil. Aramızda, bu kadarı da fazla oluyor...»

Kahramanlarını böyle adım adım takib etmek keyfiyeti Vaultier'yi çalışma masasının başından ayırmıştı. Hergün, gittikçe eskiyen elbiselerile, kahramanlarının sıhhatini sormağa gidiyordu.

Casimir-Pellissier sokağında, 28 numaralı apartımanın merdivenlerini bir nefeste tırmanıyor ve kalbi halecanla çarparak kapıyı çalıyordu. Orta hizmetçisile ahbablık tesis etmişti:

— Matmazel, diyordu her seferinde, üstad geceyi tehlikesiz geçirdiler ya.

— Eh.. Fena değil fakat zavallı adamın günleri sayılı.

Ve hizmetçi kız, önlüğünün kenarile yaşlı gözlerini siliyordu.

D'Assas sokağında, generala yaptığı ziyaretlerde de aldığı cevab ayniydi ve Vaultier, cesareti kırılmış, ümidsiz bir halde oteline dönüyor ve kendi kendine söyleniyordu:

— Domuzlar! Yedi canlımıdırlar nedirler. Bir türlü gebermek bilmiyorlar.

Günler, haftalar, aylar resmigeçid yapıyor ve ayni cevablar şaşmadan birbirini takib ediyordu.

Kapıcılar ve hizmetçiler, her sabah, efendilerinin sıhhat haberini soran bu mösyöye karşı bir sempati duymağa başlamışlardı. Akademi azasından olan zatın hizmetçisi, Vaultier'i her görüşünde:

— Ah efendim, siz onu nekadar çok seviyorsunuz! diyordu.

Ve generalın kapıcısı, Vaultier'ye, bir sır tevdi eder gibi, ellerini hararetle sıkarak fısıldamıştı:

— Ah! Zavallı generalin bütün dostları muhabbetlerinde sizin gibi sadakat gösterselerdi!

Ve beklenen felâket üç gün içinde vukubuldu.

Akademi azasından olan zat ameliyat oldu, rengi geldi, iştihası geldi ve otuz üçüncü defa olarak üç kişilik evlilik romanlarına yeniden başlıyor.

Generale gelince, Voronof aşısı yaptırdı ve şimdi tekrar ata binebiliyor.

Ve Vaultier hususî mekteblerden birinde muallim muavini olmak mecburiyetinde kaldı. Bununla beraber edebî iddialarından vazgeçmiş değildir, fakat janrını değiştirdi. Bu anda, «ölülere ayakkabı giydirmeğe kalkışmıyalım» serlevhası altında Mark Tuainvarî bir fanteziyi bitirmek üzeredir.

Çeviren:
CEVAD SADIK

Bu akşam
GARDEN'de
Miss BYRON
idaresindeki
BENNY PEYTON
Zenci cazının iştirakile
BÜYÜK GALA
Sahnede yeni numaralar.
4 nefis kap yemek
250 kuruş
Yemekler, Zenci cazının terennümatı arasında saat 20,5 ta ve oyunlar saat 22 de başlar.
Telefon: 42690

Korku, heyecan ve dehşet filimlerinin baş artisti
BORIS KARLOFF'un
En son çevirdiği
GECE ANAHTARI
Emsalsiz muvaffakiyetlerle
ALKAZAR
Sinemasında devam ediyor.

TAN SİNEMASI
Krutzer Sonat
Lil Dagover
EKLER JURNAL
ve ilâveten ilk seansta
Atina kaçakçıları

SİNEMA

Greta Garbo'nun kocasının hayatı

Stokovski Leh muhacirlerinden bir flütçünün oğludur

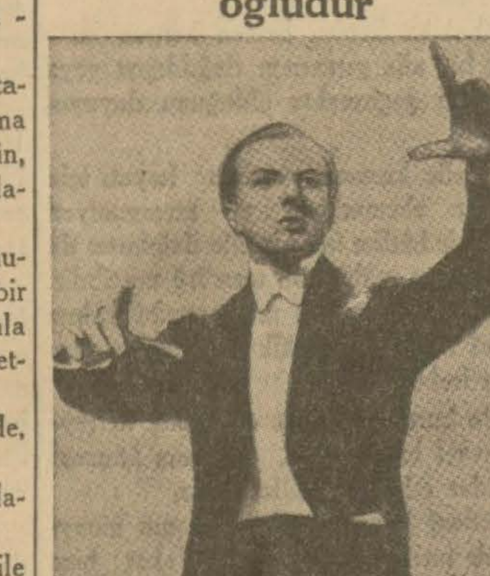

Stokovski bir orkestrayı idare ederken

Dünyadaki şaşılacak işlerden biri de hiç şüphesiz İsveçli yıldızın geçirdiği son aşk macerasıdır. Cihanın zengin, fakir binlerce genc yakışıklı erkeklerinin bir küçük iltifatı için servetlerinden, hayatlarından büyük bir kısmını feda edecekleri Greta elli beş yaşında açık renk gözlü ve beyaz saçlı bir yaşlı adama gönül verdi ve onu müstakbel kocası olarak intihab etti.

Leopold Stokovski 18 nisan 1882 de Londrada doğmuştur. Babası J. S. Stokovski Lehistandan kalkıp İngiltereye beş on para kazanmak için gelmiş bir muhacirdir. Londrada flüt çalmakla işe başlamış ve rahat bir hayata kavuşacak kadar tanınmış bir musikişinas olmuştur. Fakat onun gayesi bütün dünyaca meşhur bir san'atkârlık mertebesine erişmekti ki buna ancak oğlu muvaffak olmuştur. On yaşından itibaren büyük bir musiki istidadı göstermeğe başlıyan Leopold, Londra Musiki Kollejinde okuduktan sonra büyük üstadlardan piyano, keman, org dersi almış, annesinin oturmakta olduğu Parise giderek oradaki konservatuara devam etmiş, pek az zaman zarfında bu müessesenin en parlak ve en müstaid bir talebesi olmuştur.

On sekiz yaşında Londraya dönen Leopold, Sen Ceyms kilisesinin Orgculuğunu deruhde etmiş, şöhret sahasına ilk adımlarını bu suretle atmıştır. Bir müddet sonra Paris Konservatuarındaki arkadaşlarından Amerikalı bir kızdan kendisini yeni dünyaya davet eder bir mektub almış, orada bir mevki yapacağına kail olduğu için hemen Niyork'a hareket etmiştir.

Amerikada birçok konserlerde mütemadî alkışlanmasına rağmen muhitine ve insanlarına pek alışamadığı için daima Avrupaya dönmek hulyasını besliyen bestekâr 1908 de Londraya gelerek hayatında yegâne aşkını teşkil eden macerayı geçirmiş ve sevgilisi tiyatro artisti Olga Samorf'la evlenmiştir.

Bundan sonra karısile beraber tekrar Amerikaya giden Leopold, Filadelfiya'lıların en çok sevdiği bir san'atkâr olmuş, meşhur Polig'i istihlâf ederek Amerikanın en büyük orkestrasının başına geçmiştir.

1914 te bir kızı dünyaya gelmiş ve karısı tiyatro hayatından çekilmiştir.

***

Bir san'atkârın kazanacağı muvaffakiyetin azamisine mazhar olmuş olan bestekâr aile hayatında hiçbir zaman saadete erişememiş, nihayet karısından ayrılmış, o zamandanberi kendisine mev'ud ebedî eşi aramaya koyulmuştur.

Bir akşam Holivud'da İsveçli yıldıza tesadüf ederek hayalinde yaşattığı tipi bulduğuna kail olan Leopold, Greta'dan sempatisine mukabele görünce dünyanın en bahtiyar adamı olduğunu pervasız söylemiştir.

Bugün 55 yaşındadır, güzel bir erkek değildir, gözleri açık renk, saçları beyazdır. Fakat bütün bunlar, onun dünyanın en büyük yıldızı tarafından sevilmesine mâni olamamıştır.

Hiç şüphesiz yakında bu büyük aşkın meşru bir rabıtaya bağlandığını da haber alacağız.

★ «Bitmemiş senfoni» kahramanlarından Luise Ulrih «Sevgili» isminde bir filim çevirmektedir. Kordelânın diğer artistleri arasında Viktor dö Kova, Hans Moser de vardır. Rejiyi Gustav Uçiki idare etmektedir.

★ «17 L. B. nin esrarı» çok meraklı bir filim olacaktır. Rejiyi Turjanski idare etmektedir. Başrolleri Villi Brigel, Rene Deltegen, Hilde Vaysner oynamaktadırlar.

★ Lilian Harvey'in son filmi «Kariçyo» nun son sahneleri çevrilmektedir. Kordelâyı rejisör Karl Ritter idare etmiş ve Lilian'a Viktor Staal, Paul Kemp partönerlik etmişlerdir.

15 Mart Salı günü akşamı TURAN tiyatrosunda San'atkâr NAŞİD ve arkadaşları iki büyük heyet birlikte. Naşid, Vasfi Rıza, Hazım, Muammer, Bedia, Neyyire Neyir, Halide, Şevkiye, Tekmil kadrosu
Dekor ve gardiroblarile
"AYNAROZ KADISI„ 6 perde

HARB OLUYOR!
TARİH BİR DAHA BU KADAR KANLI VE VAHŞİYANE BOĞUŞMAĞA SAHNE OLAMAZ.
BÜTÜN TÜRKİYE GÖRMELİ!
KARTACA MUHAREBELERİ
TÜRKÇE
ve JOAN CRAWFORD - CLARK GABLE'in çok nefis ve yeni eseri
GÖNÜL YOLU
MiLLî iki sinemada birden ALEMDAR

16 MART ÇARŞAMBA saat 21
SARAY SİNEMASINDA
TARİHÎ TÜRK MUSİKİ KONSERİ
MES'UD CEMİL ve ARKADAŞLARI
Biletler gişede satılmaktadır

Samatya ŞEN sinemada bugün iki film birden
İLK GECE - BİZ DE İNSANIZ

Henry Bernstein'in meşhur ve mükemmel eseri ve Paris tiyatrosunda büyük muvaffakiyetler kazanan dramı
SEVGİLİDEN GELEN
(Messager)
filminin en büyük rolü, büyük Fransız artisti
GABY MORLAY
tarafından calibi dikkat bir tarzda yaratılmaktadır. Sahne arkadaşları:
JEAN PİERRE AUMONT ve JEAN GABİN
Bu hafta SÜMER sinemasında
zaferden zafere koşmakta ve her seansta salonu doldurmaktadır.
İlâveten: FOX JURNAL dünya havadisleri

AZAK SİNEMASINDA
FRED ASTAİRE ve GİNGER ROGERS'in
Bu senenin yegâne filimleri
1 - VALS DALGASI
Senenin en büyük filmi
2 - Rişard Dix'in son filmi HAFİYE
Gelecek hafta (Türkçe olarak) (Alexandre Duma'nın
ÜÇ SİLÂHŞORLAR Bu filmi yalnız sinemamızda görebileceksiniz. Sabırsızlıkla bekleyiniz.

RADYO

Bu akşamki program

ANKARA:

12,30 muhtelif plâk neşriyatı - 12,50 plâk: Türk musikisi ve halk şarkıları - 13,15 dahilî ve haricî haberler - 13,30 plâk neşriyatı - 13,35 çocuklara karagöz: (Küçük Ali) - 19,15 Türk musikisi ve halk şarkıları: (Servet Adnan ve arkadaşları) -20,00 saat ayarı ve arabca neşriyat - 20,15 Türk musikisi ve halk şarkıları: (Salâhaddin ve arkadaşları) - 21,00 musiki konuşması - 31,15 stüdyo salon orkestrası - 22,00 ajans haberleri - 22,15 yarınki program.

İSTANBUL:

12,30 plâkla Türk musikisi - 12,50 havadis - 13,05 plâkla Türk musikisi - 13,30 muhtelif plâk neşriyatı - 14,00 SON - 18,30 Eminönü Halkevi gösterit kolu tarafından bir temsil - 19,00 mandolin ve gitara: Zekeriyya Tavman ve gitarist Flarder - 19,30 konferans: Üniversite namına profesör Obendorfer. (İnsan kanseri ve mücadelesi) - 19,55 borsa haberleri - 20,00 Sadi Hoşses ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları - 20,30 hava raporu - 20,33 Ömer Rıza tarafından arabca söylev - 20,45 Semahat Özdenses ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, (saat ayarı) - 21,15 klâsik Türk musikisi: Nuri Halil ve arkadaşları tarafından - 21,50 ORKESTRA - 22,45 ajans haberleri - 23,00 plâkla sololar; opera ve operet parçaları - 23,20 son haberler ve ertesi günün programı - 23,30 SON.

VİYANA:

18,40 karışık yayın - 20,50 MUSİKİ YAYINI - 22,20 ŞARKILAR VE OPERA PARÇALARI - 22,50 gramofon - 23,15 haberler - 23,25 ESKİ VİYANA MUSİKİSİ.

PEŞTE:

18,35 PİYANO MUSİKİSİ - 19,40 MACAR ŞARKILARI - 20,35 piyes - 22,05 haberler - 22,25 ORKESTRA KONSERİ - 23,35 ÇİNGENE ORKESTRASI - 24,20 DANS MUSİKİSİ - 1,10 son haberler.

BÜKREŞ:

18,05 HAFİF MUSİKİ - 19,05 konferans - 19,20 HAFİF MUSİKİ - 20,05 konferans, gramofon ve saire - 24,20 DANS MUSİKİSİ - 22,35 haberler - 22,50 HAFİF MUSİKİ - 23,50 haberler, gramofon.

LONDRA:

20,05 KONSER: Mendelson'un eserleri - 20,50 KARIŞIK MUSİKİ - 21,25 haberler, Org musikisi, piyes - 22,45 MUSİKİ: Şubert'in eserleri - 23,25 DANS MUSİKİSİ - 24,05 haberler - 24,35 DANS MUSİKİSİ - 1,35 ORG MUSİKİSİ VE ŞAN - 1,55 haberler.

PARİS [P. T. T.]:

18,20 şarkılar - 18,50 SENFONİK KONSER: Bah, Brahms, Bethofen'in eserleri - 20,50 gramofon, haberler, varyete - 22,35 opera yayını - 23,15 piyes - 23,55 DANS MUSİKİSİ - 24,35 haberler, karışık yayın, piyes.

Acı bir ölüm

Jandarma Umum kumandanı General Nacinin validesi ve Emniyet İşleri Umum müdürü Şükrünün kayınvalidesi vefat etmiş ve cenazesi dün Beylerbeyindeki ikametgâhından kaldırılarak makberi mahsusuna defnolunmuştur.

Cenazede Jandarma Umum kumandanı General Naci ile Emniyet İşleri Umum müdürü Şükrü, jandarma ve polis müfrezeleri, şehrimizdeki jandarma zabitleri ve Emniyet müdürlüğü erkânı hazır bulunmuşlardır. General Naci ve Emniyet İşleri Umum müdürü Şükrüye derin taziyetlerimizi bildiririz.

Pangaltı KURTULUŞ Sineması
Zafer teranelerile inliyor
ŞEYH AHMED ● DANSLAR DEVAM EDİYOR
İkinci haftası da ZAFERLERİN ZAFERİ olmuştur. Son günlerinden istifade ediniz. Süvarede:
Danslar: 8,30 — Şeyh Ahmed: 9,30 da başlar.

İPEK sinemasında KAHKAHA HAFTASI

Dünyanın en büyük komikleri karşı karşıya 2 büyük Türkçe komedi filmi birden.

1 - LÖREL - HARDİ
FAKA BASMAZ
Türkçe sözlü
2 - Üç Ahbab Çavuşlar
(Türkçe sözlü, dayanılmaz derecede gülünçlü, taklidli komedi)
DİKKAT: FİATLARDA ZAM YOKTUR. Bugün saat birde talebe matinesi

Küçük ve büyükler.... Bütün Istanbul halkı....
Bugün SAKARYA sinemasına
koşacak ve sevimli Shirley Temple'in son zamanlarda Fransızca olarak
VİCTOR Mc. LAGLEN'in yüzlerce figüran ile çevirdiği
Rudyard Kipling eserinden ve tamamen Hindistanda geçen
NAZAR BONCUGU filmini takdir nazarlarile seyredecektir.
Herkes için bir filmdir. Çocuklara hususî fiatlar.

Gördüğünüz filimlerin en fevkalâdesini görünüz.
TÜRK SİNEMASINDA
İSTİKLÂL FEDAİLERİ
(Fransızca)
WİLLİ ..GEL - VİCTOR STAAL - HANSİ KNOTEK - URSULA GRABLEY
Aşk - Müzik - Heyecan - Harb - İhtilâl
Saray safahatleri, Müzik ve raks âlemleri, meraklı aşk maceraları, istibdada karşı açılan ihtilâl, binlerce kişilik orduların iştirak ettiği istiklâl mücadelesi, herkesi ilâkadar eden muazzam film.
Matine saat 1 de

Büyük san'atkâr Naşid hayatını anlatıyor

Meşakkat ve macera dolu 35 san'at yılı nasıl geçti?

«Mabeyn mızıka takımında kendimi göstermek üzere aradan epey zaman geçti. Çünkü rol almam için artistlerden birisinin ölmesi lâzımdı...»

Yazan: *SALÂHADDİN GÜNGÖR*

Naşid Özcanı, canı kadar sevdiği sahneden birkaç taş merdiven ayırıyor. Büyük halk san'atkârı, beni Turan tiyatrosunun üstündeki yuvasında, zarif bir reveransla karşıladı.

Sahnede kabına sığmıyan coşkun a - dam, evinin içinde nekadar ciddi, nekadar ağırbaşlıydı.

San'at hayatının otuz beşinci yılını kutlulamağa geldiğimi söyleyince zeki gözlerinde kuvvetli bir ışık dolaştı:

— Bizim jübileden bahsedeceksiniz galiba...

Sonra işi tuhaflığa dökerek:

— Evet, biliyorum, dedi, başımıza takke geçirecekler!

Gülümsedim:

— Takke, diyip tevazu göstermeyin, üstadım, başınıza çelenk takacaklar... San'at hayatınızın otuz beşinci yılına, başınızda, halkın sevgisinden örülmüş bir çelenkle gireceksiniz!

Büyük san'atkâr, bir çocuk gibi kı - zardı.

Ben, devam ettim:

— O gün, halka hitaben birşey söylemiyecek misiniz?..

Hafifçe mırıldandı:

— Sahnedeki Naşidi orada göremi - yeceksiniz. O gün yalnız söylenenleri dinliyeceğim. Jübilemiz yapılırken, bana boyun eğip eyvallah demekten başka şey düşmez!..

Sonra, gözleri yaşararak ilâve etti:

— Bir, dünü, bir de bugünü düşünü - yorum! San'at kıymetimiz ne olursa olsun, adımız «oyuncu» idi. Ve bu oyuncu sözü, adeta köçek, paskal, maskara gibi manalara geldiği için, mahkemede şehadetimizi bile kabul etmezlerdi.

Bugün ise, yalnız halktan değil, resmî makamlardan bile yardım görüyoruz.

Naşid, Horhor Ağa rolünde

Meselâ; bunca işleri arasında, benim için jübile yapılmasını ilk defa ortaya atan İstanbul Valisi Muhiddin Üstündağdır! Bir de eski devrin valilerini düşünün... San'atkârı himaye etmek şöyle dursun, jurnal edilmek korkusile, tiyatroya bile gelmezlerdi.

Naşid Özcan, yavaş yavaş açılıyordu. Bana, çocukluk günlerinden başlıyarak, otuz beş yıllık san'at hayatının kısa bir tarihini çizdi ve:

«— Ben, halis bir İstanbul çocuğu - yum, diye söze başladı, ailem, hep orduda hizmet eden kimselerdi. İçlerinde kendini sahneye veren, tek kişi benim! Büyük amcam Bahriye Merkez hasta - nesi Başhekimi Rifat Paşadır. Babam Ahmed Bey de miralaydı.

Şehzadebaşında, Balabanağa mahal - lesinde (1889) yılında doğmuşum. İlk tahsilimi, Kuyucumurad ve Şehzadebaşı mekteblerinde yaptıktan sonra, Beyazıd rüştiyesine girdim. Babam, beni baytar olarak yetiştirmek istiyordu.

Fakat, ben daha ilkmekteb sıraların - dayken musikiye, tiyatroya, taklidli o - yunlara merak sarmıştım. Bu merak, kuvvetli bir istidadın da yardımile, o kadar arttı ki, evde zaptedilemez oldum. Nihayet, ister istemez, beni Mabeyn mızıka - sına yazdırmağa mecbur oldular. O ta - rihlerde Mabeyn mızıkası, memleketin biricik san'at merkeziydi.

İstanbulun en meşhur komedi üstad - ları, muhtelif tiplerin taklidlerini yap - makta meharet sahibi olan san'atkârlar, hep Mabeyn mızıkasının çatısı altında toplanmışlardı. Aralarında, yabancı artistler de az değildi. Bunların başında da meşhur İtalyan artisti Bertran vardı.

Salâhaddin Güngör, san'atkâr Naşidle karşı karşıya

Mabeyn mızıka takımında kendimi göstermek için, aradan epeyce zaman geçmesi lâzım geldi. Çünkü, burada istidaddan ziyade eskiliğin değeri vardı. Nihayet, bana da bir vazife verdiler: Mu - hacir taklidi yapacaktım. O zamanlar, her çeşid taklidliciliğin ayrı ayrı üs - tadları vardı: Meselâ İranlı taklidinde Hakkı Naci, şarklı taklidinde Hakkı, Türk taklidinde Patlıcan Rifat, koca - karı taklidinde, adı üstünde Kocakarı Fuad Bey, hepsinden fazla muvaffak olurlardı.

O sıralarda, muhacir taklidi yapan Servet Efendi öldüğü için, beni onun yerine geçirdiler. Sonraları, gelmiyen ar - kadaşlar olursa, onların vazifesini de yapmağa başladım. Gitgide san'at sevi - yemi ilerletince, (Bertran) ın yanında Kuklacı Halim Beyle birlikte, bizim eski tabirle paskal rolüne çıktığım oluyordu.

Gedikpaşa tiyatrosunu kuran meşhur Güllü Agob, benim mızıkaya alındığım sıralarda yeni ölmüştü. Ve adı da artık Agob değil Yâkub olmuştu. Agob de - dim de hatırıma geldi: Bir gece, Abdülhamidin huzurunda Güllü Agob takımı, «Değirmenci Kızı» piyesini oynuyormuş. Oyunun sonlarına doğru, kral rolünü yapan Güllü Agob, kızına sormuş:

— Burada, bu kadar asılzade var. Söyle bakayım, bunların içinde muradın hangisidir?

Bilinmez nasıl bir gafletle piyeste unutulan bu «murad» sözü, zavallı Güllü Agobun, ikinci defa gözden düşmesine sebeb olduğu, o tarihlerde söylenirdi. Abdülhamid, o geceden itibaren Güllü Agobu huzurunda oynatmadığı gibi, aradan birkaç gün geçince, Agobun teşkil ettiği dram kumpanyasını da bir irade ile dağıtmıştı. Meşrutiyetin ilânına kadar Mızıka takımı san'atkârı sıfatile kâh ortaoyununda, operette, çalıştım, kâh hokkabazlık yaptım, arada bir pandomimalara, dramlara da çıkarak her gösterilen işi kabul ettim.

Meşrutiyetten sonra da muallim Zeki Bey idaresindeki dram heyetile, hayir cemiyetleri menfaatine verilen müsamerelerde muhtelif roller almak suretile va - zifeme devam ettim.

Kendisinden bahsettiğim Bertran, iki - si de yaman birer hokkabaz olan karısı ve kızile bir aralık Reşad Rıdvan Beyin kurduğu «Tiyatro Heveskâran Heyeti» ne dahil olmuşlardı.

Bertran, bilhassa Abdülhamidin mü - kemmel taklidini yapardı. Hele «Ağamız Eğleniyor!» ismindeki bir revüde Abdülhamidi o kadar iyi yaşatmıştı ki, tiyatro binasının alkıştan nasıl olup da yıkılmadığına hâlâ şaşarım.

Nihayet tensikat yapılarak tiyatro kısmı lâğvedilince ben de tamamile serbest kaldım ve bir müddet Nureddin Şefkati, Kemal Daverî ve diğer arkadaşların grupunda çalıştım. Heyet, çok geçmeden dağıldı. Bunun üzerine birkaç genc ama - törle birleşerek Şehzadebaşında, eski Fevziye tiyatrosunda, oyunlar vermeğe baş - ladık. Heyeti teşkil eden, rahmetli «Müfid Ratib» di. O zamanlar, pek genc o - lan Muvahhidle burada tanışmıştık. Daha sonraları, değerli san'atkâr Şadi ile Bakırköy Belediye tiyatrosunda «Zor Nikâh» ı ve «Maskeli Adam» ı oynadık.

Meşhur orta oyunu üstadı kavuklu Hamdinin grupunda da çok zamanlar vazife aldığım oldu.

Şimdi Millî sinemanın bulunduğu yer, vaktile tiyatro idi. Burada Sahnei Heves adlı bir sahne teşekkülü kurularak, oyunlar vermeğe başlamıştı. Beni de aralarına aldılar. Büyük Behzad, ressam Muazzez, Benilyan ve Rozali bu heyetin san - atkârları arasında idiler.

Bir müddet sonra Sahnei Heves, he - vesi kursağında kalarak dağıldı. Bu sefer de Cemal Beyin bir araya topladığı birkaç san'atkâr - Kemal Emin, büyük Behzad, ressam Muazzez, Kadıköylü Refik, Binemeciyanlar ailesi - ötede beride oyunlar veriyorlardı. Ben de, bu arada, «Tensikat», «Beyimin tiyatroya merakı» ve daha hatırımda kalmıyan bazı piyeslerde roller alıyordum.

O zamanlar, içtimaî mevki sahibi bir kaç zat, aralarında bir orta oyunu heyeti teşkil etmişlerdi. Bu heyet, umumî yer - lerde oynamazdı. Hünerlerinden ancak hususî meclislerde, pek mahdud kimseler istifade edebilirlerdi.

Merhum üstad İbnirrefik Ahmed Nuri, ressam Muazzez, Müsahib zade Celâl, Beylerbeyli Fuad, bestekâr Kaptan zade Rıza, Nureddin Şefkati, Reşad Rıdvan bu teşekkülün başlıca şahsiyetleri arasında idiler.

Ahmed Nuri pişekâr rolüne çıkar, Müsahib zade kocakarı taklidi yapar, Darülbedayii kuran Reşad Rıdvan mer-

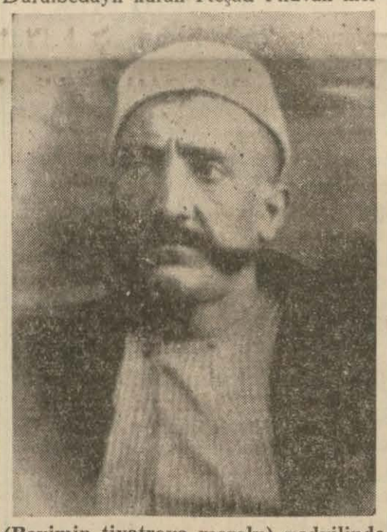

(Beyimin tiyatroya merakı) vodvilinde Naşid, Bayram Ağa rolünde

hum da «Çelebi» olurdu. Taklidli rollerin bazılarını da ben üzerime alırdım.

Nureddin Şefkati, Muvahhid, Ce - mal Beylerle Hekimyan ve Kınar Hanımlar, şimdiki Fransız tiyat - rosunda, «Millî Sahne» adile oyunlar verdikleri sırada, Hüseyin Suadin «Hoşkadem gebe» komedisinde arab bacı rolünü yaptığımı hatırlarım.

Karagöz gazetesi sahibi Ali Fuad Bey, vaktile bir «Canlı karagöz» kumpanyası teşkil etmişti. Bu kumpanyanın oynadığı «Şüpheli çocuk» adlı operetle diğer piyeslerde taklidli rolleri bana vermişlerdi. Veznecilerdeki tiyatroda da bir aralık paskal Sami ile birleşip muhtelif komediler oynamıştık.

Birinci komik sıfatile oynadığım ve halkın büyük rağbetini kazandığım ilk oyun, «Haremağası ut meşkediyor!» adındaki taklidli komedi idi. Haremağası ben olmuştum. Ut hocası Hamparsum rolünü de paskal Sami yapmıştı. Nihayet kendi başıma oyunlar vermeğe başladım.

SALÂHADDİN GÜNGÖR

(Sonu yarın)

Yeni getirtilecek merkeb aygırı ve kıvırcık

Trakya mıntakası için saf Kıbrıs ır - kından damızlık evsafını haiz ve salgın hastalıklardan salim olmak şartile 9 tane merkeb aygırı getirtilecektir. Ge - ne damızlık olmak üzere bir firmaya iki bin baş kıvırcık koyun müsaadesi verilmiştir.

Silivriden geçen şosedeki bozuk kısım

İstanbul - Edirne asfalt şosesinin Silivriden geçen kısmında mevcud birkaç kilometrelik Arnavud kaldırımlı yolun da tamamile asfalta kalbedilmesi kararlaştırılmıştır.

Franko ordusu yıldırım hızile ilerliyor

Harekât o kadar seri inkişaf ediyor ki iki ordu arasında irtibat kalmadı

Salamanka 11 — Büyük karargâh, düşmanın şiddetli mukavemetine rağmen, Belhite'nin ve ayrıca Almonaciol dela Kuba'nın, Karinişero'nun, Puebla de Alborbon'un, Valsa Nueva sırtlarının, Kodo köyünün, Munieka'nın, Plesa'nın, Piu'nun, Kortes de Aragon'un, Mai - kas'ın, Laplanilla'nın, Kabezos'un, Al - tos'un, Lamiela'nın, Kollado dela Vor gen'in, Malaten del Rio'nun, Mirabu - eno'nun, Lasfuentes'in ve Moneva'nın zaptedildiğini bildirmektedir.

Teruel 11 — Teruel cephesindeki nasyonal radyo, aşağıdaki tebliği vermiştir:

Nasyonalist kıt'aların taarruzu, bü - tün cephede ileri hareketlerle devam et - mektedir. İleri hareket o derece seri ve hükûmetçi kıt'aların geri çekilişi o dere - ce aceledir ki kıt'alarımızın düşmanla rabıtayı idame ettirmesi hemen hemen mümkün olmamaktadır. Düşman mühim miktarda silâh ve cepane bırakmıştır. Kıt'alarımızdan bir çoğu, gizlenmeğe ha - cet görmeden ayakta ilerlemekte ve mu - harebe meydanı, bir taarruzdan ziyade bir manevra manzarası arzeylemektedir. Cenup bölgesinde bütün köprüler tahrib edilmiş ise de bunlar pek çabuk bir su - rette tamir olunmuştur.

Teruel 11 — Franko kıt'aları muka - vemete maruz kalmadan Aragon cephe - sinde ilerlemeğe devam etmektedirler. Hükûmet kıta'ları tam bir hezimete maruz kalmışlardır.

Saragos 11 — Franko kıt'aları Bele - hite'yi zaptetmişlerdir.

Barselon ve Madridin birer tebliği

Barselon 11 — Milli Müdafaa Ne - zareti tebliğ ediyor:

Şarkta nasyonalist taarruzu devam ey - lemektedir. Muniesa, Puebla de Albor - bon, Kortes de Aragon ve Ermita de Sangregorio'yu tahliyeye mecbur olduk. Mukabil taarruza geçtik ve birçoğu İtal - yan olmak üzere mühim miktarda esir elde ettik.

Madrid 11 — Hükûmet kıt'aları dün Guadarrana cephesinde mukabil taarruza geçerek Malagost sırtları müstesna ol - mak üzere çarşamba günü kaybettikleri bütün mevzileri istirdad etmeğe muvaf - fak olmuşlardır. (a.a.)

Franko'nun Bükreş ajanı Ankaradan dönüyor

Ankara 11 (Telefonla) — Balkan Antantı konseyinin toplandığı günden - beri şehrimizde bulunan Franko'nun Bük - reş ajanı Marki dö Prat'ın birkaç gün daha şehrimizde kalacağı anlaşılmaktadır. Öğrendiğimize göre, Marki, hariciyemiz - le temas imkânını henüz bulamamıştır. Bükreşte bulunan hususî kâtibesini de şehrimize getirmiş olan Frankist ajan, buradan Belgrada gidecek, oradan Bük - reşe dönecektir.

M. Blum istişarelerini dün de bitiremedi

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

M. Blum, saraydan çıkarken gazete - cilere şunları söylemiştir:

«— Beynelmilel vaziyet dolayısile te - maslarda acele etmek mecburiyetindeyim. Temaslarıma bugün de devam ederek, yarın öğleye kadar kat'î bir netice elde etmeğe çalışacağım.»

M. Blum öğleden sonra, sosyalist gru - pu reisi M. Serol'u kabul ettikten sonra, birbirini müteakib M. Pol Bonkur, M. Maks Dormoy, M. Vensan Oriol ve M. Jorj Bone ile görüşmüştür.

Radikaller bu gece toplanarak M. Blum'un teklifleri hakkında kat'î karar - larını vereceklerdir.

M. Blum'un radikal sosyalistlerden istediği cevab

Paris 11 — M. Blum bugün radikal sosyalist partisi reisi M. Daladie'ye bir mektub göndererek demiştir ki:

«— Dün öğleden sonra radikal sos - yalist partisine şu sarih suali sormayı de - ruhde etmiştiniz:

— Parti bir halk cephesi hükûmetine iştirake amade midir?

Şimdi bana bildirdiğiniz karar suretin - de, partinin halk cephesine sadakati te - yid edildikten sonra benim sualime, bil - hassa finans ve dış politika bakımından hükûmetin müstakbel programına müte - allik diğer bir suale cevab verilmekte - dir.

Bir Halk cephesi hükûmetinin progra - mı, dört politik partinin iştirakile tesbit edilen müşterek program olması icab edeceği cihetle şimdiye kadar bu kabil tafsilât istenmesi mutad değildi ve asıl mesele bugün teşriki mesaisi temin edile - bilecek partilerin hangileri olduğunun bi - linmesidir.

İşte bir cevab verilmesini tekrar rica ettiğim ilk nokta budur. Bu mesele hal - ledildikten sonradır ki, bunun tatbik şart - ları hükûmete iştiraki kabul eden parti - ler arasında faydalı surette müzakere edilecektir.»

M. Oryol'dan istenilen tasrihat

Paris 11 — M. Blum, bu sabah M. Vensan Oryol'ü kabul etmiştir. M. Or - yol, radikallerin kendisinden programı hakkında izahat ve tasrihat taleb etme - ğe karar vermiş olduklarını ve bunun için kendisine bir delegasyon gönder - ceklerini söylemiştir.

Komünistlerin vaziyeti ve fikirleri

Pol Reyno, Blüm ile bilhassa iktısadî ve malî vaziyeti tetkik ettiğini beyan et - miştir. Blüm'un komünistlerle yaptığı mü - zakerelere gelince, bu hususta komünist - ler tarafından neşredilen bir tebliğde şöyle denilmektedir:

«Torez komünistlerin, kendilerinin de dahil olduğu ve Halk cephesi programını tatbik eden bir Halk cephesi hükûmeti teşkil edilmesinin yegâne hal çaresi ol - duğu kanaatinde bulunduklarını hatırlat - mıştır.»

Halk cephesine mensub bütün parti ve teşekküllerin mümessillerinden mürek - keb olan halkçılar toplantısının millî ko - mitesi dün öğleden sonra içtima etmiş - tir. Hiçbir tebliğ neşredilmemiş olmasına rağmen umumî iş konfederasyonunun kâ - tibi Juho beyanatta bulunarak, amele sı - nıfının fedakârlıklarda bulunmağa hazır olduğunu fakat zengin sınıflardan da mü - savi fedakârlıklar taleb edilmesi lâzım geldiğini söylemiştir. Juho, umumî iş kon - federasyonunun müstakbel hükûmete mu - zaheret edeceğini, fakat amele teşekkül - leri azasından birine bir nezaret verilme - mesini arzu ettiğini ilâve etmiştir.

İş konfederasyonun tebliği

Umumî iş konfederasyonu akşam top - lanarak bir tebliğ neşretmiştir. Bu tebliğ - de umumî iş konfederasyonunun, 1936 haziranında kazanılan sosyal kanunların ihlâl edilmesini kabul etmiyeceği ve halk cephesini perçinliyen 14/7/1935 tarihli ahde riayetkâr bir hükûmetle açıkça teş - riki mesai edeceği tebarüz ettirilmektedir.

Berlin Elçimiz, Alman Genclik teşkilâtını gezdi

Büyük Elçimiz Hamdi Arpağ (× işaretli) Alman Nazırlarından Rozenberg ve matbuat şefi Ditrih'le beraber

Berlin 11 — D. N. B. bildiriyor:

Türkiye büyük elçisi Hamdi Arpag, refakatinde büyük elçilik memurların - dan birçoğile birlikte, M. fon Şirah'ın daveti üzerine, dün, Berlin Genclik Teş - kilâtı direktörlüğü servislerini gezmiştir. M. fon Şirah, Türk gencliğinden bir he - yetin bu sene Almanyayı ziyaret etmesi ümidini izhar eylemiştir. Hamdi Arpag, gösterilen hüsnü kabulden ve Hitlerci genclik teşkilâtını tanımayı hararetle ar - zu ettiğini bildirdiği Türk gencliğine ya - pılan davetten dolayı samimî surette te - şekkür eylemiştir. (a.a.)

KÖŞE

PENCERESİNDEN

Eflâtun'un aşk felsefesi

Gazetemize Yunanistandan mek - tublar yollıyan bir arkadaş var ki günün hâdiselerinden ziyade tarihe, edebiyata, felsefeye aid bahislere meylederek yazılarına faydalı bir çeşni katmakta ve mektublarını hepimize tatlı tatlı okutmaktadır.

İşte bu arkadaş son mektubunda ro - mandan ve romancılığın eski Yunanistan - da nasıl doğduğundan - vukufla, ihtı - sasla - bahsederken Eflâtun'un aşk fel - sefesine de temas etti.

Malûm olduğu üzere Eflâtun dünyada mevcud olan herşeyin şekil ve güzellik itibarile eksik ve kusurlu olduğunu iddia ederdi ve her şeyin bir ide (idée) si ol - duğuna inanırdı. Onun kanaatine göre bu ideler bütün varlıkların ilk mükemmel nümuneleriydi. Gene o kanaate bakılırsa maddî şeyler bu ezelî nümunelerin kaba - taslak taklidlerinden başka birşey değil - di. Şu halde insan bir kimseye âşık olursa o kimsenin görünüşüne değil, zarafeti, a - zameti, rikkati sezilen idesine meclûb ol - duğunu kabul etmek lâzımdır. Yani âşık, sevgilisinin maddî vücudüne gönül ver - miyor. Onda gizli duran «kemal» fikrine ve «güzellik nüvesine» meczub oluyor. Demek oluyor ki birini sevmek ancak bir vesile, bir vasıtadır. Asıl maksud o va - sıta ile hakikat aşkına ermek, hakikî ke - mali bulmak ve ilâhî bir neş'e hâsıl eyle - mektir.

Herkes bu karışık aşk tarifini hazme - demediğinden halk arasında Eflâtunî aşk için bambaşka bir tarif vücude ge - tirildi ve şehvanî emellerden, düşünce - lerden tamamile uzak bulundurulan sev - gilere Eflâtunî aşk denildi. Nitekim gi - rizî ve hayvanî aşklara da eşek sevgisi adı veriliyordu.

Bizim arkadaş da bir kalem darbesile işte felsefe tarihinin sahifeler dolduran bu pek ince bahsine temas etmişti. Ben onun gelişigüzel hatırlatıp geçtiği Eflâ - tunî aşk nazariyesi üzerinde - bilmem neden - hayli tevakkuf etmek mecburi - yetini duydum. Ortaçağ şövalyeleri - gene muhabirimizin işaret ettiği veçhile - Eflâtunî aşka kıymet veriyorlardı. Lâkin gene onlar, sözde emelsiz sevdikleri, ka - dınları «ismet kemeri» kullanmak mec - buriyetinde bırakıyorlardı.

Bugün şövalaresk aşklar yok. Lâkin öyle gülünç takayyüdler de yok. Herkes aşkı teneffüs, tegaddi ve hareket gibi ha - yatî unsurların bir eşi sayıyor. Eflâtun da tekrar dünyaya gelse zannetmem ki başka türlü düşünebilsin?..

M. TURHAN TAN

Doğum

Ankarada Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü mühendislerinden Kemal Lokmanın bir kızı dünyaya gelmiştir. Adı İnci konmuştur. Yavruya uzun ö - mür dileriz.

Alenen Teşekkür

Refikamın doğumunu hiç ağrı duyur - madan büyük bir şefkat ve ihtimamla yapan sayın doktor Cemal Zeki Önala bütün kalbimizle teşekkür eden ve löğu - samızın her türlü esbabı istirahatini fevkalâde bir surette temin etmiş bu - lunan (Alemdar Sıhhat Evi) camiasına da bu vesile ile teşekkürlerimi iblâğa sayın gazetenizin tavassutunu rica ederiz.

Galata Bahtiyar han No. 2 A. Pirim

Ayini ruhanî

Ölümünün kırk günlük devriyesi münasebetile

TODORİ PR. SAROĞLU

istirahati ruhu için 13 mart pazar gü - nü saat 10,30 da Büyükada Rum Ayios Dimitrios kilisesinde bir ayini ruhanî icra olunacaktır. Tanıdıklarının teşrif - leri rica olunur.

Bayan Dul Vasiliki Saroğlu ile bütün akrabaları.

Köprüden hareket eden 8,45 vapurile merasime iştirak olunur.

Cenaze levazımatı P. Angelidis

Açık teşekkür

Eşimin doğumunda tehaddüs eden müşkül vaziyetleri, uzun müddet hasta başından ayrılmıyarak, kendine has bir iktidar ve meharetle bertaraf edip, bi - ze ve ailemize bir evlâd bahşinde pek büyük yardımları dokunan doğum dok - torumuz Bay Mahmud Hüdai Honaya sonsuz minnet ve teşekkürlerimizi ale - nen bildirmeği bir borc telâkki ederiz.

Bursa İpekiş fabrikası muhasebecisi Süleyman Şahinbaş

Hayret Çintan
ve
Rüştü Diktürk
Nikâhlandıklarını bildirirler.
Fatih 11-3-938

Dört senelik dava neticelendi

Küçük Nermin, annesi Fatma Ilhana veriliyor

Kararın tefhimi sırasında Fatma Nezahet: «Çocuğum elimden gidiyor» diye feryada, saçlarını yolmağa başladı

Dört senedenberi, Fatma İlhan, Ali ve Fatma Nezahet arasında devam etmekte olan çocuk davası, dün altıncı hukukta nihayetlenmiştir. Dünkü celsede karar heyeti hâkimenin uzun bir müzakeresini müteakıb tefhim edilmiştir. Karardan evvel müddei ve müddeaaleyh vekillerine başka birşey söyleyip söylemiyecekleri sorulmuştur.

Ali ve karısı Fatma Nezahetin vekili, geçen celselerde söylediklerini teyid eder mahiyette olarak noter ve kan raporu üzerinde ısrar etmiştir.

Müddei Fatma İlhanın vekili, Noter raporunun umumiyet itibarile kıymeti kanuniyesi olamıyacağını ve kan meselesine gelince Nerminde, raporda yazılı ve müddeaaleyhlerin kanına uyan A ve B gruplarından başka O grupunun da bulunduğunu ve A. B. gruplarının çocukta bulunmasının kuvvetli bir tesadüf eseri olması ihtimalinin de nazarı dikkate alınmasını ve esasen bu gibi işlerdeki kan tahlili meselesinin garb memleketlerinde derecei saniyede kaldığını bildirmiş ve müddeaaleyhlerden Alinin akim olduğunu ve eşi Nezahetin de çocuk yapmakta mazur bulunduğunu ilâve ederek Nerminin Fatma İlhana iadesini istemiştir.

Bunun üzerine müddeaaleyh vekili, tazminat vermeği taahhüd ettikleri takdirde müekkillerinin muayeneye hazır bulunduğunu da bildirmiştir.

Heyeti hâkime kısa süren ikinci bir müzakereyi müteakıb, müddeaaleyhlerin muayenelerine lüzum olmadığına ve davacı Fatma İlhan tarafından kendisinden doğmuş ve müddeaaleyhler tarafından alınmış olduğu bildirilen Nerminin davacı Fatma İlhandan olduğuna ve bu itibarla Nerminin Fatma İlhana teslimine, avukat ve muhakeme masrafının müddeaaleyh Aliden alınmasına, temyizi kabil olmak üzere karar vermiştir.

Karar tefhim edilirken muhakeme salonunda bulunan Fatma Nezahet «Eyvah.. Çocuğum elimden gidiyor» diye feryada başlamıştı. Dışarı çıkarılan Nezahet muhakemeden sonra da tepiniyor, saçlarını yolarak «beni öldürseler de çocuğumu vermem» çığlıklarile koridorları inletiyordu.

Dört senelik bir uğraşma neticesinde davayı kazanan Fatma İlhan mütemadiyen heyeti hâkimeye dua ediyordu.

İzmirde motosiklet merakı başladı

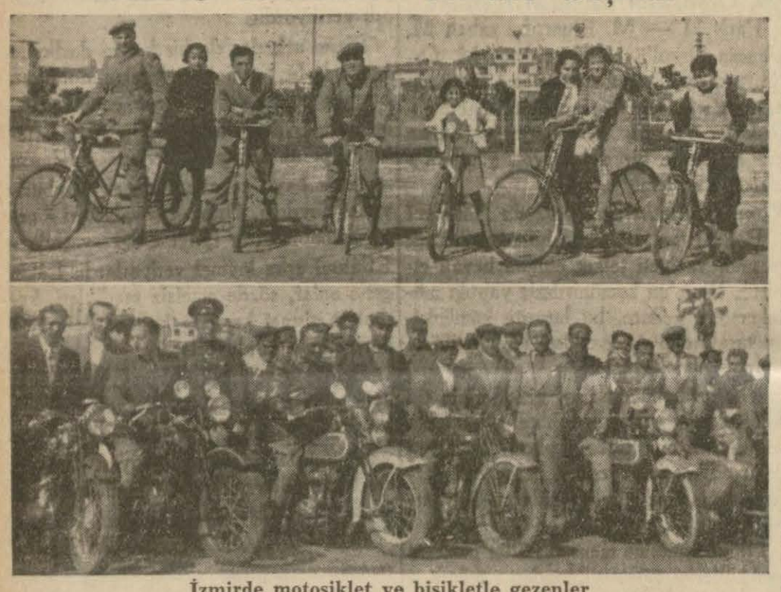

İzmirde motosiklet ve bisikletle gezenler

İzmir (Hususî) — Son cemre de düştü. Şimdi Ege semalarında, temiz yüzlü bir güneş baharın gelişini haber veriyor. Dünkü asık suratlı, nezleli, çamurlu, sulu ve pis kış, sanki bir ağır rüya gibi gelip geçti.

Halk yavaş yavaş, köşe bucağından kalkmıyor gibi, sokakları doldurmağa, gezinti yerlerine doğru sarkmağa başladı.. Görünüşe nazaran, Kültürpark, bu sene halkın çok rağbet göstereceği bir yer olacaktır. Bu pazar günü, park, çoluk çocuklu aileler, sporcular, motosikletli, bisikletli kafilelerle dolu idi.

İzmirde son günlerin modası, motosiklettir. Şehir içinde, birdenbire, adeta sarî bir şekilde bir motosiklet merakıdır uyandı. Caddelerde bütün gün ve gece, birkaç motosikletin dolaştığını görüyoruz. Bunlardan bir kısmı da kafileler halinde, uzak, yakın yerlere mütemadiyen gezinti tertib ediyorlar..

Kültürpark ve fuara gösterilen alâka, burada yolların motosiklet ve bisikletle dolaşmağa daha müsaid oluşundan ileri geliyor. Motosikletlerin arkalarında, ekseriya genc bir kadın veya kız vardır. Bisikletlerin üstünde de keza...

Daha ötede, paraşüt kulesinde de bol bir faaliyet göze çarpıyor..

Fuar komitesi ve belediye, gerek fuar, gerekse Kültürparkta muhtelif işler üzerinde çalışmaktadır. Sıhhiye Vekâleti, burada kurulacak olan çocuk hastanesine yirmi bin lira ile yardım edeceğini bildirmiştir. Gümrük ve İnhisarlar Vekâleti de, ayni sahada inşa edilecek atış poligonu için 12 bin lira ayırmıştır.

Balo

Kadınları Esirgeme cemiyeti tarafından bu gece Tokatlıyan otelinde bir balo verilecektir. Mevsimin en güzel ve en parlak eğlencelerinden birini teşkil eden bu toplantıya büyük bir rağbet gösterileceği bekleniyor.

SPOR

Millî küme maçları

Alsancak bugün Fenerle, yarın Güneşle karşılaşacak

Millî küme maçlarının deplâsman müsabakalarına bugün ve yarın Ankarada ve şehrimizde devam edilecektir. Ankarada Beşiktaşla Harbiye ve Muhafızgücünün; şehrimizde de İzmir Alsancak takımının Fenerbahçe ve Güneşle maçları vardır.

Bugün Taksim stadyomundaki oyun Alsancakla Fenerbahçe takımları arasındadır. Alsancaklılar sırasile Üçok ve Beşiktaşa mağlûb olduktan sonra geçen hafta İzmirde Muhafızgücüne karşı 2 - 0 lık bir galebe temin etmek suretile mahkûs talihlerini yenmiş bir vaziyettedirler. Bugün karşılaşacakları Fenerbahçe takımı en kıymetli rükünlerinden mahrum olarak sahaya çıkacağına göre İzmirlilerin talihleri devam ediyor demektir. Buna mukabil Fenerbahçeliler de geçen hafta eksik ve sakatlanmış oyunculardan mürekkeb bir kadro ile Beşiktaşla 1 - 1 berabere kalmaktan mütevellid yüksek bir kuvvei maneviye ile oynıyacaklardır.

Gerek Fenerbahçe ve gerekse Alsancak takımları umumî tasnifte bir hayli puvan kaybetmiş vaziyetindedirler. Bu sebeble her iki takımda, ziyanın neresinden dönülse kârdır sözünün gözönünde bulundurulması ve bu maçı muhakkak kazanmak azmile oynamaları çok muhtemeldir. İzmir takımının, geçen seneki kulübden iki yeni teşekkülün doğması neticesinde, zayıflamış olmasını nazarı itibara alarak bugünkü maçın Fenerbahçeliler tarafından kazanılacağını umuyoruz.

Yarınki Güneş - Alsancak maçına gelince; İzmirli oyuncular bugünkü maçın yorgunluğundan kurtulmadan çetin bir rakible daha boy ölçüşmek mecburiyetinde kalacaklarından yarınki oyunu kazanmalarını daha zayıf ihtimal dahilinde görmekteyiz. Hulâsa Alsancaklılar, İzmire iki maçta iki puvandan daha fazla götürebilirlerse hatırı sayılır bir muvaffakiyet göstermiş olurlar.

Beşiktaş takımı da Ankaraya gitti

Beşiktaş takımının Ankarada yapacağı maçlara gelince; kulübün idare heyetile birinci takım futbolcuları arasında tahaddüs eden ihtilâf, memnuniyetle haber aldığımıza göre Siyahbeyazlıların milli kümedeki mümtaz vaziyetini temelinden sarsacak bir mahiyet almaktan uzaklaşmıştır. Beşiktaş kulübünün salâhiyetli erkânından birinin söylediğine göre mesele tamamile halledildiğinden takım Ankaraya hareket etmiştir. Siyahbeyazlılar bugün Harbiye yarın da Muhafızgücü ile oynıyacaklardır. Her iki Ankara takımının teknikten ziyade şuurlu bir gayretle oynayışlarını nazarı dikkate alarak Beşiktaşlıların galibiyet elde etmek hususunda müşkülât çekeceklerini zannediyoruz.

Fenerbahçe hakkındaki karar

Ankara 11 (Telefonla) — Öğrendiğime göre, Türk Spor Kurumu genel merkezi, Fenerbahçe kulübünün bazı gazetelerde neşrettiği beyanname münasebetile vereceği kararı, bugünlerde tebliğ edecektir. Fenerbahçe takımının Üçok maçının yapılacağı Taksim stadyomuna gelmemesi üzerine 250 lira tazminat vereceğine gelince, genel merkezce bu hususta ayrıca bir karar verilmiş değildir. Zira, bu vaziyetlerde takımın hükmen mağlûb addedilmesi ve bu tazminatın verilmesi esasen talimatname hükümleri iktızasındandır.

Et meselesi

Koyun azalırken kuzu bollaştı. Fakat fiatlar yüksek görülüyor

İstanbul et fiatlarının bilhassa hükûmetin yaptığı fedakârlıklarla tenzil edilmesinden sonra, bazı sebebler dolayısile görülen kasablık hayvan azlığı yavaş yavaş zail oluyor.

Dün de bazı kasablarda et az bulunmakla beraber, bu, şehre uzak bazı semtlere inhisar etmiştir. Az olan etler yalnız koyun etleridir. Birkaç gün evvel çok az olan kuzu eti, bilhassa Bandırma mıntakasından fazla kuzu gelmesi neticesi olarak bollaşmıştır. Fakat fiatlar yüksektir.

Kasablar bir iki hafta sonra kuzu çoğalacağı için artık koyun etinin o kadar aranmıyacağını söylemektedirler. Esasen her sene bu mevsimde koyun azalmakta ve onun yerini kuzu tutmaktadır. Belediyenin bu işe müdahale etmeğe teşebbüs etmesi dahi beklenen tesiri husule getirmiş ve vaziyette salâha doğru bir hareket doğurmuştur. Gelen malûmata göre şehrimize yakında mühim miktarda davar getirtilecektir.

İstimlâkler

Yerebatan sarayının istimlâki için 15 bin lira temin olundu

Şehrin muhtelif noktalarında yapılacak istimlâk işleri için hazırlıklar devam etmektedir. Bu arada Yerebatan sarayının istimlâkine lüzumu olan on beş bin lira temin edilmiştir. Yakında muamelesi ikmal olunacaktır. Karaköyde yapılacak Tünel hanı binası üzerindeki ihtilâflar da halledilmiştir. Burada da istimlâk işlerine başlanmak üzeredir.

Bebek - İstinye asfalt yolile bu yol güzergâhında yapılacak istimlâk için de altı yüz bin lira temin olunmuştur. Fakat bu kısmın istimlâk ve asfalt yol inşaatı, bir milyon lira masrafa ihtiyac göstermektedir. Bu miktar tahsisat elde edildikten sonra burada da faaliyete geçilecektir.

Kadın hekimleri aylık toplantısı

Türk Ginekologi cemiyeti bu ayın toplantısını profesör Kenan Tevfik Sezenelin başkanlığında yaptı. Bu celsede:

Profesör Kenan Tevfik - Klinik hususiyetler gösteren büyük bir yumurtalık kisti vak'asından bahsetti ve ameliyatla çıkardığı piyesi gösterdi.

Dr. Ahmed Asım Onur — İki rahim kanserinde yaptığı Wertheim ameliyelerinden sonra, nekroz neticesi husule gelen halib fistüllerinden ve bunların tedavisinden bahsetti.

Dr. Hadi İhsan Gediz — Kireçlenmiş bir miyom ve cismi rahim kanseri vakası takdim etti.

Dr. Ahmed Asım Onur — İkiz bir doğuma aid meşimeyi gösterip hususiyetlerini anlattı.

Yapılan münakaşalara: Kenan Tevfik Sezenel, Mahmud Ata, Orhan Tahsin, Ahmed Asım Onur, Hadi Gediz, Nuri Süleyman, İhsan Arif ve Leontiyadis iştirak etmişlerdir.

Bir deveci otomobil altında kaldı

Tire (Hususî) — Tirenin Burgaz köyü civarından geçmekte olan 539 numaralı İzmir yük kamyoneti, yol üzerinde Bektaş namındaki deveciyi ezmiş ve zavallı adam, Tire belediye hastanesinde ölmüştür.

Şoför Memduhla muavini İbrahim tevkif edilmişlerdir.

Tayyare Piyangosu çekildi

50,000 lira ikramiyeyi 9185 numara kazandı

Keşideye bugün de devam edilecek

Tayyare Piyangosunun bu ay keşidesi de dün Beyoğlunda Asrî sinemada çekilmeğe başlamıştır. Bu keşidenin en büyük ikramiyesi olan 50 bin lira 9185 numaraya çıkmıştır. Kalan numaralar bugün çekilecektir. Dünkü keşidede ikramiye kazanan numaralar sıra terti - bile aşağıdadır:

50 bin lira

9185

15 bin lira

35116

10 bin lira

13541

Bin lira

24870

500 lira

65 1170 1507 2285 6460 15690
22095 22099 22132 25016 25173 26854
30503 32875 36629 37630

200 lira

2035 3387 5375 5713 6317 6665
9169 11234 14218 15366 15628 15773
21112 22858 23711 26002 28020 29248
30662 30976 31109 31901 34386 34800
34855 36090 37480 38845 39176

100 lira

893 1964 2853 4165 4387 5005
7824 8282 8377 8757 8768 10263
10401 11184 12871 13342 14824 15459
15761 15862 15955 16153 16407 17207
17556 18391 18848 19686 19729 19920
20099 20562 21451 21798 23336 23747
24373 25115 25498 26503 27091 27734
29691 30025 30746 31060 32018 32747
33079 33243 33658 35310 36125 36761
37158 37866 38745 38847

50 lira

290 384 663 815 1244 1288
1590 1673 1677 1772 1792 2138
2765 2901 3415 4064 4180 4420
4674 4700 4709 5283 5393 5690
5779 6095 6492 6641 6838 6863
7239 7425 8346 8373 8644 8675
8735 9061 10049 10831 10994 11018
11057 11142 11380 11385 11541 11859
12275 12713 12779 12766 13032 13281
13407 13737 14055 14142 14313 14590
15056 15741 16339 17343 17484 17691
17704 17730 17808 17828 18082 18141
18287 18327 18559 18705 18775 18826
18879 19048 19190 20090 20264 20361
20780 20881 20951 21247 21787 22023
22241 22280 22419 22482 22553 22598
22934 23487 23498 23643 23985 24055
24111 24156 24210 24334 24380 24424
25056 25136 25146 25164 25358 25349
25512 25684 25725 25765 25777 25825
25942 26294 26357 26369 26786 27907
27966 27984 28305 28400 28907 29070
29212 29486 29777 30066 30154 30269
30690 31056 31125 31329 31413 31510
31560 31724 31799 31840 31950 32211
32261 32613 33027 33215 33689 33778
33793 33938 34252 34364 34503 34945
35060 35097 35159 35353 35374 35451
35537 36113 36204 36281 36479 36499
36717 36733 36765 36930 37090 37408
37502 38081 38418 38881 38882 38942
39045 39274 39371 39708

30 lira

117 292 432 474 591 1002
1165 1246 1272 1601 1776 1899
1997 2196 2609 2718 3085 3171
3232 3590 3879 4021 4275 4341
4517 4533 4724 4835 4978 5165
5176 5187 5578 5679 5773 6060
6600 6770 7286 7351 7357 7704
8020 8021 8055 8165 8432 8459
8490 8610 8930 9052 9374 9489
9789 9911 10045 10159 10209 10298
10358 10550 10704 10745 10820 10864
10902 11193 11329 11475 11602 11838
11855 11947 11996 12305 12317 12448
12468 12485 12841 13131 13204 13219
13463 13591 13672 14101 14116 14297
14357 14455 14734 14845 14955 15059
15123 15174 15217 15335 15363 15427
15446 15451 15517 15570 15718 15730
15788 15998 16030 16352 16262 16265
16281 16436 16951 17030 17155 17177
17235 17304 17390 17478 17562 17634
17688 17710 17791 17938 17949 18089
18196 18328 18406 18535 18650 18662
19212 19326 19498 19558 19638 19672
19770 19845 19908 20223 20349 20424
20513 20639 20763 20868 20972 21051
21165 21185 21350 21390 21626 21666
21722 21799 21923 22082 22231 22269
22347 22384 22600 22643 22811 23061
23162 23386 23395 23468 23486 23684
23672 23949 24024 24369 24484 24516
24560 24716 24831 25429 26171 26488
26573 26623 26878 27207 27316 27672
27733 27891 28062 28101 28574 28710
29007 29067 29240 29264 29268 29479
29512 29513 29539 29629 29751 29770
29786 29887 30141 30338 30347 30434
30452 30477 30995 31090 31211 31314
31388 31465 31591 31689 31841 32324
32334 32570 32636 32731 32781 32814
32867 32931 33098 33196 33524 33642
33659 33774 33869 33908 34045 34163
34228 34316 34443 34467 34564 34734
34756 34905 35190 35273 35366 35654
35744 35767 35978 36287 36356 36475
36604 36664 36716 36784 36921 36956
36968 37116 37139 37602 37643 37722
37817 37868 38038 38098 38099 38297
38652 38944 39065 39487 39527 39817
39960

Bir gizli dershane daha...

Balatta Salmatomrukta Aynalıbakkal sokağında 36 numaralı evde küçük Musevi çocuklarına gizli olarak ders verildiği haber alınmış ve dün sabah bu eve anî bir baskın yapılmıştır.

Evde bulunan 14 tane Musevi çocuğu, dolablardan, kanape altlarından çıkarılmıştır. Evi mekteb haline sokan Nesim kızı Rihan da yakalanarak Adliye'ye sevkedilmiştir. Bu suretle son iki ay içinde Balat civarında meydana çıkarılan gizli Yahudi mekteblerinin sayısı üç olmuştur.

Bir kadın yaralandı

Evvelki gece saat 23 te şoför Tanaşın idaresindeki 1933 numaralı taksi otomobili Bakırköyden geçerken yolda yürümekte olan Bez fabrikası amelelerinden üç kadına çarpmıştır. Bu kadınlardan İrfan yaralanmıştır. Şoför yakalanmıştır.

Foto Magazen
Aylık Mecmua

Aşk ve macera romanı : **12**

KOCAM

Nakleden: Hamdi Varoğlu

Bu görünüşe rağmen, onun müvekkillerinin menfaatini kendilerinden daha fazla düşünen ve müdafaa eden yaman bir iş adamı olduğunu sonra sonra öğrenmek fırsatını buldum.

O an için, Habib Hasrunun mültefit sözleri, etrafımda dost bir hava yaratarak bana itimad vermiş, yüreğime teselli serpmişti. Karşımda bir ikinci Ahmed Şevket Bey görüyor, bu adamdan bana ancak iyilik gelebileceğini düşünüyordum.

Verdiği izahatı rahat bir kalble dinledim.

— İzahatım kabil olduğu kadar muhtasar olacak. Biraz eskilerden bahsedeceğim için, lûtfen dikkatli dinleyiniz. Eskiler dediğim merhume validenizle amcanız Mukbil Bey merhumdur. Bundan takriben yirmi beş sene evvel, valideniz Naciye Hanıma ilk defa Mukbil Bey talib olmuştu. Sonra, kardeşi, yani sizin pederiniz merhum Nusret Beyle Naciye Hanım arasında geçen bir sevda maceresı, onların izdivacile neticelendi. Mukbil Bey, ölünciye kadar bekâr yaşadı. Mukbil Beyle Nusret Beyin Müzeyyen Hanım isminde bir de kızkardeşleri, yani sizin bir halanız vardı. Müzeyyen Hanım, Mısırda tavattun eden çok zengin bir Türk ailesine intisab etmiş, Fuad Haddad Beyle evlenmişti. Ondan bir oğlu oldu ki, o da Yusuf Haddad Beydir. Yani, Mukbil Bey, hem sizin amcanız, hem Yusuf Haddad Beyin dayısı oluyordu. Alâkadar şahısların birbirile olan rabıtalarını iyice kavradınız zannederim.

— Evet.

— Bugün, gerek sizin, gerek Yusuf Haddad Beyin ailesinden hiç kimse kalmamıştır. Bizzat Mukbil Bey de, bilâveled vefat etmiştir. Esasen, Yusuf Haddad Beyle aranızda akdedilen izdivacın esası da bu noktadan başlıyor. Mukbil Bey, bundan beş sene evvel vefat etmiştir. Ticaret işlerinde büyük bir servet kazanmıştı. Vefatında, bütün servetini yeğeni Yusuf Haddad Beye bıraktığı anlaşıldı. Ancak, bir de şart koşmuştu. Yusuf Haddad Bey, on bin Mısır lirası nikâh kıyarak sizinle evlenecekti. Mukbil Beyin, bütün servetini size bırakmayıp, esasen aileden zengin olan Yusuf Haddad Beyi, sizinle evlenmesini vasiyet ederek, kendisine varis edinmesinin sebebi malûm değil. Aileye bağlılığının bir neticesi olsa gerek. Yusuf Haddad Bey, dayısını çok sevdiği için onun bu vasiyetini yerine getirmekte tereddüd etmemiş, kendisine teklif edilen zevceyi kabul etmiştir.

Avukatın bu izahatı devam ettiği müddetçe, Yusuf Haddad, odanın öbür köşesinde, bir koltukta ayak ayak üstüne atmış oturuyor, cereyan eden mükâlemeye tamamen yabancı görünüyordu. Acaba konuşulanları işitiyor muydu, yoksa aklı başka taraflarda mı dolaşıyordu? O kadar lâkayd bir tavır takınmıştı ki, bunu tahmin etmek imkân haricindeydi. Bazan, gözlerini, kundurasının burnundan ayırmadan dikkatle oraya bakıyor, bazan da, bakışları, tül perdenin ta tepesine takılıp kalıyordu.

Habib Hasrun Bey, izahatının burasına gelince dedim ki:

— Evet amma, gene anlamıyorum. Nasıl oluyor da, Yusuf Haddad Bey, benim haberim olmadan benimle evlenmiş bulunuyor?

— Bu sualinize cevab bulmak müşkül. Yalnız, şurası muhahhak ki, bu işte, Yusuf Haddad Bey aldatılmıştır. Sizinle evlenebilmesi için, sizi tanıması lâzımdı. Sizi tanımak da, ancak vasinize müracaatle mümkün olabilirdi. Biz de öyle yaptık ve bize, bu oyunu o oynadı. Necib Beyle temasa girdik. Uzak bir akrabanız olduğu halde, daha validenizin hayatında size vasi olan bu zat Mısıra geldi, beraberinde getirdiği bir genc kızı bize Mukbille Nusret adile tanıttı. Necib Beyin sözüne inanmamazlık edemezdik. Bize, sahte bir Mukbile Nusret Hanım tanıtmaktan ne istifadesi olabilirdi? Hiç şüphelenmeden, o Mukbile Nusret Hanımla evlendik. Genc ve güzel bir kızdı...

— Evet biliyorum. Harikulâde güzel, zarif bir kadındır.

Bu cümleyi, müstehzi bir tavırla ve yan gözle Yusuf Haddad Beye bakarak söylemiştim. Fakat o, bunun farkında değil gibi görünüyordu.

Avukat Habib Hasrun, hayretle yüzüme baktı:

— Kendisini gördünüz müydü?

— Hayır... Yusuf Haddad Bey, zevcesini bana metetmişti de...

Avukat başını salladı.

— Maalesef, bütün güzelliği zevahirden ibaretti, diye devam etti. Süs budalası, müsrif, asabî, mütehakkim ve son derece geçimsiz bir kadındı. İzdivacdan bir ay sonra, Yusuf Haddad Beyin hayatı bir cehennem azabına dönmüştü.

Yusuf Haddad Beye dönüp bakmaktan kendimi menedemedim. Bahis onun şahsına intikal edince ayağa kalkmış, geniş adımlarla odada bir aşağı bir yukarı dolaşmağa başlamıştı. Avukatın sözlerinden hiçbirisini kaçırmadığı, bakışlarının daha sertleşen ifadesinden ve acı bir kıvrıntı ile bükülen dudaklarından belli oluyordu. Hususî hayatı hakkında verilen bu tafsilâta mâni olmayışına adeta hayret ediyordum.

Fakat, avukatla müvekkili arasında, önceden bir müzakere cereyan etmiş ve bu tafsilâtın benden gizlenmemesine karar verilmiş olmalı ki, Habib Hasrun, sözünü kesmek şöyle dursun, daha etraflı izahat vermeğe devam ediyordu:

— Fakat, Yusuf Haddad Bey, aile vaziyetinin bu fecaatini yabancılara hissettirmemek için, bu azaba iki sene tahammül etti; belki daha da edecekti. Lâkin, sizin isminizi çalmak cür'etkârlığını gösteren bu ahlâksız kadın, günün birinde, kilidsiz bir çekmece içinde ele geçirdiği sekiz bin Mısır liralık, eshamı çalarak kaçtı.

Gidiş o gidiş. O gündenberi ne adını işittik, ne de yüzünü gördük. Yalnız, müteahhid Necib Bey, bir defa bize mektubla müracaatte bulundu, Mukbile Nusret Hanımın vasisi sıfatile, onun namına bizden nafaka taleb etti, bu arzusu is'af edilmiyecek olursa dava açacağı tehdidini savurdu.

— Vasimin, benim yerime başka birisini size tanıtmaktan ne istifadesi olabileceğini anlamıyorum, dedim.

(Arkası var)

Berlinin tazyiki üzerine Şuşnig çekilmeğe mecbur oldu

[Baştarafı 1 inci sahifede]

ğini ilân etmiştir. Ancak bu kararın Almanyayı tatmin etmediği anlaşıldığından, kabine yeniden toplanmış ve Alman mutalebatı hakkındaki müzakerelere devam etmiştir.

Diğer bir rivayet

Londra 11 (Hususî) — Avusturya hâdiseleri hakkında alınan mütemmim malûmata göre, Alman ültimatomu saat on dokuz buçuğa kadar M. Şuşnig istifa, plebisit tehir edilmediği ve Says İnkart'ın riyasetinde yeni bir kabine kurulmadığı takdirde Alman ordularının Avusturyaya gireceğini bildirmiştir.

Avusturya hududundan alınan haberler, motörlü Alman kuvvetlerinin Bavyera hududunda tahşidat yaptığını ve trenlerle de hududa asker sevkedildiğini teyid etmektedirler.

Says İnkart'ın Hitlere telgrafı

Berlin 11 — D. N. B. bildiriyor: Says İnkart M. Hitler'e aşağıdaki telgrafı göndermiştir:

Şuşnig hükûmetinin istifasından sonra vazifesinin Avusturyada sükûn ve nizamı kurmak olduğunu telâkki eden Avusturya muvakkat hükûmeti, Alman hükûmetinden bu vazifesinde kendisine yardım etmesini ve kan dökülmesine mâni olmak için derhal Avusturyaya askerî kıt'alar sevketmesini ısrarla rica eder.

İkinci ültimatomda neler vardı?

Viyana 11 — Viyanaya tayyare ile gönderilmiş olan ikinci Alman ültimatomunda şunlar istenmektedir:

1 — Şuşnig'in istifası ve yerine Says İnkart'ın gelmesi,

2 — Kabinenin üçte ikisinin naziler den müteşekkil olması,

3 — Avusturya lejyonunun Avusturyaya tekrar kabulü,

4 — Viyanada nizamın muhafazasına Avusturya lejyonunun memur edilmesi,

5 — Nazi partisinin tamamen tekrar kabulü.

Şuşnig'in nutku

Şuşnig nutkunda demiştir ki:

«— İşçiler arasında kargaşalık çıktığı, kan döküldüğü, hükümetin artık vaziyete hâkim olmadığı ve kendi kuvvetlerile intizamı idame ettiremiyeceği yolundaki haberlerin hayal mahsulü olduğunu bütün dünya önünde tesbit ve ilân ederim.

Cumhurreisi, kuvvete boyun eğdiğimizi millete bildirmeğe beni memur etmiştir. Bu vahim anda Alman kanı dökmeyi hiçbir suretle arzu etmediğimizden, Alman kıt'aları arazimize girdikleri takdirde çekilmesi ve verilecek kararları beklemesi için orduya emir verdik.

Cumhurreisi ordu umumî müfettişi piyade Generali Şilhavski'yi ordunun kumandanlığına tayin etmiştir. Sonradan verilecek talimatı orduya mumaileyh bildirecektir.

Avusturya milletine, kalbimden fışkıran bir dilek ve almanca bir sözle veda ediyorum:

Tanrı Avusturyayı korusun.»

(a.a.)

Viyana üzerinde hava nümayişi

Londra 11 — Londrada iyi bir kaynaktan bildirildiğine göre, bu akşam Alman tayyareleri Viyana üzerinde bir nümayiş yapmışlardır.

Paris 11 (Hususî, geceyarısından sonra) — Şuşnig kabinesinin istifasından sonra, Dahiliye Nazırı Zays İnkart Avusturyada muvakkat bir hükûmet kurmuştur. M. Zays İnkart muvakkat hükûmet namına M. Hitler'e müracaatle Avusturyada asayişin teminine yardım etmek üzere Avusturyaya Alman orduları göndermesini rica etmiştir.

Londra 11 (Hususî) — Başvekil M. Şuşnig'den sonra Dahiliye Nazırı M. Says İnkart Viyane radyosundan Avusturya milletine hitaben bir nutuk irad ederek, Avusturyaya girdikleri takdirde Alman ordularına muhalefet edilmemesini istemiştir.

Diğer taraftan, Avusturya Cumhurreisi M. Miklas, Şuşnig kabinesinin istifasını kabul etmemiştir. Bu vaziyet karşısında Şuşnig hükûmeti mevkii iktidarda kalmış ve yabancı tehdid önünde boyun eğmemeğe karar vermiştir.

Miklâs'ın sözleri

Cumhurreisi M. Miklas Avusturya milletine hitaben neşrettiği beyannamede ezcümle şunları söylemiştir:

«— Ancak Allahla vicdanıma karşı mes'ulüm. Herhangi yabancı bir devletten direktif kabul edemem. Bu itibarla herkesi vazifesi başında kalmaya ve vazifesini ifaya davet ederim.»

Musademeler

Linz 11 — «Nazi Gençliği» teşekkülüne mensub 5000 kişi dün akşam Vatanseverler cephesi nümayişçilerile mu sademe etmişlerdir. On kişi ağır surette yaralanmıştır.

Şuşnig Çekoslovakyaya gidiyor

Nevyork 11 (Hususî, sabaha karşı) — Esosiyeted Pres muhabirine göre, istifa eden Avusturya Başvekili doktor Şuşnig Çekoslovakyaya gideceğini bildirmiştir.

Says İnkart salâhiyeti şahsında toplandı

Viyana 11 — Doktor Sys İnkart Şuşnig hükûmetinin istifasından sonra, hükûmetin bütün salâhiyetlerini şahsında toplamıştır.

Says İnkart Başvekil

Viyana 11 — Says İnkart, Cumhur Başkanı Miklas tarafından kabineyi teşkile memur edilmiştir.

Yeni Başvekil makamında

Viyana 11 — Says İnkart'ın hususî kalemi, Says'ın kıtaat gönderilmesi için Hitler'e telgraf çektiğini kat'î surette yalanlamaktadır. Esasen Says hükûmet arkadaşlarile birlikte saatlerdenberi Başvekâlette bulunmaktadır.

Yeni kabine

Viyana 11 — Radyo yeni kabinenin aşağıdaki şekilde teşekkül ettiğini bildirmektedir:

Başvekil: Says İnkart
Başvekil muavini: Glayze Horstenau
Hariciye: Vilhelm Voist
Adliye: Franz Hueber
Terbiye: Profesör Mengin
Sosyal Basiret: Jüri
Finans: Rudolf Neumayer
Ziraat: Raynhaler
Ticaret ve Münakalât: Hişbök

Says İnkart ayni zamanda Millî Müdafaa Bakanlığını da deruhde etmektedir.

Miklas istifa mı ediyor?

Viyana 11 — Cumhur Başkanı Miklas'ın vaziyeti hakkında müzakereler cereyan etmektedir. İstifa ettiği hakkındaki haberler mevsimsizdir.

Nazilerin talebi

Viyana 11 — Naziler Cumhurreisi Miklas'ın istifasını taleb etmiştir. Cumhurreisi bunu reddetmiştir.

Çekoslovakyaya hicret

Londra 11 (Hususî, sabaha karşı) — Avusturyadaki hâdiseler yüzünden Avusturyadan Çekoslovakyaya doğru hicret akını başlamıştır. İlk hicret edenler Bratislavaya muvasalat etmişlerdir. Bunlar arasında eski Ticaret Nazırı ile vatan severler cephesi kâtibi umumisi de vardır.

Resmî binalara sosyalist nasyonal bayrağı asıldı

Viyana 11 — Eski Vatanperverler cephesi erkânı yavaş yavaş Avusturyadan çıkmaya başlamışlardır. Kâtibi umuminin çıkmış ve Şuşnig'in çıkmak üzere bulunduğu rivayeti dolaşmaktadır.

Viyana Belediye Reisliğine nasyonal sosyalist Lav tayin edilmiş ve gerek Viyanada gerek vilâyet merkezlerinde iktidar nasyonal sosyalistlerin eline tevdi olunmuş, bütün resmî binalara sosyalist nasyonal bayrağı çekilmiştir.

Eski Başvekil muhafaza altında

Viyana 11 — M. Şuşnig'in ve diğer eski kabine azasının henüz Başvekâlette polis ve hücum kıtaatının muhafazası altında bulunduğu anlaşılmaktadır.

Muazzam fener alayları

Viyana 11 — Baltalı Haç bu akşam vatanperverler cephesinin merkezine çekilmiştir. Sokaklar insanla doludur. Şehirde muazzam fener alayı dolaşmaktadır. Polis ile nümayişçiler birbirile kucaklaşmaktadır. Şevk ve heyecan azamî haddini bulmuştur.

Başvekâlet binasında Hitler bayrağı

Viyana 11 — Belediye ve Başvekâlet binasına Hitler bayrağı çekilmiştir.

Halkın Şuşnig aleyhindeki tezahüratı

Graz 11 — Nasyonal - sosyalist tezahürleri bu sabah civarda başlamıştır. Halk, sokaklarda bağırarak Şuşnig'in istifasını istemektedir. Polis sokak başlarını tutmuştur.

Şiddetli galeyan ve inzıbat tedbirleri

İnsbrük 11 — Burada da dehşetli bir galeyan vardır. Nümayişçiler alay halinde nasyonal - sosyalist marşları söyliyerek ve «yaşasın Hitler» diye bağırarak sokaklarda dolaşmaktadır. Birçok dükânlar müstahdemlerinin tezahürlere iştirak edebilmeleri için, sabah erkenden kapamışlardır.

Öğleden biraz sonra nasyonal - sosyalist teşkilâtına mensub kıtaat seferber kıyafetinde ve ellerinde baltalı haç taşıyan bayraklar olduğu halde nümayişçi kafilelerine iltihak etmislerdir. Şehrin müteaddid yerlerine mitralyöz koyarak mevzi almış olan polis çekilmiş ve askerî kuv-

Alman kıtaatı hududu dün öğleyin geçti ve tezahüratla karşılandı

[Baştarafı 1 inci sahifede]

Münih 11 — Röyter - Alman kıtaatı saat 22 de muhtelif noktalardan hududu geçmişlerdir. (a.a.)

Ordu müstahkem mevkilerde

Prag 11 (Hususî, sabaha karşı) — Çeteka ajansına göre, Alman orduları Avusturya topraklarına girerek Arlenberg müstahkem mevkiini geçmişlerdir. Avusturyanın müteaddid şehirlerinden ve Münihten alınan haberler Alman kıtaatının Bevarya hududunun muhtelif noktalarından Avusturyaya girdiklerini ve Linz şehrine muvasalat ettiklerini teyid etmektedirler.

Halk kıtaatı selâmlıyor

Salzburg 11 — Alman ajansı bildiriyor: Avusturya hükûmetinin müracaati üzerine, Alman kıtaatı muhtelif noktalardan hududu geçmişlerdir. Kıtaat Rorbah'dan saat 23 te geçmişlerdir.

Alman kıtaatının Avusturyaya girdiği haberi hududsuz bir şevk hasıl etmiştir. Hududdan gelen ve kıtaatı hâmil Alman otomobilleri halk tarafından alkışlarla ve yaşasın sesleri arasında karşılanmaktadır.

Almanyanın tekzibleri

Berlin 11 — Alman resmî mahfillerinde, Alman kıtaatının Avusturya topraklarına girdiği kat'î olarak yalanlamaktadır.

Münih 11 — Alman ajansı bildiriyor: Salâhiyetli bir kaynaktan öğrenildiğine göre Alman kıt'alarının, Kufştayn mıntakasında Avusturya hududunu geçtikleri hakkındaki bütün haberler asılsızdır. Gecenin saat birinde hiçbir Alman askeri hududu geçmiş değildir.

Linz 11 — Alman ajansı bildiriyor: İtimada değer bir kaynaktan öğrenildiğine göre Alman kıt'aları yukarı Avusturyada kâin Robhort hududunu geçmiş değillerdir. Alman kıt'alarının Avusturyaya girdikleri hakkındaki haberin yanlış esaslara istinad ettiği anlaşılmaktadır.

Çekoslovakyanın seferberliği asılsız

Prag 11 — Avusturya hâdiseleri münasebetile Çekoslovakyada seferberlik ilân edildiği hakkındaki haberler yalanlanmaktadır.

Londra 11 (Hususî, sabaha karşı) — M. Hitler'in muavini M. Rudolf fon Hes bu gece tayyare ile Berlinden Viyanaya gitmiştir.

Mareşal Göring'in Viyanaya hareket ettiği teeyyüd etmemiştir.

Göring'in gitmediği teeyyüd etti

Londra 11 (Hususî) — Gece geç vakit Viyanadan alınan bir habere göre, Mareşal Göring ile Hitler'in muavini M. Rudolf Fon Hes bu gece Viyanaya gideceklerdir.

Viyana 11 — Röyter bildiriyor: Akşamüzeri Viyanada nümayişler yapan binlerce nazi, Göring ve Hes'in Viyanaya geleceği hakkındaki haber üzerine garb garına doğru ilerlemeğe başlamışlardır.

Viyana 11 — Berlinin yalanlamasına rağmen Hes'in buraya gelerek faaliyette bulunduğunda ısrar edilmektedir. Göring gelmemiştir.

Bu akşam serviste bulunan polis memurları kollarına baltalı haç işaretlerini takmışlar ve Hitler tarzında selâmlaşmağa başlamışlardır. Hücum kıtaatı muavin kuvveti olarak teslih edilmektedir.

Nazi mahfillerinde, iktidar mevkiinin ele alınmasının kan dökülmeden vuku bulduğu bildirilmektedir. Saat 23,30 da nazi marşı ilk defa olarak radyoda söylenmiştir.

vetler şehre girmiştir. Halk, bu kıtaatı nasyonal - sosyalist selâmile ellerini uzatarak selâmlamışlar ve «varol» diye bağırmışlardır. Şehir baltalı haç taşıyan bayraklarla donatılmıştır.

Şimdiye kadar mukabil nümayişler olmamış ve hâdise çıkmamıştır.

Üniversite kapatıldı

Viyana 11 — Hitler'ci tezahürler üzerine polis, Viyana üniversitesini boşaltmış ve kapamıştır.

İnsbürk'te

Londra 11 (Hususî) — Naziler İnsbrük şehrinde muazzam nümayişler yapmışlardır. Polis nümayişlere mâni olamamıştır. Plebisitin tehir edildiği şayi olunca nümayişçiler dağılmışlardır.

Graz şehrinde de naziler Belediye dairesine nazi bayrağını çekmişlerdir.

Umumî binalar muhafaza ediliyor

Viyana 11 — Bavyera cihetinden hudud kontrolunun takviye edilmiş olduğuna dair burada bir takım şayialar dolaşmaktadır, fakat şimdiye kadar bu şayiaları teyid edecek bir gûna malûmat alınmamıştır.

Nasyonal - sosyalistlerin naşiri efkârı olan Viner Nöüste Nahrihten gazetesi, musadere edilmiştir. Çünkü rey vermemelerini, nazilere emreden ve kanunu esasiye muğayir diye plebisiti tenkid eyliyen bir makale dercetmişti.

İnsbrük'te umumî binalar, askerler tarafından muhafaza edilmektedir, ve caddelerde bir nebze gerginlik tezahüratı görülmemektedir.

Almanya tarafından bugün Viyana - da resmî bir teşebbüste bulunulması muhtemeldir.

Viyana 11 — Nasyonal - sosyalistlerin tertib ettikleri tezahürat münasebetile dün öğleden sonra şehrin merkezinde bir takım hâdiseler cereyan etmiştir. Naziler büyük bir kahvenin camlarile Vatanperverler ofislerinden birinin pencerelerini kırmışlardır. Nümayişçiler bundan sonra monarşist karargâhının önündeki Avusturya bayrağını yırtmışlar ve burada da bazı pencereleri kırmışlardır. Muhtelif zümrelere mensub nümayişçiler opera civarında çarpışmışlardır. Birkaç kişi yaralanmıştır. Süvari polisler birkaç kere kılıçlarını çekerek hücum etmişlerse de nümayişçileri dağıtmağa muvaffak olamamışlardır.

Eyaletlerde de bazı hâdiseler cereyan etmiş, Graz'da on kişi yaralanmıştır. İnsbruk'ta polis, muarız zümrelere mensub nümayişçiler arasında çarpışmalar olmasına mâni olmuştur.

35 yaralı

Viyana 11 — Nazi nümayişleri saat 22,30 da bitmiştir. Yaralıların adedi 35 kişiye baliğ olmaktadır.

Berlin - Viyana telefonu kesildi

Berlin 11 — Berlinle Viyana arasındaki telefon muhaberatı muvakkaten kesilmiştir. Bunun geçici bir arızadan mı, yoksa hâdiseler dolayısile Alman hükûmeti tarafından verilmiş bir karardan mı ileri geldiği henüz malûm değildir.

Bir Devlet intihar mı ediyor ?

[Başmakaleden devam]

ettiği plebisiti yapmakla vaziyeti düzelteceği zehabına kapılmıştır. Fakat plebisit tarihinin pek anî olarak seçilmesi, yirmi dört yaşından küçük vatandaşların reye iştirak ettirilmemesi, memleket halkından çoğunun vatanseverler cephesinde yarı mecburî kayidli bulunması Nazilerin kazanma ihtimallerini azaltmakta ve Alman hükûmetini şiddetli davranmağa mecbur etmektedir.

Hitler, plebisitin tehir edilmesini istiyor. Avusturyadaki Nazilere müstenkif kalmaları için emir vermek, hududlara takviye kıt'aları göndermek hep bu gayeye matuftur. Maamafih son dakikada yeni bir hâdise çıkmadığı takdirde Şuşnig'in kararından döneceğini tahmin etmek güçtür.

* * *

Bu plebisit hâdisesi günden güne ehemmiyet peyda eden Avusturya meselesini büsbütün çapraşık bir şekle sokmuştur.

Yarın halkın reyine müracaat edildiği takdirde hükûmetin kazanacağı şüphesizdir. İcab eden tedbirleri almamış olsaydı Şuşnig anî bir kararla bu işe teşebbüs etmezdi. Fakat hükûmetin zaferinden sonra da Nazilerin sükûnet bulup köşelerine çekileceklerine inanamayız. Bunlar bilâkis mücadelelerini şiddetlendireceklerdir.

Plebisit tehir edilir veya bütün bütün bırakılırsa mücadele tabiatile gene devam edecektir. Bu takdirde hâdiselerin geçirmekte oldukları safhaları gözönünde tutarak vaziyetin Naziler lehine, belki de ümid edilmiyen bir çabuklukla inkişaf edeceğini tahmin edebiliriz.

Her iki şekilde de Avusturyanın gürültüye gitmesi ihtimal dahilinde olduğuna göre Şuşnig'in son kararı ümidsiz bir adamın hareketini andırmaktadır.

NADİR NADİ

Eski bir mesele yüzünden..

Mercanda İsmail Hakkının saat mağazasında çalışan Kâmil, dün öğle üzeri Raifpaşa sokağından geçerken barsakçı Tahirle karşılaşmıştır. Tahir, Kâmile bir meseleden dolayı kızgın olduğu için hemen belinden bıçağını çıkarmış ve adamcağızı bacaklarından ağır surette yaralıyarak kaçmıştır.

Kâmil, yaralarının ağırlığına rağmen kanlar içinde Beyazıd karakoluna gidip başına gelenleri anlatmıştır. Polisler yaralıyı hastaneye sevketmişler, Tahiri de bir müddet sonra yakalamışlardır.

Kutuluk kereste

Kibrit ve Çakmak İnhisarının, Yugoslavyadan 2000 metre mikâbı kutuluk kereste ithal etmesine müsaade verilmiştir.

Ingiltere Berlini şiddetle protesto etti

Alman Hariciye Nazırı Londradan çok menfi cevablar alarak döndü

[Baştarafı 1 inci sahifede]

İngiltere lâkayd kalamıyacak

İyi haber alan mehafile göre, Başvekil M. Çemberlayn Alman Hariciye Nazırına Avusturyadan alınan haberleri bildirmiş, İngilterenin Alman hükûmeti tarafından tatbik edilen metodları vahim neticeler doğuracak mahiyette hareketler telâkki ettiğini ilâve etmiştir. Ayni mehafile göre M. Çemberlayn Alman Hariciye Nazırına karşı kat'î bir dil kullanmış ve İngilterenin Avusturya hâdiselerine karşı lâkayd kalamıyacağını ehemmiyetle kaydetmiştir.

Alman Hariciye Nazırı M. fon Ribentrop İngilterenin noktai nazarını M. Hitler'e bildirmek üzere bu akşam Berlin'e dönecektir.

Ribentrop hareket etti

Londra 11 (Hususî) — Alman Hariciye Nazırı M. Fon Ribentrop, akşamüzeri tayyare ile Berline hareket etmiştir. Hariciye Nazırile beraber Berline gidecek olan Alman elçisi, Avusturya hâdiseleri üzerine hareketini tehir etmiştir.

Lord Halifaks'ın mülâkatları

Londra 11 (Hususî) — Hariciye Nazırı Lord Halifaks, Avusturya maslahatgüzarını Hariciye Nezaretine davet ederek, Avusturya hâdiseleri hakkında uzun bir mülâkatta bulunmuştur.

Londrada heyecan

Londra 11 (Hususî) — Avusturya hâdiseleri Londrada büyük bir heyecan uyandırmıştır. Başvekil M. Çemberlayn mutadı hilâfına olarak bu hafta Londradan ayrılmamağa ve cumartesi ile pazar günü de vazifesi başında bulunmağa karar vermiştir. Diğer nazırlar da haftalık mezuniyetlerinden sarfınazar etmişlerdir.

İtalyanın cevabı menfi

Londra 11 (Hususî) — Avusturya hâdiseleri üzerine Fransız hükûmeti dün İtalyan hükûmetine müracaat ederek aralarında bir teşriki mesai kabil olup olmadığını sormuştu. Romadan alınan haberlere göre, İtalyan hükûmeti Avusturya meselesinde Fransa ile İtalya arasında bir teşriki mesai imkânı mevcud olmadığını bugün Paris hükûmetine bildirmiştir.

Diğer taraftan, İtalya Hariciye Nazırı Kont Ciano da Avusturya hâdiseleri hakkında şunları söylemiştir:

«— Avusturya hâdiseleri cidden vahimdir, fakat İtalya bu hususta diplomatik ketumiyeti muhafaza etmek mecburiyetindedir.»

Büyük faşist meclisi toplanıyor

Roma 11 (Hususî, geceyarısından sonra) — Beynelmilel vaziyetin tetkikini bitirmiş olan büyük faşist meclisi Avusturyadaki hâdiseler yüzünden tahaddüs eden yeni vaziyeti tetkike karar vermiştir.

Çekoslovak meclisi fevkalâde bir içtima yaptı

Prag 11 (Hususî, sabaha karşı) — Çekoslovak hükûmeti, Avusturya hâdiseleri münasebetile alınacak tedbirleri müzakere etmek üzere bu gece fevkalâde bir toplantı yapmıştır.

Paris 11 — Fransa hükûmeti de Avusturya hâdiseleri hakkında İngilterenin Almanya nezdinde yaptığı protestoya müşabih bir protestoda bulunmuştur.

Amerikanın alâkası

Nevyork 11 (Hususî, gece yarısından sonra) — Avusturya hâdiseleri Amerikada büyük bir heyecan uyandırmıştır. Siyasî mehafilde vaziyetin vahim olmakla beraber henüz tehlikeli olmadığı kanaati hükümfermadır.

Hariciye Nazırı M. Kordel Hul Avusturya hâdiseleri hakkında gazetecilere aşağıdaki beyanatta bulunmuştur :

«— Orta Avrupa vaziyeti hakkında iki gündenberi Cumhurreisi M. Ruzvelt ile görüşmekteyim. Amerika hükûmeti Almanya nezdinde itidal tavsiye eden her hangi bir teşebbüs yapmamıştır.»

Rumen Veliahdinin bir teşebbüsü

Prens Mişel, anasile babasını barıştırmağa çalışıyor

Rumen Veliahdinin çocukluğu anası ve babası

Londradan verilen bir habere göre, Romanya Kralı Majeste Karol'un Londraya yapacağı resmî ziyaret, Romanya Kral hanedanının atisi noktasından hayli manidardır.

On yedi yaşını ikmal etmiş bulunan Veliahd Mişel'in, uzun zamandanberi, babasile annesini barıştırmak için gizli gizli çalıştığı söylenmektedir.

Kral Karol'la Kraliçenin ayrılmalarına takaddüm eden müzakerelerde, Veliahdin, her sene, muayyen bir müddet annesile beraber oturması kararlaştırılmıştı. O karar mucibince Prens Mişel, annesini, Floransa'daki köşkünde ziyaret ediyordu. İşte, Prens, Kralla Kraliçeyi barıştırmağı, bu ziyaretleri esnasında tasarlamıştır.

Romanya diplomasi mehafili bu hususta son derece ketum davranmakta ise de, Prens Mişel'in Londra seyahatinde pederine refakat etmesi ve Kraliçenin de tesadüf kabilinden ayni tarihte Londrada bulunması, alâkadar mehafilde pek manidar telâkki ediliyor

PARİS BORSASI

Paris 11 (Hususî) — Paris Borsasının bugünkü kapanış fiatları şunlardır:

Londra 157.70, Nevyork 31.50, Berlin 1285, Brüksel 533, Amsterdam 1761, Roma 165.85, Cenevre 728, kurşun 15.6.3 bakir 43-44, kalay 182.12.6, altın 139.6.50, gümüş 20.5/16, çinko 14.07.50.

Moskovadaki dava bitmek üzere...

Maznunlardan 19 unun idamı, 2 sinin de 25 sene hapsi istenildi

Moskova 11 — Yüksek mahkemede bugün iddianamesini okuyan müddeiumumî Rakovski ve Besenof'un 25 sene hapsini ve diğer 19 maznunun da idamını istemiştir. İddianame beş buçuk saat sürmüştür.

Gizli celsedeki itiraflar

Moskova 11 — Tas ajansı bildiriyor: 9 martta yüksek mahkemenin akdettiği gizli celsede, suçlu Rakofski, Grinko, Rosengoltz ve Krestinski, bazı yabancı devletlerin bazı resmî mümessillerile olan casus ve vatan haini münasebetleri hakkında izahatta bulunmuşlardır. Yüksek mahkeme, Sovyet aleyhtarı «Troçkist ve sağcı bloku» maznunlarının bağlı bulundukları bu yabancı devlet mümessillerinin kim olduklarını sarih surette tesbit etmiştir. Bunların hangi devletleri temsil etmekte oldukları da tesbit olunmuştur.

Ayni gizli celsede suçlu Yagoda, Maksim Peşkof'un katli işini tertib ettiği suçunu tamamile itiraf eden beyanatta bulunmuştur.

Kat'i ithamlar

Moskova 11 — Müddeiumumî Vişinski bu sabah iddianamesini okumuştur.

Müddeiumumî, suçluları «hain, katil, casus, sabotajcı, ayrılık ajanları, ideoloji ve prensipinden mahrum, ilâ.» olarak tavsif ettikten sonra sağcı ve Troçkistler blokunun yabancı casusluk hizmetinde bir ajans olduğunu bildirmiştir.

Hayvan vergilerini indiren lâyiha

Ankara 11 (Telefonla) — Hayvanlar vergisi kanununu değiştiren lâyihayı hükûmet, bu akşam geç vakit Meclise verdi. Esaslarını önce bildirdiğim lâyiha ile bazı hayvanlardan alınan vergiler ehemmiyetli surette indirilmekte, bir kısmının vergileri de kaldırılmaktadır.

İngiliz filoları dönüyor

Londra 11 (Hususî) — Müşterek manevra yapmakta olan Akdeniz ve Anavatan filoları bugün Cebelüttarıka dönmüşlerdir. Halen Cebelüttarıkta 30 İngiliz Amiralı vardır.

GÜNÜN BULMACASI

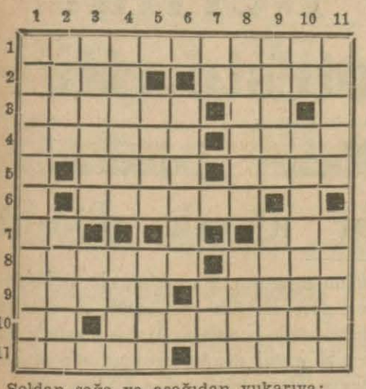

Soldan sağa ve aşağıdan yukarıya:
1 — Bonboncu. 2 — Kadın elbisesinin alt kısmı, yağma. 3 — Dili takıla takıla konuşan, arasına bir «ı» koyunuz sene olsun. 4 — Zer'ederek, otlak. 5 — Süt oradan gelir, eski bir Türk hakanının adı. 6 — Konyada çıkan gündelik bir gazetenin ismi. 7 — On kuruş ucuzladı, üçüncü şahıs, az. 8 — Şebeğin ağabeyisi - Alan. 9 — Vücudümüzün iki uzvu, bir cinsinin tatlısı, bir cinsinin tuzlusu yapılır. 10 — Alfabeden iki harf yanyana, kokulu. 11 — Adam, grup.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	T	E	R	E	Y	A	G	I	Y	A	P
2	İ	F	A	D	E	V	E	R	■	S	A
3	R	E	H	İ	N	■	V	A	T	A	N
4	E	L	■	B	İ	Z	E	■	E	B	E
5	N	İ	Ş	■	L	A	L	E	L	İ	■
6	E	G	E	L	E	M	E	K	■	Y	E
7	Y	E	K	U	N	■	M	İ	D	E	■
8	E	V	■	P	■	D	E	L	■	T	E
9	T	E	R	■	Y	A	■	E	Z	■	S
10	İ	D	A	R	E	H	A	N	E	■	İ
11	Ş	A	F	İ	L	İ	K	■	M	O	R

NÖBETÇİ ECZANELER

Bu gece şehrimizin muhtelif semtlerindeki nöbetçi eczaneler:

İstanbul cihetı:

Eminönünde (Beşir Kemal), Alemdarda (Sırrı Rasim), Küçükpazarda (Hasan Hulûsi), Kumkapıda (Asador), Şehzadebaşında (Üniversite), Fenerde (Vitali), Karagümrükte (Kemal), Şehremininde (Hamdi), Aksarayda (Şeref), Samatyada (Teofilos), Bakırköyde (Merkez), Eyübde (Hikmet Atlamaz) eczaneleri.

Beyoğlu cihetı:

Şişli Halâskârgazi caddesinde (Nargile - ciyan), Taksim İstiklâl caddesinde (Limonciyan), İstiklâl caddesinde (Della Suda), Asmalımescidde (Kinyoli), Galata Karaköyde (Hüseyin Hüsnü), Kasımpaşada (Vasıf), Halıcıoğlunda (Barbud), Beşiktaşta (Vidin), Ortaköy, Arnavudköy, Bebek eczaneleri.

Kadıköy Söğüdlüçeşmede (Osman Hulûsi), Üsküdarda (Ömer Kenan), Büyükadada (Halk), Heybelide (Tanaş), Beykoz, Paşabahçe, A.Hisar eczaneleri.

Yeni Eserler

İngilizce öğreniyor musunuz?

Bundan evvel İngilizce Konuşur musunuz? ismi altında çıkan ingilizce - türkçe mecmua bu defa İngilizce Öğreniyor musunuz? namı altında ve gene on beş günde bir olmak üzere intişar etmeğe başlamıştır. Şimdiye kadar bu gazeteden ingilizce takib edenler 10 martta çıkan yeni isimli nüshayı almakla derslerine devam etmiş olurlar.

TURAN TİYATROSU

Bu akşam
San'atkâr Naşid ve arkadaşları
Hakkı Ruşen, Eyüb Sabri, Rıfkı birlikte
8 kişilik Miçe - Pençef ve Macar varyetesinin iştirakile
Çifte gelinler, şarkılı komedi 3 perde

HALK OPERETİ

14 mart pazartesi 9 da Beşiktaş Suadparkta Eski hamam eski tas operet 3 perde
15 mart salı saat 9 da Pangaltı Kurtuluşta
16 mart çarşamba saat 9 da Bakırköy Çankaya sinemasında (Eski hamam eski tas), (Pipiça) orkestra, bale

ERTUĞRUL SADİ TEK Tiyatrosu

Pazartesi (Kadıköy - Süreyya) da (Bu masal böyle bitti) büyük vodvil 3 perde
Çarşamba (Üsküdar) da (Unutulan adam) 3 perde, 3 tablo

Üsküdar Hâle sineması
(KORKUSUZ ADAM) Harri Bor

Basur memelerinin
ANTİVİRÜS İLE TEDAVİSİ
REKTA
PATI
İÇ VE DIŞ BASUR MEMELERİNİ, BASUR MEMELERİNİN HER TÜRLÜ İLTİHAPLARINI, CERAHATLANMIŞ FİSTÜLLERİ AZ ZAMANDA EYİ EDER

İst. Borsası 11/3/938

PARALAR

	Alış	Satış
Frank	74.—	80.—
Dolar	123.—	126.—
Liret	95.—	104.—
Belçika Fr.	80.—	84.—
Drahmi	18.—	22.—
İsviçre Fr.	570.—	580.—
Leva	20.—	23.—
Florin	65.—	70.—
Kron Çek	78.—	82.—
Şilin Avusturya	21.—	23.—
Mark	22.—	25.—
Zloti	20.—	22.—
Pengo	21.—	25.—
Ley	12.—	14.—
Dinar	48.—	52.—
Kron İsveç	30.—	32.—
Sterlin	627.—	632.—

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Paris	25.1925	25.0575
New-York	0.7955	0.7945
Milâno	15.1250	15.1158
Brüksel	4.7066	4.7050
Atina	86.78	86.7460
Cenevre	3.43	3.4290
Sofya	63.5175	63.4920
Amsterd.	1.4240	1.4234
Prag	22.6470	22.6380
Viyana	4.2080	4.2063
Madrid	12.3858	12.3810
Berlin	1.9718	1.9710
Varşova	4.1875	4.1857
Budapeşte	3.9888	3.9875
Bükreş	106.3914	106.3492
Belgrad	34.2993	34.2857
Yokohama	2.7280	2.7268
Stokholm	3.0833	3.0820
Londra	629.75	630.—
Moskova	23.72	23.73

ESHAM

	Açılış	Kapanış
Merkez Bankası	101.—	101.—

İSTİKRAZLAR

	Açılış	Kapanış
Türk B. I vadeli	19.30	19.30
Türk B. II Peşin	19.30	19.30
» II Vadeli	19.325	19.325

Çağrılar, Konferanslar, kongreler

Konferans

Beyoğlu Halkevinden:

1 — 15/3/938 salı günü saat 18,30 da Evimizin Tepebaşındaki merkez binasında (Buhranlar) mevzuunda Ahmed Hamdi Başar tarafından konferans verilecektir. Bu konferans münakaşalıdır.

2 — Herkes gelebilir.

Bahçe Mimarı
Mevlûd Baysal
Dördüncü Vakıf Han dördüncü kat, 18 numara. Telefon: 23426

Büyük şehir ve kasaba parkları; Anıt, meydan, çocuk parkları ve villâ bahçeleri için modern proje ve plânlar hazırlar; keşifnameler tanzim eder. Projelerin arazide tatbikatını deruhde ve taahhüd eder.

Büket, nişan sepeti ve çelenkler için yapılan siparişler sür'atle hazırlanır.

Çiçek, sebze tohumları; fide ve fidanlar; süs, meyva ağaç ve ağaççıkları; bahçe alât ve edevatı ve ehliyetli Bahçıvanlar gönderir.

Kataloğu (50) kuruştur.

Alâkadarlara parasız gönderilir.

AFİŞ - ETİKET
Ressamı
Tarık Adal
Fatih Çarşamba caddesi 43 1

Doktor
Osman Şerefeddin
Dahilî ve sarı hastalıklar
Yeni adresi: Çağaloğlu Nuruosmaniye caddesi 5 - Saat: 2 - 6½
Telefon: 20893

Gülhane Üroloji profesörü
Dr. Fuad Kâmil Beksan
Avrupadan avdet etmiştir. Taksimde Şark apartımanında Cumartesi, Pazartesi ve Perşembe günleri öğleden sonra hastalarını kabul, ameliyat ve tedavileriai deruhde etmektedir.

Biçki dersleri
Evinde hocasız biçki ve dikiş öğrenmek istiyenler için Beşiktaş Dikiş Yurdu direktörü Şükrü Canal tarafından yazılan kitabların birinci cildi iki, ikinci ve üçüncü cildleri ikişer buçuk lira olarak yalnız Yurdda satılır. Taşra siparişleri bedeli geldiğinde derhal gönderilir. Posta parası alınmaz.
Adres: Beşiktaş Dikiş Yurdu, Akaretler No. 87

Kapalı Zarf Usulile Eksiltme İlânı

Kayseri Vilâyetinden:

1 — Eksiltmiye konulan iş: Kayseri merkezinde yapılacak ilk okul inşaatı olup bedeli keşfi «64485» lira «55» kuruştur.

2 — Bu işe aid şartnameler ve evrak şunlardır:

A — Eksiltme şartnamesi,
B — Mukavele projesi,
C — Bayındırlık işleri genel şartnamesi,
D — Yapı işleri umumî ve fennî şartnamesi,
E — Hususî şartname,
F — Keşif cetveli, silsilei fiat cetveli, metraj cetveli,
G — Proje grafik vesair ilişik evrak.

İstiyenler bu şartnameleri ve evrakı Kayseri Vilâyet Daimî Encümeni kaleminde görebilirler.

3 — Eksiltme 1/4/938 cuma günü saat 16 da Encümeni Vilâyette yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usulile yapılacaktır.

5 — Eksiltmiye girebilmek icin isteklilerin «4836» lira 41 kuruş muvakkat teminat vermesi ve bundan başka aşağıdaki vesikaları haiz olup göstermesi lâzımdır. Nafıa Vekâletinden tasdikli ehliyet vesikası ve fennî mes'uliyeti alacak diplomalı mühendis, mimar veya fen memuru istihdam edeceklerine dair Noterlikten tasdikli taahhüdname.

6 — Teklif mektubları yukarıda yazılı saatten bir saat evveline kadar Encümeni Vilâyete getirilerek Eksiltme Komisyonu Reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektubların nihayet muayyen saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumile kapatılmış bulunması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. «660» (1382)

Adliye Vekâletinden:

Aydın Noterliği açılmıştır. İmtihansız Noter olabilmek şartlarını haiz taliblerin bir ay içinde Adliye Vekâletine müracaatleri ilân olunur. (1383)

Dahiliye Vekâletinden:

Vekâletin muhtelif dairelerinde açık olan 17,5 ve 20 liralık memurluklarla İstanbulda münhal Evrak Muhafızlığı memurlukları için yapılacak imtihanlar 22 mart 938 tarihinde saat 15 e bırakılmıştır. Talib olanlar vesikalarile 18 mart 938 günü akşamına kadar Ankarada Vilâyetler İdresi Umum Müdürlüğüne, İstanbulda Vilâyete müracaatleri ilân olunur. (1373)

İstanbul Defterdarlığından:

Cerrahpaşada Avratpazarında eski Ahmedkâhya yeni Kürkçübaşı mahallesinin eski Toprak yeni Müezzin sokağında bahçeli ve iki bölükten ibaret 12, 14 numaralı evin yarı payı ile içine cari rubu masura Kırkçeşme suyunun muhammen bin sekiz yüz elli lira bedel üzerinden açık arttırma usulile satışı on gün uzatılmıştır. İsteklilerin ve tediye şeraiti ile diğer şartlarını öğrenmek istiyenlerin 21/3/938 pazartesi günü saat on dörtte yüzde yedi buçuk pey akçelerile Millî Emlâk Müdürlüğünde toplanan Komisyona gelmeleri. «M.» (1385)

Sayın Bayanlar, Baylar

Ağza ferahlık, nefese hoş bir koku, ruha inşirah veren, konuşurken etrafa saçtığınız lâtif ve cazib rayiha ile karşınızda bulunanları teshir ile kendinizi sevdiren hakiki

S E N - S E N

nam Amerikan mamulâtı kullanınız. Susamayı giderir, İÇKİ KOKUSUNU HİÇ BELLİ ETMEZ, sigara, sarmısak, soğan kokularile TABİATEN AĞIZ KOKUSUNA MÜPTELÂ OLANLARIN saçtıkları nahoş ve müz'iç kokuları tamamen izale eder.

Her vakit SEN-SEN kullanınız. yanınızda bulundurunuz. VARLIĞINIZ ve GÜZELLİĞİNİZ için elzemdir. Eczanelerde, lâvantacılarda, aktarlarda bulunur.
75 parçayı havi zarfı 8 kuruştur.

Vakıflar Umum Müdürlüğünden:

1 — Ankarada Gökçeoğlu mahallesinde ve İstiklâl caddesinde 70,000 lira muhammen kıymetli 6 ve 12 vakıf sayılı iki ev ve mütemmimatı olan arsalarile birlikte ve toptan mülkiyetlerinin peşin para ile satışı kapalı zarf usulile arttırmıya konulmuştur.

2 — Arttırma müddeti yirmi gün olup ihale 31 mart 938 tarihine tesadüf eden perşembe günü saat 16 da İkinci Vakıf apartımanında Vakıflar Umum Müdürlüğü Varidat ve Tahsilât Müdürlüğünde müteşekkil İhale Komisyonunda yapılacaktır.

3 — Teklif mektubları ikinci maddede yazılı ihale günü saat 15 e kadar İhale Komisyonu Reisine verilmiş olacaktır.

4 — Taliblerden 4,750 lira teminatı muvakkate alınacaktır. Bu teminat ya banka kefalet mektubu ve yahud Vakıflar veznesine makbuz mukabilinde yatırılmış nakit olacaktır.

5 — Teklif mektublarında satış şartnamesinin görülüp okunduğu tasrih olunacaktır.

6 — Satış şartını görmek istiyen taliblerin İkinci Vakıf apartımanında Vakıflar Umum Müdürlüğü Varidat Müdürlüğüne müracaatleri.
«655» (1381)

Her akşam
ÇAGLAYAN'da
Sevimli ve şen rakkase
Amira Cemal
ve
Zeyneb Elsudani
tarafından yeni danslar ve yeni şarkılar. Ayrıca:
MUALLA
ve arkadaşları
Nazarı dikkate:
13 mart pazar günü saat 2,30 da maruf san'atkârların iştirakile mevsimin en parlak
ÇAYLI MUSİKİ
MÜSAMERESİ
Arab rakısları, millî Zeybek oyunları vesaire. Tel. 40335

Dr. Hafız Cemal
Lokman Hekim
Dahiliye mütehassısı
Pazardan başka günlerde öğleden sonra saat (2½ tan 6 ya) kadar İstanbulda Divanyolunda (104) numaralı hususî kabinesinde hastalarını kabul eder. Salı, cumartesi günleri sabah «9 ½ - 12» saatleri hakiki fıkaraya mahsustur. Muayenehane ve ev telefonu 22398, 2104.

FAZIL ÇİL İLÂCI

ROMANYA SEYRİSEFAİN İDARESİ
Hareket edecek vapurlar:
SUCEAVA vapuru 13 mart pazar saat 11 de (Köstence, Sulina ve Kalas) a.
RECELE KAROL vapuru 15 mart salı saat 18 de (Pire, Beyrut, Hayfa ve İskenderiye) ye.
Tenzilâtlı fiatlarla Berlin, Breslau Dresden, Londra, Brüksel, La Haye, Lwow ve Warszawa için doğru biletler, bütün Romanya için eşyayi ticariye sevkiyatı, gayet elverişli yeni tarife mucibince Tuna limanları için, Türk - Rumen itilâfı mucibince şarkî ve merkezî Avrupa için tenzilâtlı fiatlarla sevkiyat. Fazla tafsilât için Galata Yolcu Salonu karşısında Tahirbey hanında İstanbul umumî acentalığına müracaat. Telefon: 49449-49450

Dr. Ihsan Sami
Öksürük Şurubu
Öksürük ve nefes darlığı, boğmaca ve kızamık öksürükleri için pek tesirli ilâcdır. Her eczanede ve ecza depolarında bulunur.

izmir ve havalisi
Gazete bayi ve müvezzilerine

Gazetemizin İzmir ve havalisi için tevzi yeri İzmirde Küçük Sahlebcioğlu hanında bayiimiz Esad - İhsan mağazasıdır. Hamdi Bekir ve Cemil Akyüz gibi eski bayilerin gazetemizin satış ve tevziile hiçbir alâkaları kalmamıştır. Binaenaleyh İzmir ve civar vilâyet ve kazalarda idaremizden doğrudan doğruya gazete almıyan bayi ve müvezzilerin yalnız Esad - İhsana müracaatleri kendi menfaatleri iktizasından olduğunu ilân ve tavsiye ederiz.

Uzunköprü Belediyesinden:

Uzunköprü elektrik tesisatında kullanılmak üzere 340 aded ahşab direk 21/3/938 pazartesi günü saat 15 te açık eksiltme suretile satın alınacaktır. Muvakkat teminat 255 liradır. İhalesi Uzunköprü Belediye Daimî Encümenince yapılacaktır. Fennî şartnameler Sazmaş elektrik Şirketile İstanbulda Türk Maarif Cemiyeti Resmî İlân İşleri Bürosuna gönderilmiş olduğun - dan istekliler bu şirketlere müracaatle fennî şartnameyi görebilirler. (1365)

Asipin Kenan
Sizi soğuk algınlığından, nezleden, gripten, baş ve diş ağrılarından koruyacak en iyi ilâc budur.
İsmine dikkat buyurulması

Beykoz Malmüdürlüğünden:

1 — Anadoluhisarında Göksuda Küçüksu mevkiinde mevcud Hazineye aid voli mahalli açık arttırma suretile ve üç sene müddetle kiraya çıkarılmıştır.

2 — Tahmin edilen icar bedeli 650 liradır.

3 — Arttırma 28/3/938 pazartesi günü saat 11 de Beykoz Malmüdürlüğünde müteşekkil Komisyonca yapılacaktır.

4 — Taliblerin arttırmıya iştirak edebilmeleri için muvakkat teminat olan 48 lira 75 kuruşu mezkûr saatten evvel Malsandığına yatırmış olmaları lâzımdır.

5 — Bu işe aid hususî şartname Beykoz Malmüdürlüğünden bedelsiz olarak temin edilebilir. (1363)

Devlet Demiryolları İşletme Umum Müdürlüğünden

9 uncu işletme için her biri ayrı ayrı olmak üzere kapalı zarf usulile satın alınacak meşe cari hat traversinin miktarı, muhammen bedeli, muvakkat teminatı ve şartnamelerinin kaçar kuruşa tevzi edileceği aşağıya yazılmıştır.

Bu traverslerden birinci 23,443 adedi TRULYA ormanından, ikinci 11,025 adedi YATROS ormanından ve üçüncü 6,706 adedi KARAMANLI ormanından kat' ve temin edilebilmek üzere Ziraat Vekâletince Edirne Orman Başmühendisliğine tebligat yapıldığından taahhüde girecek olanlar Orman Başmühendisliğile temas edebilirler.

23,443 adedlik birinci eksiltme 29 mart 938 salı günü saat 15,30 da. 11,025 adedlik ikinci eksiltme 30 mart 938 çarşamba günü ve 6,706 adedlik üçüncü eksiltme 31 mart 938 perşembe günü ayni saatlerde Sirkecide 9 uncu İşletme binasında toplanacak olan Satınalma Komisyonunda yapılacaktır.

İsteklilerin Nafıa vesikası ile beraber diğer kanunî vesaiki ve teklif ve teminat mektublarını ihtiva edecek olan kapalı zarflarını eksiltmenin icrası saatinden bir saat evveline kadar Komisyona vermeleri lâzımdır.

Şartnameler Sirkeci ve Ankara veznelerinden aşağıda yazılı bedeller mukabilinde verilmektedir. (1262)

Miktarı	Muhammen bedeli Lira	M. Teminatı Lira	Şartname bedeli Kr.
23443	93772	5937,60	469
11025	44100	3307,50	220
6706	26824	2011,80	134

10/3/938 tarihinden itibaren tam vagonla nakledilecek kasablık hayvanlara cari tenzilli tarife üzerinden ayrıca yüzde on tenzilât yapılacaktır. «597» (1238)

Ankra istasyonunda kazino bahçesi inşaatı, tanzimi, kanalizasyon, su, tenvirat tesisatı, yolları vesair müteferri ameliyatı dahil olmak üzere kapalı zarf usulile eksiltmiye konulmuştur.

1 — Bu işin keşif bedeli cem'an 42,500 liradır.

2 — İstekliler bu işe aid şartname vesair evrakı Devlet Demiryollarının Ankara, Haydarpaşa, Sirkeci, veznelerinden 212 kuruş mukabilinde alabilirler.

3 — Eksiltme 24/3/938 tarihinde perşembe günü saat 15 te Devlet Demiryolları Yol dairesinde toplanacak Merkez Birinci Komisyonunca yapılacaktır.

4 — Eksiltmiye girebilmek için isteklilerin teklif mektublarile birlikte aşağıda yazılı teminat ve vesaiki ayni gün saat 14 e kadar Komisyona tevdi etmiş olmaları lâzımdır.

A — 2490 sayılı kanun ahkâmına uygun 3188 liralık muvakkat teminat,
B — Bu kanunun tayin ettiği ve şartnamede yazılı vesikalar.
C — Nafıa Vekâletinden musaddak müteahhidlik vesikası. «599» (1229)

120 T. LİRASI MAAŞLA

G. Antebde Velic İplik Fabrikasının icabına göre Gazojen veya Dizel ile işliyen elektrik santralı ile diğer elektrik ve makine kısımlarını mükemmelen idare edebilecek olan ve torna, tesviye, kaynak vesair tamirat işlerinden çok iyi anlıyan bir ustabaşıya ihtiyacı vardır. Şimdiye kadar pamuk ipliği fabrikalarında ayni vazifede çalışmış olanlar ve evli bulunanlar tercih edilecektir. Taliblerin evrakı müsbitelerile doğrudan G. Antebde Velic İplik Fabrikasına hemen müracaatleri ilân olunur.

Harb Akademisi Komutanlığından:

Harb Akademisi ihtiyacı için mevcud nümuneleri gibi 20 masa, 3 harita tahtası 12 sandalya, 2 sigara sehpası pazarlıkla yaptırılacaktır. İsteklilerin Beşiktaş Malmüdürlüğüne yatırılmış 30 liralık teminat makbuzile birlikte 14 mart 938 pazartesi günü saat on birde Akademi Satınalma Komisyonuna müracaatleri. (1319)

Dinar Belediyesinden:

Keşif bedeli 600 lira 30 kurusluk satın alınacak hortum ve itfaiye merdiveni müteharrik malzeme 19/3/938 cumartesi günü Belediye Encümeninde açık eksiltme suretile ihalesi yapılacağından taliblerin eşya miktarını ve şartnamesini öğrenmek üzere Belediye Riyasetine müracaatleri. Şartname parasız gönderilir. (1286)

KELEPİR KÂRGİR YENİ EV

Taksimde Feridiye caddesinde 130 No.lı 5 odalı kârgir her türlü konforlu ve bahçesi bulunan gayet kullanışlı yeni bir ev ucuz fiatla satılıktır. Gezmek için hergün saat 14 ten 16 ya kadar eve, pazarlık için Galatada Ada han 10 numaraya müracaat. Telefon: 43837.

VAZİFEYE DAVET

İstanbul Vakıflar Başmüdürlüğünden:

Yıllardanberi tevliyet vazifesine alâka göstermiyen ve adresi idaremizce belli olmıyan «Mısırçarşılı Mehmed Reşid karısı Emine» para vakfının mütevellisi Reşid oğlu Besimin idaremize müracaatle vakfına aid muameleyi takib ve hayır şartlarını ifa etmesi için ilânen vaki tebligata icabet etmediğinden kendisine ilân tarihinden itibaren on beş gün daha mehil verilmiştir. Bu müddet zarfında da gelmediği takdirde hakkında kanuni muamele yapılacağı ihtar ve tebliğ olunur. (1371)

Çok tesirli **KESKİN KAŞELERİ** üşütme, grip, nezleye ve ağrılara bire birdir. 1 lik ve 10 luk kutuları vardır.

Kapalı Zarf Usulile Eksiltme İlânı

Gümüşhane Nafıa Direktörlüğünden:

1 — Eksiltmiye konulan iş: Gümüşhane Vilâyetinin Pirahmed - Kelkit - Pöske - Erzincan yolunun 32 + 39 kilometreleri arasında yaptırılacak büz ve menfezlerin inşaatıdır.
2 — Bu işin keşif bedeli 18,446 lira 53 kuruştur.
3 — Bu işe aid evrak ve şartnameler şunlardır:
A — Eksiltme şartnamesi,
B — Mukavele projesi,
C — Nafıa işleri şeraiti umumiyesi,
D — Tesviyei turabiye şosa ve kârgir inşaatına dair fennî şartname,
E — Hususî şartname,
F — Keşif cetveli,
G — Proje.
Istekliler bunları «1» lira mukabilinde Gümüşhane Nafıa Müdürlüğünden alabilirler.
4 — Eksiltme Gümüşhane Vilâveti Nafıa binasında 21 mart 938 pazartesi günü saat on beşte yapılacaktır.
5 — Eksiltme kapalı zarf usulile yapılacaktır.
6 — Eksiltmiye girebilmek için isteklilerin 1384 lira muvakkat teminat vermesi bundan başka Ticaret odası vesikası ile Nafıa Vekâletinden musaddak ehliyet vesikası göstermesi lâzımdır.
7 — Teklif mektubları Üçüncü maddede gösterilen saatten bir saat evveline kadar Komisyon Reisliğine makbuz mukabilinde verilmiş olacaktır. Postadaki gecikmeler ve tehirler kabul edilmez. (1188)

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

I — Şartnamesi mucibince Paşabahçe Müskirat fabrikasında yapılacak üç demir çatı ve diğer tamirat işi kapalı zarf usulile eksiltmiye konmuştur.
II — Keşif bedeli 20919 lira 37 kuruş ve muvakkat teminatı 1569 liradır.
III — Eksiltme 14/3/938 tarihine raslıyan pazartesi günü saat 15 te Kabataşta Levazım ve Mubayaat şubesindeki Alım Kmisyonunda yapılacaktır. Kapalı zarflar ayni günde nihayet saat 14 e kadar verilmelidir.
IV — Şartnameler 53 kuruş bedel mukabilinde İnhisarlar Levazım ve Mubayaat şubesile Ankara Başmüdürlüğünden alınabilir.
V — Eksiltmiye iştirak etmek istiyenlerin fennî evrak ve vesaikini İnhisarlar İnşaat Subesine ibraz ederek ayrıca vesika almaları lâzımdır.
VI — Mühürlü teklif mektubunu, kanunî vesaik ile 5 inci maddede yazılı eksiltmiye iştirak vesikasını ve muvakkat teminat parasını veya mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarfların yukarıda yazıldığı veçhile eksiltme günü en geç saat 14 e kadar Alım Komisyonu Başkanlığına makbuz mukabilinde verilmiş olması lâzımdır. (1090)

I — Kabataş kırtasiye ambarında mevcud 5000 kilo tahmin olunan eski evrakı matbua pazarlıkla satılacaktır.
II — Pazarlık 16/III/938 tarihine rastlıyan çarşamba günü saat 11 de Kabataşta Levazım ve Mubayaat Şubesi Satış Komisyonunda yapılacaktır.
III — Satılacak mallar hergün Kabataş kırtasiye ambarında görülebilir.
IV — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 15 teminat paralarile birlikte yukarıda adı geçen Komisyona müracaatleri ilân olunur. (1155)

I — Cibali kutu fabrikasında mevcud 1000 kilo çul parçalarile 450 aded kola çuvalları pazarlıkla satılacaktır.
II — Pazarlık 16/III/938 tarihine rastlıyan çarşamba günü saat 10 da Kabataşta Levazım ve Mubayaat Şubesi Satış Komisyonunda yapılacaktır.
III — Satılacak mallar hergün Cibali kutu fabrikasında görülebilir.
IV — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 15 teminat paralarile birlikte yukarıda adı geçen Komisyona müracaatleri ilân olunur. (1156)

I — İdaremizin Cibali fabrikası için şartnamesi mucibince satın alınacak bir aded elektrikli seyyar vinç açık eksiltmeye konmuştur.
II — Muhammen bedeli 4000 lira ve muvakakt teminatı 300 liradır.
III — Eksiltme 25/III/938 tarihine raslıyan cuma günü saat 15 te Kabataşta Levazım ve Mubayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.
IV — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.
V — Eksiltmiye iştirak etmek istiyenlerin fiatsız teklif ve kataloğlarını eksiltme gününden bir hafta evveline kadar Tütün Fabrikalar Şubesine vermeleri lâzımdır.
VI — İsteklilerin kanunen kendilerinden aranılan vesaik ve % 7,5 güvenme paralarile birlikte eksiltme için tayin edilen gün ve saatte yukarıda adı geçen Alım Komisyonuna gelmeleri ilân olunur. (1302)

I — Nümunesi mucibince «36,000» kilo 70 × 100 eb'adında şişe ambalâj kâğıdı, «7000» kilo içki bandrol kâğıdı ve «250» kilo pamuk kâğıdı pazarlıkla satın alınacaktır.
II — Pazarlık 24/III/938 tarihine raslıyan perşembe günü saat 14 te Kabataşta Levazım ve Mubayaat şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.
III — Nümuneler hergün sözü geçen şubede görülebilir.
IV — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarile birlikte yukarıda adı geçen Komisyona gelmeleri ilân olunur. (1264)

I — Paşabahçe Müskirat Fabrikası için şartnamesi mucibince 6000 ton Kriple maden kömürü pazarlıkla satın alınacaktır.
II — Pazarlık 18/III/938 tarihine raslıyan cuma günü saat 14 te Kabataşta Levazım ve Mubayaat şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.
III — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.
IV — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarile birlikte yukarıda adı geçen Komisyona gelmeleri ilân olunur. (1203)

İstanbul Defterdarlığından:

İstanbulda Şişlide Fesciyan apartımanının 4 numaralı dairesini ikametgâh ittihaz eden Sosyete Anonim Kons Türksiyon Aromotik Şirketi mümessili Mösyö Ruber Puti ile Millî Müdafaa Vekâleti arasında akdolunan mukavelename mucibince mezkûr Şirket tarafından vekâleti müşarünileyhaya tesellümü taahhüd edilen 12 aded tayyarenin mukavele şartlarına muhalif olduğundan dolayı Vekâletçe tesellüm edilmiyerek bu babdaki dava neticesinde Ankara Ticaret Mahkemesinden çıkan karar Temyiz mahkemesince de tasdik edilmiş ve mezkûr tayyarelerin bulundukları yerde beklemesi Millî Müdafaa Vekâletinin zararını mucib olduğundan bahisle Millî Müdafaa avukatı tarafından vaki taleb üzerine Ticaret kanununun 712 ve 720 inci maddelerine tevfikan satılmasına karar verildiğinden Eskişehirde tayyare hangarlarında ve 930 senesindenberi köhne bir vaziyette bulunan ve mecmuu 3940 lira kıymeti muhammeneli «12» aded tayyare ve yedek malzeme 18/3/938 tarihine musadif cuma günü saat on beşte açık arttırma suretile satılacağından bedeli haddi lâyık görüldüğü takdirde ihalesi, aksi takdirde en çok arttıranın taahhüdü baki kalmak şartile ikinci bir arttırma günü olan 28/3/938 tarihine musadif pazartesi günü ayni saatte ihalei kat'iyesi icra edileceğinden talib olanların yüzde yedi buçuk pey akçesini veya o miktar muteber banka mektubunu hâmilen yevm ve vakti mezkûrda Asliye Hukuk Mahkemesi salonunda hazır bulunmaları ve fazla tafsilât almak istiyenlerin 26/2/938 den itibaren mahkeme kaleminde açık bulundurulan şartnamesini tetkik etmek üzere mahkeme kalemine müracaat etmeleri ilân olunur. (1219)

Seyhan Defterdarlığından:

Karataş dalyanının balık avlama hakkile balık rüsumu 15 şubat 941 sonunda hitam bulmak üzere avlama mevsimi itibarile 938-940 üç seneliği 2490 numaralı kanun mucibince ve kapalı zarf usulile arttırmıya çıkarılmıştır. Üç senelik muhammen bedeli otuz bin liradır. İhalesi 30 mart 938 tarihine musadif çarşamba günü saat on beşte Seyhan Defterdarlığında toplanan Komisyonda icra kılınacaktır.

İsteklilerin şeraiti anlamak üzere Seyhan Millî Emlâk Dairesine müracaat etmeleri ve muayyen gün ve saatten bir saat evveline kadar teklif mektublarını Komisyon Reisliğine vermeleri ilân olunur. (1364)

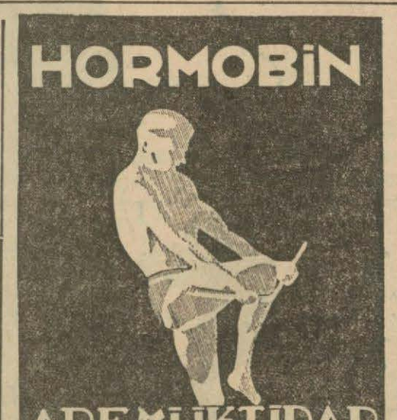

Kiralık dükkân

Beyoğlu, Taksim, tramvay caddesinde köşebaşındaki 51/53 numaralı kasab dükkânı üç dükkâna tefrik edilerek ayrı ayrı ve yahut tam olarak kiraya verilecektir.

İstiyenler Galatada, Haraççı sokağında 36 numarada kumaşçı Artin Keçeciye müracaat etsinler.

Operatör
RIZA ÜNVER
Doğum ve kadın hastalıkları mütehassısı
Cağaloğlu, Nuruosmaniye caddesi No. 22, Mavi yapı
Telefon 22683

Kiralık
Yazıhane katı
Denize nazır ve her türlü konforu havi, Galata Gümrük karşısında **TAHİR HAN,** ayni handa bir numaraya müracaat.

Cenubî Demiryolları işletme T. A. Şirketi Hissedarlara ilân

Ticaret kanununun 361 ve şirket esas mukavelenamesinin 47 ve 48 inci maddelerine tevfikan Cenubî Demiryolları İşletme T.A. şirketinin hissedarlar heyeti umumiyesi atideki ruznameyi müzakere etmek üzere işbu 1938 mart ayının 31 inci perşembe günü saat onda (10) şirketin Galatada Bahtiyar hanının birinci katında 8 numaralı dairesinde kâin merkezinde adi surette toplantıya davet olunur.

1 — Meclisi idare ve murakıb raporlarının kıraat ve istimai.
2 — 1937 senesi bilânço ve kâr ve zarar hesabının tasdiki, mezkûr sene hesabatı netayicine dair idare meclisinin teklifi hakkında karar ittihazı ve idare meclisi azalarının ibrası.
3 — Çıkan azaların yerine sairlerinin seçilmesi.
4 — 1938 senesi için murakıblar tayini ve ücretlerinin tesbiti.
5 — Şirketin işlerile sureti hususiyede mesgul olan meclisi idare azalarile müdürlere tahsis olunacak ücret ve tahsisatların tayini için meclise mezuniyet itası.
6 — Meclisi idare azalarına tahsis olunacak hakkı huzurun tayini.
7 — Meclisi idare azalarına gerek doğrudan doğruya kendi namlarına ve gerek sair şirketler meclisi idare azası, yahut müdürü sıfatile şirketle akdi muameleye müsaade itası.

Lâakal 25 hisse senedine malik olup işbu toplantıda hazır bulunmayı arzu eden hissedarlar ticaret kanununun 371 ve esas mukavelenamesinin 57 nci maddeleri mucibince malik oldukları hisse senedlerini içtima gününden en azı bir hafta evvel şirket merkezine tevdi etmeleri icab eder.

Hisse senedleri tevdi edilmiş olduğuna dair bankalar tarafından verilen vesikalar toplantıda hazır bulunmak üzere şirkete verilmiş sened makamında telâkki olunacaktır.

İstanbul, 11 mart 1938
Meclisi İdare Kâtibi

DOKTOR ÇİPRUT
Cildiye ve Zührevîye mütehassısı
Beyoğlu Yerli Mallar Pazarı karşısında Posta sokağı köşesinde Meymenet apartımanı. Tel: 43353

Piyango bayileri arasında
DAİMA BİRİNCİ... DAİMA ŞAMPİYON...
Tek kollu **CEMAL GİŞESİ**
Sahibi CEMAL GÜVEN

Dün çekilen beşinci keşidenin en büyük ikramiyesi olan
50,000 lirayı
9185 numaralı bilet sahibleri (Orozdi - Bak mağazası müstahdemlerinden Bayan Mari ve Bay Coni Filipidis)
Kazandılar ve paralarını derhal
TEK KOLLU
CEMAL'den aldılar
Edirnede otobüsçü Bay İsmail
13541 numaralı biletle
10,000 lira
kazandı. Kendisine yıldırım telgrafla müjdelendi.

Adres: Eminönünde Köşede 57 numaralı
Tek Kollu CEMAL GİŞESİ
Sahibi: *CEMAL GÜVEN*
Hiçbir yerde şubesi yoktur.

Bursa Yenişehir Belediye Riyasetinden:

1 — Kasabanın tahminen 80 hektar meskûn ve 30 hektar gayri meskûn olmak üzere cem'an 110 hektarlık hali hazır haritasının meskûn mahallin hektarı 20 lira, gayri meskûn yerlerin hektarı 13 liradan olarak 1990 lira muhammen bedelli ve 30/3/938 çarşamba günü saat 15 te Yenişehir Belediyesinde ihalesi yapılmak üzere açık eksiltmiye konulmuştur.
2 — Taliblerin ihaleye girebilmeleri için Nafıa Vekâletinden musaddak harita mühendisi vesikasını ibraz etmeleri meşruttur.
3 — İhaleye iştirak edeceklerin muhammen bedel üzerinden % 7,5 depozito olarak nakid veya teminat mektubu vereceklerdir.
4 — Fazla tafsilât almak istiyenler Yenişehir Belediyesine müracaat etmelidirler. (1366)

Adliye Vekâletinden:

Beyoğlu Birinci Noterliği açılmıştır. İmtihansız Noter olabilmek şartlarını haiz taliblerin bir ay içinde Adliye Vekâletine müracaatleri ilân olunur. (1384)

Bursa birinci hukuk hâkimliğinden:
Bursanın Karaağac mahallesinde 8 numaralı evde ve halen İstanbulda Fatihte Dülgerzade mahallesinde mukim Lâtif oğlu Cemal tarafından Kayanda Bedreddin mahallesinde İrgandi sokağında 29 No. lı evde mukim Abdullah oğlu Hamdi aleyhine ikame olunan iptali sened davasının icra kılınmakta olan muhakemesinde: Müddei mumaileyh Lâtif oğlu Cemal vekili avukat Esad Yenidoğanın vekâletten istifası hasebile davasının rüyetini istiyen müddeaaleyh vekilinin talebi dairesinde müddei namına çıkarılan davetiye zahrına mübaşiri tarafından verilen meşruhatta müddeinin ikametgâhı meçhul bulunduğu bildirilmiş ve talebi vakia mukarin müttehaz mahkeme kararı dairesinde gazete ile ilânen tebligat icra edildiği halde muhakeme günü olan 24/1/938 tarihine musadif pazartesi günü saat 14 te mahkemeye gelmediği gibi musaddak bir vekil de göndermemiş olduğu cihetle müddeaaleyh vekilinin talebile hakkında gıyaben muhakemeye devam ve olsuretle müddeaaleyh vekili tarafından bir kıt'a tapu senedi ibraz ve iptali kaydı dava olunan hanenin tasarrufunu natık işbu tapu senedinin kayda uygun olup olmadığının tapu sicil muhafızlığından istifsarı ve muameleden bahisle müttehaz gıyab kararının mumaileyhe ilânen tebliği için muhakeme 21/3/938 pazartesi günü saat 14 e talikına karar verilmiş olduğundan yapılan muameleye tarihi ilândan itibaren beş gün zarfında usulen müracaatle itiraz edebileceği ve bu müddet içinde muameleye devam için mahkemeye müracaatle diğer bir gün tayin ve hasma tebliğ ettirebileceği ve tayin olunan muhakeme gününde de bizzat veya tarafından musaddak bir vekâletname ile bir vekil gönderebileceği hukuk usulü muhakemeleri kanunun 402 nci ve itiraz etmediği suretde ve olsuretle de muhakemede hazır bulunmadığı takdirde bir daha muhakemeye kabul edilmiyeceği 405 inci maddelerine tevfikan tebliğ makamına kaim olmak üzere keyfiyet olsuretle ilân olunur. (5824)

Cenevre Üniversitesinden mezun
Dr. M. Osman Saka
GÖĞÜS VE DAHİLİ HASTALIKLAR MÜTEHASSISI
Her gün öğleden sonra hastalarını kabul eder
İstanbul Belediyesi karşısında Sinan Ağa daireleri. Telefon: 23565

Kumbara biri

1000 yapar.
TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ZİRAAT BANKASI

HASAN MEYVA ÖZÜ

Midenin iyileşmesi
Barsakların faaliyeti
Hazmın kolaylaşması
iştahın ziyadeleşmesi
Neşenin artması
Sıhhatin düzelmesi

Hasan Meyva Özü ile kabildir. Çok saf meyvaların usarelerinden istihsal ve istihzar edilmiş olup mideyi ve barsakları ıslah eder, temizler. Ekşilik, şişkinlik, ağrı ve inkıbazı defeder. İştihayı tezyid, hazmı kolaylaştırır.

Her yemekten bir saat sonra yarım ilâ bir çorba kaşığını yarım bardak su içine karıştırarak ve köpürterek, içenler, mide rahatsızlıkları çekmezler. Her sabah aç karnına bir çorba kaşığı müleyyin ve ikisi müshildir. Çocuklar yarım tertib almalıdır.

Şişesi 25 iki misli 40 dört misli 60 kr.

HASAN GAZOZ ÖZÜ

Muz
Çilek
Vişne
Limon
Kayısı
Şeftali
Portakal
Mandalina
Frenk üzümü

Hasan Gazoz Özü Hasan Meyva Özünün evsafında olmakla beraber çok lezzetli, şampanya gibi nefistir.

Hasan Gazoz Özü şekerli ve meyvalı olup kolaylığı ve temizliği ve ucuzluğu sebebile Avrupada kazinolarda içki ve şampanya ve gazoz yerine istimal edilmektedir. Büyük aileler kahve ve çay ve gazoz yerine misafirlerine Hasan Gazoz Özü ikram ediyorlar.

Şişesi 25 iki misli 40 dört misli 60 kr.

KURTULUŞ

Doktorlar, bankacılar, kâtibler, mektebliler velhâsıl bütün mürekkepli kalemle yazı yazanlar mürekkebin ceplerine akmasından, kurumasından, ucun bozulmasından kurtaran yegâne **TIKU** dolma kalemi Avrupada dahi tasdik olunduğu gibi, Almanyanın bu icadı mürekkepli kalemle yazı yazmak mecburiyetinde olan halkı hakikaten bu yazı yazmak eziyetinden kurtarmıştır.

TIKU ucu aşınmaz, bol mürekkep alır kuvvetli basılır 3-4 kopye çıkarabilir ve açık bırakıldığı halde her ne şekilde durursa dursun mürekkep akmaz ve kurumaz. **TIKU** en sağlam ve kullanışlı mürekkepli kalemdir.

Siyahtan maada Yeşil, Mavi ve Kırmızı renkleri de ayni fiatta satılmaktadır.

Her yerde arayınız. Fiatı 3 liradır. Deposu: Havuzlu han No. 1, İstanbul. Taşraya posta ile gönderilir.

KANZUK

ÖKSÜRÜK ŞURUBU

En muannid öksürüklerle bronşit, astm, ve boğmaca öksürüğünün kat'î ilâcıdır. Göğüsleri zayıf olanlara vikaye edici tesiri şayani dikkattir.

BÜTÜN ECZANELERDE BULUNUR.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ

Beyoğlu, İstanbul

Türk Hava Kurumundan:

1. — Plânör inşaatında kullanılmak üzere 1 metre mikâb hakikî Amerikan malı balsa plesenk ağacı satın alınacaktır.
2. — Ağacların eb'adı en az 200 × 30 × 20 santimetre olacaktır. Bu eb'addan daha büyük ağaclar şayanı tercihtir.
3. — Ağaclar gümrüklenmiş olarak Ankarada teslim edilecektir. Tahmin olunan gümrüklü bedeli 500 lira, ilk teminatı 37.50 liradır.
4. — İhalesi 15 mart 1938 salı günü saat 15 te Kurum binasında yapılacaktır.
5. — İsteklilerin belli gün ve saatte vesaik ve teminatlarile birlikte hazır bulunmaları. (1207)

Akhisar Belediyesinden:

Belediye bina, proje müsabakası 15/2/1938 tarihinden itibaren bir ay müddetle temdid edildiği ilân olunur. (1017)

İstanbul Telefon Müdürlüğünden:

İstanbulda Şişlide yaptırılacak 66558.60 lira keşif bedelli telefon santral binası inşaatı kapalı zarfla eksiltmiye konulmuştur. Eksiltme 2/4/938 tarihine musadif cumartesi günü saat 11.30 da İstanbul, Tahtakaledeki Merkez binamızda toplanacak Alım, Satım Komisyonu huzurunda yapılacaktır.

Bu işe aid eksiltme, hususî ve fennî şartnameleri, projeler, keşif hulâsasile buna müteferri diğer evrak 335 kuruş mukabili hergün Levazım dairemizden alınabilir. Muvakkat teminat 4578 liradır.

Isteklilerin teklif mektubları. en az 50,000 liralık bu işe benzer iş yaptıklarına dair Nafıa Vekâletinden alınmış 938 takvim senesine aid müteahhidlik ve Ticaret Odası vesikalarile diplomalı mühendis veya mimar olduklarını veya bunlardan birinin inşaat ve tesisatın fennî mes'uliyetini deruhte ettiğini ve mukaveleye bu şartla imza koyacağını havi bir taahhüdnameyi ihtiva eden kapalı zarflarını mezkûr tarihte saat 10,30 a kadar Satınalma Komisyonuna vermeleri lâzımdır. (1380)

PROFİLAKSİN

Belsoğukluğu ve frengiden korur.

Urfa Belediye Reisliğinden:

Urfa Belediye Sinemasının tarihi ihaleden itibaren mayıs 939 sonuna kadar olan icarı bugünden itibaren yirmi gün müddetle açık arttırmıya konulmuştur. Şartnameyi görmek istiyenler hergün Belediye Muhasebesinde görebilirler. Taliblerin ihale günü olan 28 mart 938 pazartesi günü saat onda teminat akçesile birlikte Urfa Belediye Encümenine müracaatleri ilân olunur. (1362)

Pürjen Şahab

Müshiller kralıdır

Zayi — Kabataş lisesinden aldığım 23/12/934 tarih ve 1315 numaralı askerî ehliyetnamemi kaybettim. Yanisini alacağımdan hükmü yoktur.

İsmail Hakkı oğlu Saim.

SATILIK MOTÖRLER

Anadolu Kulübü Büyükada şubesinde mevcud 3 aded motör, 2 dinamo ve bir hurda motör satılığa çıkarılmıştır. Talib olanların Büyükadada kulüb şube muhasebeciliğine müracaatlerile motörleri görmeleri ve verecekleri fiatları bir mektubla Ankarada Anadolu Kulübü Müdürlüğüne gönderilmesi; fazla malûmat şube muhasebeciliğinden alınabilir.

Sahib ve Basmuharriri: Yunus Nadi
Umumî neşriyatı idare eden Yazı İşleri Müdürü: Hikmet Münif
Cumhuriyet matbaası

FOSFARSOL

Kan, Kuvvet
ve iştah kaynağı

Kansızlık, iştahsızlık ve kuvvetsizlik, bilhassa nevrasteni, ademi iktidar, mide ve barsak tembelliğinden doğan hazımsızlık ve kabızlarda üç günde şayanı hayret tesirini gösterir.
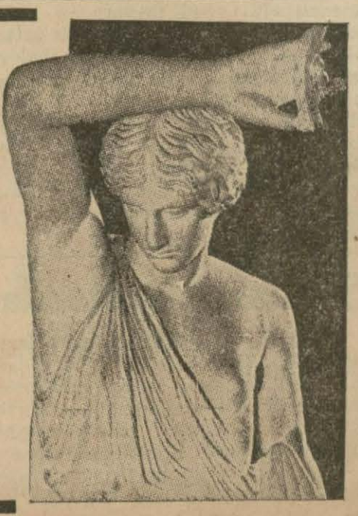
(FEMİL) lâboratuarı bu kuvvet ilâcını sayın müşterilerine tanıtmakla müftehirdir. Vücuda gençlik, yanaklara, dudaklara, pembelik, cilde taravet, saçlara ve gözlere ateş ve parlaklık veren bu en birinci kuvvet ilâcını afiyetle kullanınız. Her eczanede bulunur.